सार्थ प्राथम प्राप्त प्राप्त कार्य कार्याचा कार्यक कराज कार्यको कार्याचा कार्यक कराज कार्यको सार्थित कार्यको स सार्वीत कार्यको के शक्ति कार्यका कार्यक कार्यका कार्यका कार्यको कार्याचा कार्यको कार्याचा कार्यको कार्यको कार्यको कार्यका कार्

्राहित होताका अधिक स्थापन के के हिला है कि कि कि कि

া বিচাল কৰিছে নিজ্ঞান কৰা কোনে কৰি বিশ্বনাধিক কৰে।
বিষয়ে ইউ বাহাল ( ) শুনুই এই ১০ জনৰা কাৰ্যাকী বাহে নামানিত বাহ কোনো ইউ বাহাল ( ) শুনুই এই ১০ জনৰা কাৰ্যাকী বাহে নামানিত বাহে কোনো বাক্ষাকে (। । ইবার মুক্ত কাছি বাহাল হলে। এই জানে হার্

Deputy Speaker The House shade rejourned till.

TYPELET THE ROLL OF

the House there year his still P. an armon strong spirit Pebruary, and the Pebruary, with many the Line Pebruary, which will be the period of the period of

Dispure to the transfer of the

Assum Logislatice du tal

3/10/89

NOT FOR LOSUE

Assam

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

BUDGET SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FIFTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE
SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. XIV No. 8

The 18th February 1976

1989

NOT FUE .39UE A L A. LIBRARY

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1976

BUDGET SESSION

No. 8

VOLUME—XIV

Dated the 18 th February, 1976

CONTENTS

30 - 31

PAGES

32-86

86

1-30

3. Adjournment

1. Questions and Answers

2. Calling Attention Notice

3. Debate on Governor's Address

Proceedings of the Fourteenth Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Fifth General Election under Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Guwahati on Wednesday, the 18th March, 1976 with the Hon'ble Speaker in the Chair, 12 (Twelve)

Ministers, 6 (Six) Ministers of State,
1 (one) Deputy Minister, and 65 (Sixty five)

Members present.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

Date: 18th February, 1976

Re : Sonapur Tea Estate

Shri BALABHADRA DAS asked:

- *80. Will the Minister-in-charge of Revenue, be pleased to state -
- (a) Whether the surplus land under ceiling case of Sonapur Tea Estate has been taken possession of by the Government?
- (b) Whether the land ceiling case of Sonapur Tea Estate is pending and, if so, since when?
- (c) Whether it is a fact that an area of 8837-BIK-4L, land of the said Tea Garden has been declared as Surplus land by the Additional Deputy Commissioner, Kamrup in Land Ceiling Case No. 41 of 1973 by an order passed on 16th August, 1973?

- (d) Whether it is also a fact that the Revenue Minister admitted a time-barred appeal filed by the said Tea Company and allowed the appeal?
- (e) If so, whether the Additional Deputy Commissioner again declared the surplus area and against that an appeal was admitted by the Revenue Minister and the same is pending before the Revenue Minister for last about two years?
- (f)—If so, whether the Government is going to dispose the said appeal soon and take possession of the surplus land?
  - Dr. BHUMIDHAR BARMAN (Minister of State, Revenue) replied:
  - 80. (a)-No.
  - (b) Yes. It is pending since 1973.
  - (c) -Yes,
- (d) The appeal was admitted by the Minister, Revenue after condoning the delay in submission of the appeal.
- (e)—The case was remanded to the Deputy Commissioner, Kamrup on 8th August 1974 for giving a proper hearing to the party. Accordingly the Collector, Kamrup gave hearing to the party and finalised the case on 28th February 1975. Against this order of the Collector, the party came up with an appeal on 31st March 1975. Thereafter, the case was remanded to the Director of Land Requisition, Acquisition & Reforms for finalisation, as the final order of the Collector, Kamrup was not in order. This decision of Government has been communicated to the appellant on 14th August, 1975. The appeal is not pending with the Government now. It is pending with the Director of Land Requisition, Acquisition & Reforms for finalisation of the case.

⁽f) - Does not arise.

Shri Balabhadra Das: Whether the appeal is pending with the Government or with any Statutory body or authority appointed by the Government the fact remains that the appeals are pending. This is for implementation of the Act of 1956 which was promulgated on 15.2.1958. Appeal case was started, the party went to the High Court and the matter is pending with the Government and under the pretext of hearing the party has been successful in hood-winking the Government for last 18 years and not a single inch of land could be taken from that tea garden.

Mr. Speaker: What is your question?

Shri Balabhadra Das: Will the Government see that it is implemented and the case is disposed of within 15 days?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister): There has been delay due to certain reasons. But I assure the hon'ble member and the House that we will dispose of the case soon. I have already asked the Director of Land Requisition, Acquisition and Reforms to dispose of the case at the earliest.

Re: Payment of Compensation

Shri PROMODE CHANDRA GOGOI asked:

- * 81 Will the Minister, P.W.D. be pleased to state-
- (a) Whether it is a fact that lands were acquired for the N.T. Road in the Lakhimpur District vide L.A. Case No. 3/71-72?
- (b) Whether it is a fact that final payment of compensation is still pending due to non-completion of formalities by the P.W.D.?
- (c) What steps have been taken by Government to make final payment?

Shri MAHAMMAD IDRIS (Minister, P.W D.) replied:

81. (a)—Yes. To vood victural? You dilw to transment the Covernment the fact remains that the opening of the covernment that the opening of the covernment that the co

- tum(b)-No. doldw 3787 to los ell to hollstamefer of at all
- (c) Necessary cheque for Rs. 28,888.65 has been issued to the Collector. North Lakhimpur for final payment to the Land owners on 6th March, 1975.

Shri Promode Chandra Gogoi: Will the Minister be pleased to say for what reason compensation could not be paid to the land owners at proper time?

Shri Md. Idris (Minister): Sir, so may formalities were to be observed. It is a fact that some delay was there. But the payment has been made already.

Shri Premodhar Bora: Will the Minister enlighten the House about the date of issuing the order from Government?

Shri Md. Idris (Minister): The cheque was sent on 8th March, 1975 and the payment was made in May last.

বি: ডাঙৰ দলং নিৰ্মাণৰ আঁচনি

শ্ৰীলন্দীকান্ত শইকীয়াই স্থাহি :

- * ৮২। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তগ্ৰহ কৰি জনাবনে—
- (ক) পঞ্চম পৰিকলনাৰ প্ৰথম আৰু দিতীয় বাৰ্ষিক যোজনাত মুঠ কেইখন ডাঙৰ দলংৰ আঁচনি লোৱা হৈছিল ?
  - (খ) এই জাঁচনিত কিমান টকা ধাৰ্যা কৰা হৈছিল ?
- (গ) এই অাঁচনি অন্তনৰি কেইখন দলংৰ কাম আবস্ত কৰা হৈছে আৰু কেই-খনৰ কাম সম্পূৰ্ণ হৈছে ?

শ্রীমহম্মদ ইন্সিচ (গড়কাপ্রানী বিভাগৰ মন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে:

▶२। (क)—२० थन।

(খ) - ৬ ৭৫ লাখ টকা

(গ) এখন দলংৰ কাম চলি আছে, আন এখনৰ নিবিদা পোৱা হৈছে আৰু আন আঠ (৮) খন দলংৰ কাশনে জৰিপাদি চলি আছে। বাকী দহখনৰ জৰিপ আদি কৰাৰ কাৰণে যাবতীয় ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে। কাম এখনৰো সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া: মন্ত্রী মংগেদয়ে জনাবনে যি ২০ থন দলং লোৱাৰ কথা উল্লেখ কবিছে দেই দলং কেইখন ক'ত ক'ত ললে নাম কবনে ?

Shri Md Idris (Minister): (1) Bridge over River Khabuli on N. L. Kamalabari Road, (2) Dibrugarh-Bridge over Sessa on L. B. T. Road, (3) Bridge over Dessang on Pithagutighat on Shapekhati Pithaguti Road, (4) Kokrajhar Bridge over Kanamekra river on Subhaijhar-Bharanipur Road, (5) Bridge over river Champa on Basugaon-Salakati P. W. D. Road, (6) Jorhat-Bridge over River Tuni at Majuli on N. L. Kamalabari Road, (7) North Kamrup-Bridge over river Pagladia at Golbilghat on Barama Dhamdhama Tamulpur Road, (8) Golaghat-Bridge over river Daigurung on Murphulani Ali, (9) Sibsagar-Bridge over River Disang on Dhai Ali at Akhaiputiaghat. (10) Ghilamara-Bridge over river Sampara on Gogomukh-Ghilamara Road, (11) Barpeta-Bridge at Kukarjan on Nogaon Majdia Road, (12) Nowgong-Bridge No. 4/2 at Tetelicherra on Kathiatali Kampur Road, (13) Golaghat-Bridge over River Dayung on Dhandhasyam Ali, (14) North Kamrup-Bridge over River Puthimari on Kachubari Noakata Patharighat Road, (15) Hailakandiover Kataohal on Samarikata Gaglacherra-Lala Road, (16) Goalpara Bridge over Jinjiram on Hallydayganj Sukchar Road. (17) Bridge over River Tarang on Kokrajhar-Bahaipur Road, (18) Nowgong-Bridge over Kallong river at Kuwaritol. (19) JorhntBridge over River Doria on N. L. Kamalabari Road, (2) Cachar-Bridge over Harrang river connectiong S. N. Road with N. H. Road.

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া: অধাক্ষ মহোদয়, এই দলং কেইখন বাজ্যিক পৰিবল্পনাৰ ভিতৰত পৰিছে নে বোড়াৰ ৰোড় অৰুগোনাইঞ্চেনবো দলং ইয়াও আছে ?

শ্ৰীমহশাদ ইন্দ্ৰিচ (মন্ত্ৰী): এই কেইখন ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ দলং।

শ্রীকান্ত শইকীয়া: এই দলং কেইখনত মুঠ কিমান টকা ধার্য্য কবা হৈছিল আৰু কি ভিত্তিত নির্বাচন কৰা হৈছিল ?

শ্রীমহম্মদ ইন্দ্রিচ (মন্ত্রী): এই দলং কেইখন পঞ্চম পৰিকল্পনাত কৰিবলৈ খোচৰা তৈয়াৰ কৰা হৈছে। আৰু ইয়াত কম-বেছি পৰিমাণে ৫ কেটে টকা লাগিব। এতি গ্রাপ্ত কাইনেলাইজ হোৱা নাই। তথাপি কিছু টকা ধৰা হৈছে। কি ভিত্তিত ধার্থা কৰা হ'ল— (২) বিশেষকৈ লক্ষ্য কৰা হৈছে জনজাতীয় অঞ্চল, য'ত যাতায়তৰ ক্ষেত্রত পিচ পৰি আছে। (২) আন্তঃ জিলা ভিত্তিত লোৱা হৈছে বিশেষকৈ য'ত ফেৰি চাৰ্ভিচ আছে, নেই ফেৰি চাৰ্ভিচটো উঠাবৰ কাৰণে। (৩) আন্তঃ মহকুমা ৰাষ্ট্রা হিচাবে লোৱা হৈছে আৰু তাকে কৰিবলৈ যাওতে কাস্ত্রীয় পথৰ কথাও বিবেচনা কৰা হৈছে।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া: মই নিজেও বোড বোড ৰ সদৃস্য গতিকে মই জনাত এই বিষয়ত কোনো সিদ্ধান্ত বোড ত লোৱা হোৱা নাছিল। আজি হবছৰত হথম মিটিং বহিছে কিন্তু তাত মই জনা মতে এই কথাটো উত্থাপন কৰা হোৱা নাই। গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ৰোড বোড ত সিদ্ধান্ত নোলোৱাকৈ যে এই দলং বিলাক লোৱা হৈছে কথাটো সঁচানে ?

শ্রীমহম্মদ ইন্দ্রিচ (মন্ত্রী): এইটো ৰোজ বোজৰ ছাবা নির্বাচন কৰা হোৱা নাছিল কথাটো সতা কিন্তু বিভাগে নিজেই বিবেচনা কৰি পঞ্চম পঞ্চ বার্ষিকী পৰিকল্পনাৰ কাবণে নিশ্বাপ কৰিবলৈ লৈছিল।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া: মন্ত্রী মহোদয়ে বাজেটত উল্লেখ থকাৰ কথাও কৈছে কিন্তু
মই জনাত এই দলংৰ কোনো নাম বাজেটত উল্লেখ হোৱা নাই। মন্ত্রী মহোদয়ে
আৰু এটা কথা কৈছে যে জনজাতীয় এলেকা চাই আৰু পৰিবহনৰ ফালৰ পৰা পিচ
পৰা ঠাই চাই এই দলং বিলাক নিকাচন কৰা হৈছে। মন্ত্রী মহোদয়ে মঙ্গলদৈ
মহকুমা পৰিবহনৰ ফালৰ পৰা উন্নত বুলি ভাবেনেকি আৰু ইয়াত জনজাতীয় এলেকা
নাই বুলি ভাবে নেকি?

শ্রীগহম্মদ ইন্দ্রিচ (মন্ত্রী): অদমৰ প্রতিটো মহকুমাই পৰিবহনৰ ক্ষেত্রত পিচপৰা।
গতিকে কম বেচি পৰিমাণে মঙ্গলদৈ মহকুমাও পিচপৰা দেই ফালৰ পৰা মঙ্গলদৈ
মহকুমাই হওক বা আন কোনো মহকুমাই হওক বা অন্যান্য মহকুমাই হওক বাতামতৰ ক্ষেত্রত পিচ পৰি আছে বুলি মই স্বীকাৰ কৰো। দেই কাৰণে মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ
কাৰণে যে লবলগীয়া নাই দেইটো কথা নকওঁ, জনজাতীয় অঞ্চলো আছে দেই ফালৰ
পৰাও তুই তিনিখন তেনেকুৱা দলং হব কিন্তু টকাৰ পৰিমাণ দীমিত কাৰণে এই
কেইখন বিবেচনা কৰি পঞ্চম পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত কৰিবলৈ লোৱা হৈছে।

শ্রীপ্রেমধৰ বৰা: পঞ্চম পাচ বছৰীয়! পৰিকল্পনাত এই বিশ খন দলং কৰিবলৈ লোৱা কাৰণে মই চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাইছো আৰু এই অন্তভুক্ত কৰা দলং কেই-খনৰ কাৰণে পাচ কোটি টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে কিন্তু পঞ্চম পৰিকল্পনাৰ আজি ত্বছৰ পাৰ হল বাকী থকা তিনি বছৰৰ ভিতৰত কেন্দ্ৰৰ পৰা কিমান টকা পোৱা হব আৰু এই বাকী থকা তিনি বছৰৰ ভিতৰত অসম্পূৰ্ণ কাম থিনি সম্পূৰ্ণ কৰা হবনে ?

শ্রীসহম্মদ ইন্দ্রিচ (মন্ত্রী): মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে ছানে যে এতিয়ালৈকে পঞ্চম পাছ বছৰীয়া পৰিকল্পনা চূড়ান্ত ভাৱে এতিয়ালৈকে গ্রহণ কৰা হোৱা নাই। এইটো কেৱল বছৰেকীয়া পৰিকল্পনাৰ আঁচনিৰ পৰাহে থৰচ কৰা হৈছে আৰু তাৰ কাৰণে থচৰা আঁচনি ধৰা হৈছে। আমি আশা কৰিছো যে কেন্দ্রীয় চৰকাৰে চূড়ান্ত ভাৱে পঞ্চম পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা যেতিয়া গ্রহণ কৰিব তেতিয়া আমি এই টকাথিনি পাব পাৰো।

প্ৰীঅতুল চক্ৰ শইকীয়া: মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে চম্পা, দিচৈ আৰু কাটাথালাৰ ওপৰত দলং হব। কিন্তু চম্পা, দিচৈ বা কাটাথালৰ ওপৰত দলং থাকোতেই কিন্তু আৰু ত্থনকৈ দিয়া হ'ল মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্রীমহম্মদ ইঞ্জিচ (মন্ত্রী): পাগলাদিয়াতো দেই হিচাবে ধৰা হৈছে।

প্রীকবীৰ চন্দ্র ৰায় প্রধানী: বিশখন দলং লোৱা হৈছে কিন্তু প্রতাপ গড়ৰ খেৰবাৰীত এখন দলং দিয়াৰ কথা আজি ইমান বছৰৰ পৰা চলি আছে। বিভাগীয় মন্ত্রী মহোদয়ে গৈ নিজে প্রিদর্শনো কবি আহিছে কিন্তু আজি পর্যান্ত দেই দলংব কাম হোৱা নাই আৰু তাৰ ফলত এটা অঞ্চল বিচ্ছিন্ন হৈ আছে দেই কথাটো মন্ত্রী মহোদয়ে জানেনে?

শ্ৰীমহশ্মদ ইন্দ্ৰিচ (মন্ত্ৰী): আচলতে বিভাগে আটাইকেইখন দলং কৰিব পাৰিলে সম্ভোষ পালেহেতেন। * Shri Charan Narzari: Sir, there is a long-standing demand that there should be a bridge over the river Gaurang in Kokrajhar Sub-division which is predominently inhabitated by tribal population and for want of a bridge over that river a major tribal area is completely cut off from the Kokrajhar Sub-division and considering the demand of the public plans and estimates were also submitted by the local authority and survey was also made accordingly and the alignment was also made But the proposal has not been included in the list of the proposed bridges under the 5th Five-Year Plan. Now, will the Government consider the case and undertake construction of the said bridge over the said river?

Shri Md. Idris (Minister, P. W. D. (R&B); Sir, this depends on the availability of fund.

Shri Subhankar Sniha: Sir, do the bridges as announced by the Minister P. W. D. embody the genious of the Sub-divisional Planning Cell subsequently approved by the Planning Board ?

Shri Md. Idris (Minister): Sir, these are State-level schemes; the Department made them.

শ্ৰীকৈহোৱাম হাজৰিকা : মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰত কৈছে যে দলং কেই-খনৰ কাৰণে দিয়া প্ৰস্তাৱ অসম কমিউনিকেচন ৰোড বোডৰি ওচৰত উত্থাপন কৰা নাই। মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই কথাটো কবনে যে এই প্ৰপ্ৰেয়েল কিয় অসম কমিউনি-কেচন ৰোড বোডৰি ওচৰত প্লেচ কৰা নহ'ল।

শীমহম্মদ ইন্দ্রিচ (মন্ত্রী): ষ্টেট লেভেল স্ক্রীমত পঞ্চম পাছ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ পৰিপ্রেক্ষিতত এই কেইখন আঁচনি লোৱা হৈছিল। ৰোভ কমিউনিকেচন বোর্ডৰ ওচৰত প্লেচ কৰা নাই কিন্তু প্লেচ কৰা হলে ভাল হলহেতেন। কিন্তু সময়ৰ অভাৱৰ কাৰণে প্লেচ কৰিব পৰা নহল।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া: মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে পঞ্চম পৰিকল্পনা এতি-য়াও চূড়ান্ত ভাৱে লোৱা হোৱা নাই, গতিকে এতিয়াও যিকেইখন দলং লোৱাৰ কাৰণে সিন্ধান্ত লবলৈ বাকী আছে দেই কেইখনৰ ক্ষেত্রত ৰোভ বোর্ড ব ওচৰত উত্থাপন কৰি নির্বাচন কৰিবনৈ ? শ্রীমইম্মদ ইপ্রিচ (মত্রী): দিয়াত মোৰ কোনো আপত্তি নাই।

শ্রীবদন চন্দ্র তালুকদাৰ: মন্ত্রী মহোদয়ে বিশ্বন দলংৰ কথা উল্লেখ কৰিছে তাৰ ভিতৰত পাগলাদিয়াৰ ওচৰত এখন দলং দিয়াৰ কথাও কৈছে কিন্তু কোন ঠাইত দেই দলং খন হব আৰু তাৰ কাৰণে কিমান টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে মন্ত্রী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্রীমহম্মদ ইন্ত্রিচ (মন্ত্রী): পলবিলঘাটত দলংখন দিয়াৰ কথা ভবা হৈছে আৰু তাৰ কাৰণে পোন্ধৰ লাথ লাগিব বুলি অনুমান কৰা হৈছে।

শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ দাস : পঞ্চম পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ কাৰণে দলং লোৱা হল কিন্তু চতুৰ্থ পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাভ যিবিলাক দলংৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছিল দেইবিলাক সম্পূৰ্ণ হৈছে নে ?

(ভইচ: এইটো বেলেগ প্রশ্ন)

শ্রীপ্রণীতা তালুকদাব: মন্ত্রী মহোদন্তে উল্লেখ কৰা এই বিশ্বন দলংৰ ভিতৰত বৰপেটাতো এখন লোৱা বুলি কৈছে এই দলংখন কোন ঠাইত লৈছে আৰু কিমান টকা ধার্যা কৰা হৈছে মন্ত্রী মহোদ্য়ে জনাবনে ?

প্রীমহম্মদ ইন্দ্রিচ (মন্ত্রী) : চাবলৈ সময় লাগিব।

বিঃ ট্রাইনেল বেল্ট ব্লক

শ্ৰীপিটমিং কোঁৱৰে স্থাৰিছে:

- * ৮০৷ মাননীয় বাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্ত্ৰহ কৰি জনাবনে—
- (ক) অসমৰ জনজাতীয় উপদৈষ্টা কাউন্সিলৰ ছাঝু গঠিত ট্রাইবেল বেন্ট ব্লক চাবকমিটিয়ে গোৱালপাৰা জিলাৰ কোকবাঝাৰ মহকুমাৰ কোকবাঝাৰ চিদলী আৰু বিজনী ৰাজহ চক্ৰৰ অন্তভুক্ত ট্রাইবেল বেন্ট ব্লকৰ মাটি বে-আইনী ভাৱে জনজাতীয় পটাদাৰ দকলৰ পৰা অসংৰক্ষিত লোকৰ হাতলৈ হন্তান্তৰ কৰা ক্ষেত্ৰত তদন্ত কৰি এখন প্রতিবেদন ৰাজহ বিভাগত দাখিল কৰাটো দাঁচানে ?
  - (খ) যদি সঁচা হয় তেনেহলে এতিয়ালৈকৈ চৰকাৰে ইয়াৰ কি বারস্থা লৈছে ? ডাঃ ভূমিধৰ বন্দ্র্য বোজহ বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্রী)যে উত্তৰ দিছে ঃ

৮৩। (ক) হয়। এখন অন্তর্কুটী প্রতিবেদন পোৱা হৈছে।

(খ) প্রতিবেদনখন বন্ত সান প্রীক্ষাধীন অৱস্থাত আছে I

শ্রীপিটসিং কোৱৰ: এই প্রাতিবেদন কেতিয়া পাইছে আৰু কি ৰাব্রস্থা গৈছে জনাবনে?

শ্রীভূমিধৰ বশ্ব (মন্ত্রী): প্রতিবেদনত ট্রাইবেল বেন্ট আৰু ব্লক সমূহৰ বিশেষকৈ কোকবাঝাৰত কিছুমান অন্যায় ভাৱে মাটি বেজিষ্ট্রেচন আৰু হস্তান্তবৰ কথা লিখিছে আৰু প্রতিবেদন অলপত্ত পাইছো। বর্তমান প্রীক্ষা কবি থকা হৈছে। আৰু প্রয়োজনীয় বারস্থা লোৱা হব। ইতিমধ্যে ইয়াৰ কাবণে ইক্ষপেক্টৰ অৱ বেজিট্রেচনলৈ লিখা হৈছে।

Shri Charan Naizary: What is the spirit of the constitution of the tribale belts and blocks? It is to protect the interest of the tribal people. Whether the interest of the plains tribal has been actually protected?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister): Yes Sir, I think so. And if there is any irregularity then definitely we will look into it.

Shri Charan Narzary: Whether it is a fact that no directive has been issued by the local authority for implementation of the provision of chapter 10 of the land revenue regulation?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister): No Sir. we are issuing instructions from time to time.

Shri Charan Narzary: Is it a fact that the concerning authorities are reluctant to implement the provision of this act and as a result there has been large scale illegal transaction of land in tribal belts and blocks?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister): Nobody is reluctant. Sir.

Shri Charan Narzary: Will the authority issue necessary directive to implement the provision of chapter 10 in the true spirit of the act.?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister): Yes Sir.

শ্রীজগদীশ চক্র দাস: অধাক্ষ মহোদয়, এই টাইবেল বিলাকত চিডিউল কাইব মাহত বথাবো কিবা বারস্থা আছেনেকি?

প্ৰীভূমিধৰ বৰ্মণ (মন্ত্ৰী): হয় আছে।

Shri Mal Ch. Pegu: Sir whether in the report submitted to the Govt. it is found there is serious allegation against the Asstt. Registrar of Kakojan?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister): Yes Sir.

Shri Mal Ch. Pegu: If so, whether the Govt. proposed to place him under suspension?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister): Sir, the matter is under examination.

Shri Abdul Muktadhar Choudhury: How many tribal belts and blocks are there in Assam?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister): Sir, in Kamrup district 8, in Goalpara district -2, in Darrang district-8, in Lakhipur District-2, in Dibrugarh district-1, in Nowgong district-13, the total is 34.

প্ৰী আৰু ল হান্নান চৌধুৰী: মন্ত্ৰী মহোদমৈ জনাইছে যে ট্ৰাইবেল বেল্ট বিলাকত তপচীলভূক্ত মান্তহ থকাৰ ব্যৱস্থা আছে। আমাৰ সংখ্যালঘূ সম্প্ৰাদায়ৰ মান্তহ ৰখাৰ কিবা ব্যৱস্থা আছে নেকি ?

ডাঃ ভূমিধৰ বম ণ : তেনেকুৱা বার্ত্বা নাই।

Shrì Premadhar Bora: Sir, will the Minister In-charge, Revenue will enlighten us in which year the tribal belts and blocks were constituted? And under the present circumstances whether the entire question will be reviewed?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister): Sir, from 1949 to 1957 the tribal belts and blocks were constituted.

শ্রীপিটসিং কোঁৱৰ: প্রতিবেদন প্রীক্ষা কৰোতে কিমান দিন লাগিব আৰু কার্য্যকৰী ব্যৱস্থা লওতে কিমান সময় লাগিব ? পোন্ধৰ বছবমান লাগিব নেকি?

ডাং ভূমিধৰ বৰ্ষণ ঃ নহয় চাৰ, খৃব সোনকালে। যিমান সোনকালে পৰা ইয় লোৱা যাব।

ৰি : ৰাজাঘাট বৰশিমলা গড়কাপ্তানী ৰাতাত মটৰ চলাচল

শ্ৰীকলৰ্প কুমাৰ দাসে স্বন্ধিছে :

- 🔹 ৮৪। মাননীয় পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তগ্ৰহ কৰি জনাবনে—
- (ক) বৰপেটা মহকুমাৰ অন্তৰ্গত ৰাজাঘাট বৰশিমলা গড়কাগুটানী বিভাগৰ বাজা বে-চৰকাৰী মটৰ চলাচলৰ ব্যৱস্থা জাতীয় পথ (N.H)ৰ ওপৰেদি যোৱাৰ অনুমতি নিদিয়াৰ কাৰণে বে-চৰকাৰী মটৰ চলাচল কৰিব নোৱাৰা কথা সঁচানে ?
- (খ) যদি সঁচা হয় তেন্হেলে জাতীয় পথ (N.H.)ৰ ওপৰেদি বে-চৰকাৰী বাছ, মটৰ চলাচল কৰিবলৈ দিয়া নীতি পৰিহাৰ কৰিছে নেকি?
- (গ) যদি কৰা নাই তেনেহলে ৪।৫ কিলোমিটাৰ বাতাৰ অনুমতি দি পিচপৰা অঞ্চলৰ ৰাইজৰ যাতায়তৰ স্থ-ব্যৱস্থা নকৰাৰ কাৰণ কি ?
- (ঘ) স্থানীয় বিধান সভাব সদস্য জাৰু সৰুপেটা বে-চবকাৰী বাছৰ সন্থাই কেইবা বছৰ ধৰি অন্তমতিৰ কাৰণে লিখিত ভাবে বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষক জনোৱা স্বত্যেও বিহিত ব্যৱস্থা নোলোৱাৰ কাৰণ কি ?

শ্ৰীইন্দেশ্ৰ থাউও (পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

৮8। (ক) – হয়।

- (থ) পৰিহাৰ কৰা নাই।
- (গ) চৰকাৰে ইতিমধ্যে বে-চৰকাৰী বাছ (ক) প্ৰাণ্নত উল্লেখ কৰা ৰাস্তাত চৰ্গা বলৈ অনুসতি দিছে।
  - (च)—প্রশ্ন হঠে।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস: মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাইছে যে ইতিমধ্যে ৰজাঘাট বৰ শিমলা ৰাস্তাত বজাৰ বাছ চলাৰ অন্তমতি দিছে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই কথাটো জনাবনে যে দ্বিতীয় পৰিকল্পনাতে আৰম্ভ কৰা এই ৰাস্তাটোত সোনকালে বেচৰকাৰী বাছ চলাচলৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্ৰীইন্দেশৰ থাউ ও (মন্ত্ৰী) : সেইটো চাব লাগিব।

শ্রীপিয়াচুদ্দিন আহমেদ : ৰাস্তাটো জাতীয়কৰণ কৰাৰ পাচত বজাৰ বাছ চলা-চল কৰাৰ কি নীতি লৈছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীইন্দ্ৰেশ্বৰ থাউও (মন্ত্ৰী) : ৰাইজৰ স্থবিধা অস্থবিধালৈ চাই খুব কম দ্ৰজৰ ৰাস্তাত বাছ চলোৱাৰ অন্তমতি দিয়া হয়।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস : মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে কম দ্ৰত্বৰ ৰাস্তাত বাছ চলিবৰ কাৰণে অন্তমতি দিয়া হৈছে। আমি সদায়ে দেখি আহিছো যে বৰপেটা নলবাৰী গুৱাহাটীলৈ বজাৰ বাছ চলাচল কৰে, ইয়াৰ ফলত পৰিবহন বিভাগৰ যে যথেষ্ট ক্ষতি হৈছে সেই কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

শ্ৰীইন্দ্ৰেশ্বৰ থাউণ্ড (মন্ত্ৰী): যিবিলাক বজাৰ বাছ আছে সেই বিলাক যদি চলি-বলৈ দিয়া নহয় তেনেহলে আমাৰ বজাৰলৈ অহা যোৱা কৰা মান্ত্ৰহ বিলাকৰ ^{যথেষ্ট} অস্থবিধা হব। আনহাতে বজাৰ বাচ বিলাক চলাচল কৰোতে জাতীয়কৰণ ৰাস্তাত এটাৰ লগত আনটো ৰাস্তাৰ সংযোগৰ কাৰণে কেতিয়াবা অভাৰতেকিং হবও পাৰে।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায়প্ৰধানী : বন্ধাৰ বাছবিলাকলৈ কিবা নিৰ্দ্দেশ দিয়া আছে নেকি যে তেওঁলোকে আধাত পেছেঞ্জাৰ আৰু আধাত মাল কঢ়িব লাগে ?

শ্ৰীইন্দেশ্বৰ থাউণ্ড (মন্ত্ৰী): হয় আছে। কিন্তু দেখা যায় আধাত পেছেঞ্জাৰ আৰু আধাত মাল কঢ়িয়ালে কেতিয়াবা আকস্মিক ছুৰ্ঘটনা হোৱাৰ আশংকা কৰা হয় কাৰণে এই ব্যৱস্থা উঠাই দিয়া হৈছিল আৰু তেনেকুৱা কৰিব পাৰি নেকি চাব লাগিব।

শ্ৰীআতাউৰ ৰহমান: চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কিছুমান চৰকাৰী বাছ বজাৰ বাছ হিচাবে চলোৱাৰ দিদ্ধান্ত লৈছে নেকি?

শ্ৰীইন্দ্ৰেশ্ব থাউও (মন্ত্ৰী): তেনে সিদ্ধান্ত নাই।

শ্রী জালালুদ্দিন আহমেদ: পৰিবহন বাছত কিমান যাত্রী বহিব পাৰে আৰু পাত্রিক বাছত কিমান যাত্রী বহিব পাৰে মন্ত্রী মহোদয়ে জনাবনে? শ্রীইন্দ্রেশ্বর থাউও (মন্ত্রী) : পরিবহন বাছত একারন্ন আৰু পাত্রিক বাছত প্রতিশ চলিশ্বন বহিব পাবে।

শ্রীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ: ৰাষ্ট্ৰীয়কৰণ নীতি গ্রহণ কৰাৰ পিচত সেই ৰাস্তাতে আন্য বাছ চলিবলৈ দিয়া ব্যৱস্থাই চৰকাৰৰ নীতিক ৰাঞ্চাল কৰাৰ প্রচেষ্টা কৰা হৈছে এই কথা কোৱা মিচা হবনে ?

শ্রীইন্দ্রেশ্বর থাউও (মন্ত্রী): দাধারণতে বাষ্ট্রীয় পথত পাব্লিক বাছ চলিবলৈ দিয়া নহয়। কিন্তু কেতিয়াবা কেতিয়াবা ইটো বান্তার সংযোগত দিটো বান্তালৈ যাওঁতে দুই চারি মাইল অভাবতেপিং হয়।

শ্রীআতাউৰ ৰহমান : চৰকাৰৰ ফালব পৰা বজাৰ বাছ চলাবলৈ সিদ্ধান্ত নাই বুলি কৈছে কিন্তু আমাৰ বৰণেটা মংকুমাত বজাৰ বাছৰ পাৰ্মিত বিনিউ কৰা নাই এই কথা সচা নে ?

প্রীইক্রেশ্বর খাউও : বিনিউ কবা হৈছে চাব।

শ্ৰীবীৰেনবাম ফুকন: দক্ষিণপাৰত চলা কিছুমান বজাৰ বাছ বন্ধ কৰা হৈছে আৰু তাৰে কিছুমান ইয়াত চিচ্চ বাছো কৰা হৈছে ফলত যাত্ৰীসকলৰ যথেষ্ট অন্ধবিধা হৈছে। গতিকে এই ৰাস্তাত অধিক চবকাৰী বাছ দিয়া কথা চৰকাৰে চিস্তা কৰিবনে?

শ্ৰীইন্দেশ্বৰ থাউও (মন্ত্ৰী) : এই লাইনৰ কিছুমান বাছ চিটি বাছ কৰা কথা সচা কাৰণ এই গাড়ীবিলাক জাতীয়কৰণ কথা ৰাস্তাত চলি আছিল।

Re: Purchase Tax

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani asked:

*85. Will the Chief Minister be pleased to state -

- (a) Total amount of purchase Tax collected from Jute during the years 1973-74 and 1974-75?
- (b) Whether the said amount is utilised for the benefit of the Jute cultivators?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied:

- 85. (a) Rs. 34,62,196.00 and Rs. 27,04,781.00 during the years 1973-74 and 1974-75 respectively.
- (b) There is no specific provision for utilisation of the amount for the benefit of Jute cuitivators.

শ্রীক্ষীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্রধানী: অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মৃথ্যমন্ত্রী মহোদয়ে কোৱা মতে চৰকাৰে ১৯৭৩ ৭৪ চনত ৩৪, ৬২, ১৯৬,০০ টকা আৰু ১৯৭৪ ৭৫ চনত ২৭,০৪ ৭৮১,০০ টকা আদায় কবিছে তেনে ক্ষেত্রত চৰকাৰৰ 'এচেচমেন্ট' কিমান টকাৰ আছিল আৰু দেই হিচাবে কিমান টকা আদায় হ'ল আৰু এতিয়ালৈকে কিমান টকা আদায় নোহোৱাকৈ পৰি আছে ?

শ্রীশবৎ চন্দ্র সিংহ (মৃখ্যমন্ত্রী): এই 'পাবচেজ টেক্স', বজাবত যেতিয়া বস্তু ওলাই তেতিয়া তাত বিক্রীব ওপবতহে টেক্স আদায় কবা হয় গতিকে তেনে ক্ষেত্রত টেক্সব এচেচমেন্ট' কবিব নোৱাবি। উৎপাদন বেচি হলে বজাবত বস্তু বেছিকৈ আহে আৰু দেইদবে যেতিয়া মৰাপাটব উৎপাদন কমি আহে আৰু তেতিয়া বজাবত মৰাপাটব বিক্রী কমি আহে আৰু দেইদবে পাবচেজ্র টেক্সো কমি আহে।

শ্রীকবীৰ চন্দ্র বায় প্রধানী: আমাৰ এই মৰাপাটৰ উৎপাদনৰ ওপৰত চৰকাৰৰ টেক্স এচেচমেন্ট' কবা হয় আৰু মৰাপাটৰ উৎপাদনৰ ওপৰতেই আমাৰ ৰাজ্যখনৰ এগ্রিকালচাৰ ডেভোলপমেন্ট' নির্ভৰ কৰি আছে গতিকে এনে ক্ষেত্রত যেতিয়া ইমানকম টেক্স আদায় হোৱাৰ পিছতো আমাৰ ৰাজ্যৰ উৎপাদিত মৰাপাট আমাৰ ৰাজ্যৰ বাহিবলৈ যেনে পশ্চিমবঙ্গ ইত্যাদিত বাহিবা ৰাজ্যলৈ গুচি যায় আৰু সেইদৰে আমি বহুতো পাৰচেজ টেক্সৰ পৰা বঞ্চিত হবলগীয়া হও কিয়নো সেই ওলাই যোৱা মৰাপাটৰ টেক্স থিনি ফাকি দিয়া হয়। গতিকে এই মৰাপাট যাতে টেক্স ফাকী দি ওলাই যাব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লবনে?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মৃখ্যমন্ত্ৰী): সেইটো সম্ভৱপৰ নহয় বুলি কব নোৱাৰি, সেইটো নহবলৈ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা নিশ্চয় 'চেক' কৰা হব।

Shri Giasuddin Ahmed: Whether Govt. is aware that this purchase tax is a misnomer? It is in fact a sales tax on jute growers, because the purchaser of jute deduct the tax from the price paid to the jute growers. What steps Govt. have taken against such practice?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, the impact might be like that. But the tax is realised from the purchaser and not from the seller. It is a purchase tax. It is true that it might affect the price of jute.

Shri Giasuddin Ahmed: Last part of my question has not been answered. My point was that this purchase tax affects the price of the jute. What steps Govt. have taken in this regard?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, the Govt. have fixed the support price so that the price cannot go below the minimum fixed.

Shri Atawr Rahman: May I know what is the total amount spent from other sources?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): This money goes to the Consolidated fund and from consolidated fund the requirement of the jute growers are met because the jute growers are a part of the population. A specific reply is not possible in view of the facts stated.

Shri Atul Ch. Saikia: Whether the purchasers also are registered under any act? If so what is the total number of registered persons?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Yes Sir, they are ragistered, but the number is not with me.

Re: Veterinary Field Assistants

Shri Mal Chandra Pegu asked:

*86 Will the Minister, Veterinary be pleased to state-

(a) Total number of Veterinary Field Assistants with names serving in Majuli for more than five years?

- (b) Whether a Government Officer can be retained in particular place for more than five years?
  - Dr. LUTFUR RAHMAN (Minister, Veterinary) replied:
- 86. (a)—The following 5 Nos. of Veterinary Field Assistants are serving in Majuli for more than five years from the year noted against each—
- 1. Shri Kabindra Nath Yein, since 1965 V. F. A., Garamur Rural A. H. Centre.
- 2. Shri Govin Ch. Handique, since 1955 V. F. A., Ratanpur Veterinary Dispensary.
- 3. Shri Lakhi Nath Dutta, since 1968 V.F.A., Karatipar Vetetinary 1st Aid Centre under Majuli Development Block.
- 4. Shri Mohan Ch. Doley, since 1967 V. F. A., Jengraimukh Veterinary Aid Centre,
- 5. Shri Sonaram Nath, since 1969 V. F. A., Borgaon Veterinary 1st Aid Centre.
  - (b) -Yes.

Shri Mal Chandra Pegu: How long they will be kept there?

Are they going to be retained there till retirement?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): It depends on the service they will render,

Re: Land Reform Committee

Shri Promode Chandra Gogoi asked:

- *87. Will the Minister-incharge of Revenue be pleased to state-
  - (a) Whether it is a fact that the minutes of the Land Reform

Committee (Emergent) held on 21st November, 1975 were circulated by the Government to all Civil and Revenue Officials as a guide line?

- (b) If so, what are the main recommendations of the said Committee?
- (c) Whether it is fact that the minutes have since been withdrawn from circulation?
- Dr. BHUMIDHAR BARMAN (Minister of State, Revenue) replied:
  - 87. (a)—Yes, but not as guideline but for their information
- (b)—The main recommendations of the Committee were as follows:—
- 1. Preparation of tenants' record-of rights be made a continuous process for mutation of names and tenants by suitable amendment of the Tenancy Act.
- 2. The Director of land Records to hold Circuit Courts for hearing appeals under Section 59 of the Tenancy Act, so that poor tenants need not come to Gauhati for hearing. As Director of Land Records has other functions also, it was recommended that a wholetime Additional Director of Land Records be appointed for hearing appeals. The Circuit Courts should visit each subdivision once in 90 days.
- 3. Cancellation of Khatiars issued erroneously to occupants of Annual Patta lands. If necessary, provisions are to be made in the Tenancy Act to remove the ambiguity or confusion.
- 4. To settle/allot land upto a total of 9 bighas per family as landless cultivator inclusive of his own land, tenancy land and

ceiling surplus lands. Necessary ammendment is to be made in the ceiling Act and the Tenancy Act.

- 5. Amendment of proviso to Sec. 5 (3) of the Tenancy Act.
- 6. Government Departments/Banks/Financial Institutions be advised not to accept tenanted land from landlords as security for loans.
- 7. No patta be granted in respect of land acquired by a tenant on ceiling surplus land.
- 8. In case of Miching Tribals living in 'Changs' and large families, a 'family' should mean and include only the husband, wife and minor children, notwithstanding anything contained in Sec. 3 (d) of the Ceiling Act or any other law for the time being in force.
- 9. For arrears of land revenue, the land should not be sold in auction but made Sarkari after all other avenues for the recovery of the dues even by sale of standing crops, trees, etc. on the defaulting estate were exhausted. There should be a stipulated time limit for the defaulter to clear the dues and to retrieve the property.
- 10. To explore the feasibility of a State amendment of the sections 145 and 146 of the Cr. P. C.
  - 11. To enquire locally the recording of tenancy in Nowgong district.
- 12. Not to give settlement/allotment of land to those who already have 9 bighas of land.
- 13. Claims of tenancy by persons not resident of the State be verified,
- 14. Not to settle/allot land to persons who are not resident of the State.

Shri Promode Gogoi – Mr- Speaker, Sir, may I know from the Minister for what reasons the minutes of the said land reform committee was circulated to the district civil and revenue officials and who passed the order for circulation?

Dr. Bhumidhar Barman, (Minister of State)—Sir, this was circulated only for information but of course subsequently it was stopped.

Shri Promode Gogoi: Mr. Speaker, Sir, for what reasons the minutes of the said meeting was circulated to the revenue and civil officials and who passed the order to circulate the minutes?

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister): Sir, it is only a matter of official procedure As we are to take advance action, the unconfirmed proceedings were sent to different departments; subsequently it was found that the proceedings was wrongly recorded. Then we sent the corrected proceedings.

Shri Giasuddin Ahmed: Sir, a subsequent meeting was held to discuss the minutes of the meeting held on 21st November 1975. If so, what was the decision of the subsequent meeting with regard to the socalled minutes of the 21st November meeting?

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister): That is recorded in the proceedings.

Shri Promode Gogoi: Sir, the minutes were circulated for information but is there any precedence of minutes of other meetings being circulated to local officials for information?

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister): Sir, in special circumstances we are to take quick action and to accelerate

the implementation of the programme. Therefore, to take advance action at the field level the unconfirmd proceedings were circulated. When it was found that the proceedings were not correctly recorded, the proceedings were withdrawn. In the second meeting we corrected the proceedings and the corrected minutes were sent to the officials later.

শ্রীকেহোৰাম হাজৰিকা: অধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্রচিডিংচ বিলাক বিলি কৰাৰ পিচত বহুতো নথি ভুক্ত হোৱা ৰায়তৰ চাটিফিকেট বিলাক ঘূৰাই অনা হৈছে আৰু সেই বিষয়টো বদ কবাৰ পিচত পূনৰ সেই চাটি ফিকেট বিলাক বায়তক ফিৰাই দিয়াৰ বাৱস্থা চৰকাৰে ইতিমধ্যে কৰিছে নে বা কবিব নে ?

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister): We do not have such information, Sir. If such things are brought to the notice, surely the Govt. will rectify it.

Shri Giasuddin Ahmed: Sir, the question of certificate to the ryots have been raised. May I know whether the certificates to ryots have been issued?

Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister): That is a new question Sir.

Shri Promode Gogoi: Sir, hon'ble member Shri Hazarika was quite correct; for the circulation of the minutes many temporary pattas were withdrawn by the local officials.

Shri Sarat Chandra Sinha. (Chief Minister): In that case I assure the House that that will be rectified.

শ্রীৰমেশ চন্দ্র চহৰীয়া: মহোদয়, চিলিং আইনৰ মতে যিবিলাক উদ্তু মাটি দেইবিলাক সর্বাধাৰণ ভূমিহীন মান্তহক ন বিঘাকৈ দিয়া হৈছে। কিন্তু মঙ্গলাদ মহকুমাৰ ৰজাৰ দিনিয়া যিবিলাক মাটিত যুগ যুগ ধৰি মান্তহে বসবাস কৰি আছে দেই বিলাকৰ অৱস্থা কি হব ?

ডঃ ভূমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী)ঃ বৰ্ত্তমানে আমি নবিঘাকৈ মাটি দিছো। তাৰ ওপৰত বিবিলাকৰ মাটি আছে দেইবিলাক কি কৰা হব তাৰ কোনো দিদ্ধান্ত এতিয়াও লোৱা নাই।

বি: চৰকাৰী চাকৰিয়াল বৰ্খান্ত বা অপসাৰণ

बीनसीकां मंरेकीयां रे स्थिर :

🖈 ৮৮। মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অন্তগ্রহ কবি জনাবনে---

- (ক) জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ সময়ছোৱাত মুঠ কিমানজন চৰকাৰী বিষয়া আৰু কম্মতিৰী চাকৰিৰ পৰা বৰ্থাস্ত আৰু অপসাৰণ কৰা হৈছে ?
- (থ) চৰকাৰী চাকৰিয়ালৰ বিৰুদ্ধে থকা বৰ্থাস্তৰ কিমান গোচৰ এতিয়াও মীমাংশা নোহোৱাকৈ আছে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৮০। (ক)—বর্থাস্ত—গেজেটেড ২৫ জন নন-গেজেটেড ১৮৫ জন । অপসাবণ গেজেটেড এজন, নন,গেজেটেড ১৮ জন ।

(থ) – তদন্তৰ ৰিপোটৰ ভিত্তিত শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা লোৱা হয়। বৰ্থান্ত বা আন কেনে ধৰণৰ শাস্তি বিহা উচিত সেইটো দোষৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। যেহেডু আদিতে গোচৰ লওঁতে বৰ্থান্তৰ গোছৰ বুলি লোৱা নহয় তেনে ধৰণৰ গোছৰৰ সংখ্যা প্ৰশ্ন চঠে।

শ্রীলন্দ্রীকান্ত শইকীয়া: অধ্যক্ষ মহোদয়, বর্তুমানলৈকে যিসকল বিষয়া চাকৰিব পৰা অপসাৰণ বৰখান্ত কৰা হৈছে সেইবিলাক অকল জৰুবীকালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিচত হৈছে নে আগতে ঘটা ঘটনা সম্পর্কে বা সংক্রান্তত কিছু অংশক অপ-শাৰণ বা বর্থান্ত কৰা হৈছে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) ঃ সাধাৰণতে জৰুৰীকালীন ঘোষনা কৰাৰ পিচৰ কথাকে কোৱা হৈছে। অৱশ্যে তাৰ ভিতৰৰ ত্ই এজন হয়তো আগৰ ঘটনা সংক্ৰাস্তটো হব পাৰে।

শ্ৰীলন্দীকান্ত শইকীয়া : এই বৰ্থান্ত বা অপসাৰণ কৰিবলগীয়া বা সেই সংক্ৰান্তত সংশ্লিষ্ট বিষয়া সকলৰ অভিযোগ তদন্ত কৰাৰ কাৰণে মাত্ৰ এজনা বিষয়া নিয়োগ কৰা হৈছে আৰু তাৰ ফলত বহু ঘটনাই নিস্পত্তি নোহোৱাকৈ তদন্তাধীন অৱস্থাত পৰি আছে। এই কথাটো দচাঁনে ?

শ্রীশবং চন্দ্র সিংহ (মৃথ্য মন্ত্রী): নিস্পত্তি নোহোৱাকৈ পৰি থকা কথা নহয়। এই তদন্ত বিলাক সংশ্লিষ্ট বিভাগে তদন্ত কৰে আৰু সেই গোটেই প্রচিডিংচ চৰকাৰৰ চাব-কমিটিয়ে টন্ন টন্নকৈ চায় আৰু এটা সিদ্ধান্তত উপনীত হয়। সেই কাৰণে এজন বিষয়াৰ ওপৰত তদন্তটো নিভঁৰ হৈ থকা হোৱা নাই। ইয়াত চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিভাগ বিলাক জৰিত হৈ আছে।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া: মৃথ্য মন্ত্রীয়ে যি ব্যৱস্থা কথা কলে সেইটো সচা। কিন্তু এনেবুৱা এটা কথা উঠিছে তদন্ত বিষয়া মাত্র এজন হোৱা কাৰণে বহুতো ঘটনা নিস্পত্তি নোহোৱাকৈ পৰি আছে। এনেকি কিছুমান সংশ্লিষ্ট বিষয়া ঘটনাৰ নিস্পত্তি নোহোৱাকৈয়ে অৱসৰ পাইছে অথচ তদন্ত এতিয়াও শেষ হোৱা নাই। গতিকে সেইবিলাক যাতে সোনকালে নিস্পত্তি হয় তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিবনে ?

শ্ৰীশবৎ চন্দ্ৰ নিশ্চ (মুখা মন্ত্ৰী) : সোনকালে যাতে নিস্পত্তি হয় সেই ব্যৱস্থা চৰকাৰে নিশ্চয় কৰিব।

শ্রীপ্রমোদ চন্দ্র গগৈ: এই ঘটনাবিলাক নিস্পত্তি কৰাৰ কাৰণে কেবিনেট পর্যান্যত এটা চাব-কমিটা গঠন কৰিছে। কিন্তু জৰুৰী কালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিচত বহুতো কর্মচাৰীৰ বিশেষকৈ তলৰ কিছুমান চৰকাৰী বিষয়াক ব্যক্তিগত বা তেনে কোনো অন্যান্য আকুশে মূলক ইত্যাদি মনোভাৱ লৈ যথেষ্ট কাৰণ নোহোৱা সতেও তেনে বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে শান্তিমূলক ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে এনে ধৰণৰ ঘটনাৰ চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰা হৈছেনে ?

শ্রীশবৎ চন্দ্র সিংহ (মৃথ্য মন্ত্রী) : অভিযোগ বিলাক সত্য নহয় অথচ ব্যক্তিগত আক্রোশন কাবণে অভিযোগ আনি কোনো বিষয়াক বর্থান্ত কৰাৰ কথাটো মানি লোৱাটো মোৰ পক্ষে টান হয় । অৱশ্যে অভিযোগত সংকুন্ত লোকসকলে তেনে এটা কথাৰ অৱতাৰণাটো স্বাভাৱিক কথা । এতিয়ালৈকে তেনে কথা চৰকাৰৰ দৃষ্টিলৈ অহা নাই ।

শ্রীদোনেশ্বৰ বৰা: যি বিলাক বিষয়া বর্খান্ত হৈছে বা অপদাৰণ হৈছে দেই দকলে দোষমুক্ত হোৱাৰ কাৰণে কিবা আপিল কৰাৰ ব্যৱস্থা আছেনে ?

শ্রীশবৎ চন্দ্র সিংহ (মৃথ্য মন্ত্রী): চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আপিল কৰাৰ ব্যৱস্থা নাই। কিন্তু নিজৰ ফালৰ পৰা আপিল কৰাৰ ব্যৱস্থা আছে। শ্রীকবিৰ চন্দ্র ৰায় প্রধানী: আক্রোশমূলক ভাবে বর্থাস্ত বা অপসাবণ হোৱা নাই বুলি মুখ্য মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে। কিন্তু তাব ভিতৰতে যে উদ্দেশ্যে মূলক ভাবে বিপদত পেলাই তল খাপৰ মান্ত্রক বর্থান্ত কৰিছে এই কথা জানেনে?

শ্রীশবৎ চন্দ্র সিংহ (মৃথ্য মন্ত্রী): এই ধবণেবে ধবিবলৈ গলে এখোজো আগ বাঢ়িব পৰা নাখাব। চৰকাৰে অভিযোগৰ ক্ষেত্রত যিবোৰ ব্যৱস্থা লৈছে সেই বোৰ নিথত ভাবেই লৈছে। বিশেষকৈ চবকাৰী বিষয়া সকলৰ অপসাৰণৰ ক্ষেত্রত যি বোৰ ব্যৱস্থা লৈছে সাধাবণভাবে এই বোৰ ব্যৱস্থাক সকলোৱেই ভাল বুলিয়েই কৈছে।

শ্রীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : তথাকথিত মৌলিক অধিকাৰৰ ক্রবিধা লৈ প্রত্যেক জুনীতিপ্রায়ন বিষয়া সকলে চৰকাৰৰ এই চেষ্টা ব্যর্থ ক্রিবিলৈ চেষ্টা ক্রিছে। চৰকাৰে ইয়াৰ প্রশাসনীক কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে গু

শ্রীশবৎ চন্দ্র সিংহ (মৃথা মন্ত্রী): প্রশাসন মূলক ব্যৱস্থাৰ কথা নাই। প্রশাসনীক ব্যৱস্থা গ্রহণ কৰা হৈছে। চৰকাৰে যি ব্যৱস্থা কৰিব লাগে সেই বিলাক কৰিছে।

শ্রীআটাউৰ বহমান : কিছুমান গেজেটেজ বিষয়াক কোনো কৈফিয়ত নোলোঁ ৱাকৈয়ে বর্থাপ্ত কৰা হৈছে । তেওঁলোকে ৰিভিজন পিটিচন দাখিল কবিলে মিমাংশাঁ কেনেকৈ কবিব ?

শ্রীশবৎ চন্দ্র সিংহ (মৃথা মন্ত্রী): জকনী অৱস্থা ঘোষণা করার পিচত বিষয়া সকলৰ বিক্তমে গ্রহণ কৰিবলগীয়া ব্যৱস্থা গ্রহণ কৰা হৈ আছে। দ্বথাস্ত দিলে চন্দ্রণৰে সময়ত বিবেচনা কৰিব।

শ্রীপ্রেমধৰ বৰা : জকৰী কালিন অৱস্থা ঘোষনা কৰাৰ পিচত ২১০ জন বিষয়াক বর্থাস্ত কৰা হৈছে আৰু ১৯ জনক দিচমিচ কৰিছে বাকী যি বিলাক কেচ আছে সেই বিলাক জকৰী ভাবে শেষ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনৈ ?

শ্ৰীশৰৎ চক্ৰ দিংহ (মৃথা মন্ত্ৰী) : চৰকাৰ তাৰ কাৰণে তৎপৰ হৈছে ।

শ্রীকবিৰ চন্দ্র বায় প্রধানী : যি বিলাক চাচপেনচন কৰা হৈছে সেই বিলাক ৰাইজৰ ফালৰ পৰা অভিযোগ পাই কবিছেনে ? ৰাইজৰ এনেকুৱা লিথিত আবৈদন থকা স্বত্তেও কিছুমান কেচৰ আজিলৈকে বাৱস্থা নোলোৱাৰ কাৰণ কি ?

শ্ৰীশব্ৰ চন্দ্ৰ সিংহ (মুগা মন্ত্ৰী): অভিযোগ বিলাক ৰাইজৰ ফালৰ পৰাই আহক

বা আন বিভাগৰ ফালৰ পৰাই আহক বা নিজৰ বিভাগৰ ফালৰ পৰাই আহক, যি ফালৰ পৰাই নাহক লাগিলে অভিযোগ চৰকাৰৰ ওচৰলৈ আহিলেই তাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হয়।

শ্রীৰমেশ চন্দ্র চহৰীয়া : মুখ্য মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে গোচৰ বিলাক নিস্পত্তি কৰিবলৈ চৰকাৰ তৎপৰ হৈছে। কিন্তু বিভাগীয় নিয়ম অন্তমৰি যিটো বন্ধন আছে যেনে অপদাবণ কৰিবলৈ হলে চাজচিট আদি দিব লাগিব এই ধৰণৰ নিয়ম আছে। কিন্তু গোচৰ বিলাক দোনকালে নিস্পত্তি কৰিবৰ কাৰণে সময় সাপেক্ষে এই বিলাক অন্তমৰণ কৰিবনে ? এনে কৰিলেই সিদ্ধান্ত সোনকালে হব বুলি ভাবো।

শ্রীশবৎ চন্দ্র সিংহ (মৃখ্য মন্ত্রী): বিভাগীয় যি বিলাক নিয়ম আছে সেই বিলাক নিয়মব মাজেবে ব্যৱস্থা লবলৈ গলে দুর্নীতি পৰায়ন বিষয়া সকলৰ ওপৰত ব্যৱস্থা লোৱাত পলম হব। জৰুবী কালীন অৱস্থা ঘোষণা হোৱাৰ আগতে যি বিলাক দুর্নীতি পৰায়ন বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ আহিছিল সেইবিলাকৰ ওপৰত ব্যৱস্থা লোৱাত পলম হৈছিল। আৰু তাৰ ভিতৰত এনেকুৱা হৈছিল যে কিছুমান অলাগতীয়া নথি পত্ৰ বিচাবে। এজন বিষয়াৰ ক্ষেত্ৰত প্রায় ২ হাজাব নথি বিচাবিছিল। এই দবে ছই হাজাব নথি দিবলৈ হলে বহুত পলম হয়। তেনে কৰিলে খবটকীয়া সিজান্ত নহয়। সেই কাৰণেই জক্ষবী অৱস্থা ঘোষণা কৰা হৈছে। তাৰ ঘাৰা সকলো বিলাক নিয়ম পৰিহাৰ কৰি খবটকীয়া ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

বি: গাওঁ পঞ্চায়ত

শ্ৰীলন্দীকান্ত শইকীয়াই স্থাছে:

- * ৮৯। মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তগ্ৰহ কৰি জনাবনে-
- (ক) গাওঁ পঞ্চায়ত সমূহক চৰকাৰে পোনপটীয়াকৈ কিমান অন্তদান দিছে ?
- (থ) গাওঁ পঞ্চায়ত সমূহে পোৱা টকাৰে মাত্ৰ কৰ্মচাৰীৰ দৰমহা দিবলৈহে পাৰৈ এই কথা দাঁচানে?
- (গ) যদি দঁচা হয়, গাওঁ পঞায়ত দম্হৰ আৰ্থিক অৱস্থা টনকিয়াল কৰি উন্নয়ন মূলক কাম কৰোৱাৰ কিবা আঁচনি চৰকাৰে লৈছে নেকি?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে:

৮৯। (ক)—১৯৭৪-৭৫ ও ১৯৭৫-৭৬ চনৰ বাবে গাওঁ পঞ্চায়ত সমূহক মূক ৩,৩০,৭২,৯৬১.৬৫ পয়চা অহুদান দিয়ে। এই টকা সংস্লিষ্ট মহকুমা পৰিষদ্ধ যোগেদি বিতৰণ কৰা হয়।

(थ) - न ँ हो। नर्य ।

(গ) প্রশ্ন হঠে।

শ্রিলক্ষীকান্ত শইকীরা: মন্ত্রী মহোদয়ে 'থ' আৰু 'গ' প্রশ্নোত্বত কৈছে মে দঁচা নহয়। কিন্তু একোথন গাওঁ পঞ্চায়তৰ কর্মচাৰী সকলৰ দ্বমহা দিবলৈকে ১৮ হাজাবকৈ টকা লাগে। তেওঁলোকক আৰু যে একো বেচি টকা দিয়া নাই যাৰ ফলত কোনোকাম কৰিব পৰা নাই, সেই কথা চৰকাৰে স্বীকাৰ কৰিবনে গৈ

প্রীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্রী) ঃ থুলমূল ভারে আমি এটা হিচাব কৰি দিছে। যি বিলাক গাওঁ সভাত জনসংখ্যা ২০ হাজাব টকা দিয়া হৈছে। এই টকা পায় বেভিনিউব পবা। ইয়াব বাহিবেও তেওঁলোকে স্থানীয় ভারে সংগ্রহ কবিব পাবে। আরু চাবচিদিও আগবঢ়োরা হয়। কিছুমান অফিচাবৰ দর্মহা, টি এ আদিব কাবণেও চাবচিদি দিয়া হয়। কৃষি, জলস্থিন আদিব কাবণে মহকুমা পবিষদৰ পবাও টকা পায়। ভাৰ উপবিও আইন মতেও কিছুমান ক্ষমতা দিয়া হৈছে। গেনে তেওঁলোকক হাউচটের কালেক্ট কবিবলৈ দিয়া হৈছে। তেওঁলোকে মদি এক টকা উঠায় তেনেংলে আৰু এক টকাকৈ দিয়া হয়। ভাৰোপৰি চাইকেল টেক্স আদিও সংগ্রহ কবিও টকা সংগ্রহ কবে। যি বিলাক গাওঁ পঞ্চায়তে এই বিলাক ব্যৱস্থা হাতত লৈছে তেওঁলোকৰ আর্থিক অৱস্থা ভাল। তেওঁলোকে দর্মহা দিয়াৰ উপবিও উন্নয়ন মূলক কাম কবিব পাবিছে। কিন্তু যি বিলাক ব্যৱস্থা লোৱা নাই তেওঁলোকৰ আর্থিক অৱস্থা ভাল নহয়।

শ্ৰীলন্দীকান্ত শইকীয়া : মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো হিচাব দিছে সেইটো ভাল বিচাব।
ভাইন কৰোতেও এই বিলাক ব্যৱস্থা ধৰা হৈছিল। কিন্তু কাৰ্যাক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে
যে প্ৰক্লত পক্ষে বছৰি যিমান টকা পায় দেই টকাৰে তেওঁলোকৰ এক মাহৰ খৰচেই
নোযোৰে। উন্ধান মূলক কামৰ কাৰণে টকা ৰাহি নহয়। এই কথালৈ লক্ষ্য ৰাথি
চৰকাৰে কৰ্মচাৰী সকলক টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

দ্বিতীয়তে, মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে মহকুমা পৰিষদৰ পৰা টকা পায়। কিন্তু মন্ত্ৰী মহোদয়ে এইটো কথা জানেনে যে বহুত বিলাক মহকুমা পৰিষদে সময়মতে গাওঁ পঞ্চায়তবোৰক টকা নিদিয়াৰ কাৰণে কষ্ট ভোগ কৰিছে? শ্রীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্রী) : মই এইটো অন্তদন্ধান কৰি চাম। কোন কোন মহকুমা পৰিষদে দুময়মতে গাওঁ পঞ্চায়তক টকা দিয়া নাই। যি বিলাক আইনত ধৰি দিয়া হৈছে দেই বিলাক আদায় হব লাগে। কিন্তু কিছুমান গাওঁ পঞ্চায়ত আছে যি বিলাকৰ স্থানীয় স্থবিধা খেনে কিছুমানৰ ভাঙৰ ভাঙৰ হাটও ঘাট আদি আছে, দেই বিলাক স্থবিধা আছে কিন্তু কিছুমানৰ তেনে স্থবিধা নাই। যি বিলাকৰ ভাঙৰ ভাঙৰ ঘাট হাট আছে লেই বিলাকৰ আয় ভাল। যি বিলাক কৰ্মচাৰীৰ দুৰ্মহা দিয়াৰ কথা কৈছে কেৱল চেক্ৰেটাৰী, সভাপতিৰ দৰ্মহাছে দিয়া হয়। ভাৰ বাহিৰে যি বিলাক কৰ্মচাৰী আছে দেই বিলাকৰ দৰ্মহা বিভিন্ন বিভাগ বিলাকে দিয়ে।

Mr. Speaker: Question hour is over.

Undisposed Starred Question dt. 18-2-76

विः बांडीय निका वाहिनी

শ্ৰীলন্দ্ৰীকান্ত শইকীয়াই স্থবিছে:

- ক নত। মাননীয় শিক্ষাবিভাগৰ ভাৰপ্রাপ্ত মন্ত্রী মহোদয়ে অন্তর্গ্রহ কবি জনাবনে—
- (ক) অসমত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা বাহিনীৰ শিক্ষা প্ৰদানৰ কি ব্যৱস্থা বথা হৈছে?
- (थ)—अमंभव किमानथन भश्विमानम आक विमानमञ्ज এই भिका श्रामन कवा रम ?
- (গ) এই শিক্ষাৰ তনত কিমানজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি আছে আৰু শিক্ষাৰ কালছোৱাত কেডেটসকলক কি কি দিয়া হয়?
- (ঘ)—এই ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষাৰ্থী বাহিনীৰ সম্প্ৰদাৰণৰ কিবা আঁচনি চতুৰ্থ যোজনাত লোৱা হৈছে নেকি ?

জ্ঞাশবং চজ সিংহ (মুখা মন্ত্ৰী) মে উত্তৰ দিছে ই

নত। (ক)—প্রয়োজনীয় প্রশিক্ষণ লোৱাৰ বাবে স্কৃল কলেজৰ শিক্ষকসকলক ভাৰতৰ বিভিন্ন দৈনিক বাহিনী প্রশিক্ষণ কেন্দ্রলৈ পঠোৱা হৈছে। এনেকুৱা প্রশিক্ষণত ক্বতকার্যা হোৱা শিক্ষক সকলক ৰাষ্ট্রীয় শিক্ষা বাহিনীৰ ক্ষিচন দিয়া হয়। এই শিক্ষক সকলে নিজ নিজ অহাস্থানলৈ ঘূৰি আহি তেওঁলোকৰ প্রশিক্ষার্থী সকলক প্রশিক্ষণ দিয়ে। ইয়াৰ লগতে দৈনিক বাহিনীৰ স্থায়ী প্রশিক্ষক আৰু বিষয়ান্ত ৰাষ্ট্রীয় শিক্ষা গোটবোৰত নিযুক্ত ক্ষবা হয় আৰু তেওঁলোকেও প্রশিক্ষার্থী সকলক প্রশিক্ষণ দিয়ে।

- (থ)—অসমৰ ৫৬ থন কলেজ আৰু ২২৭ খন স্থুলত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা বাহিনীৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়া হয়।
- (গ)—ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা বাহিনীৰ তলত প্ৰশিক্ষণ লৈ থকা ল'ৰা-ছোৱালীৰ সংখা তলত দিয়া ধৰণে পাব পাৰি—

ল'ৰা ৩৯,১৫২ ছোৱালী ৬,৬**০**৬

Campingৰ সময়ত কেডেটসকলক সম্পূৰ্ণ থোৱা থৰচ দিয়া হয় আৰু ^{তেওঁ}লোকক অহা-যোৱা থৰচ আৰু দৈনিক হাত থৰচ দিয়া হয়। প্ৰশিক্ষণৰ সময়ত কেডেটজলপান দিয়া হয়। ইয়াৰ বাহিৰেও প্ৰশিক্ষণৰ সময়ত তেওঁলোকক চাফ্চিকুনকৈ ^{থকাৰ} থৰচ দিয়া হয়। এটা Sessionৰ সময়ত কেডেটসকলক পোছাকো দিয়া হয়।

- (ঘ)—হয়, ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষাৰ্থী ৰাহিনীৰ সম্পুসাৰণৰ বাবে তলত দিয়া আঁচনি স্থি চতুৰ্থ যোজনাত হাতত লোৱা হৈছে।
  - (ক)—অতিবিক্ত ৭ টা নিম পর্যায়ব ৰাষ্ট্রীয় শিক্ষার্থী বাহিনী গঠন কৰা হৈছে।
- (খ)— উজনি অসমত এটা নতুন গ্ৰুপ হেডকোৱাটাৰো এই ৰাষ্ট্ৰী শিক্ষাৰী বাহিনীৰ উন্নতি কল্লে স্থাপন কৰা হৈছে।

वि: मक्नटेम रेनन हिकिৎमानम

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই স্থাছেঃ

- া নাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তগ্ৰহ কৰি জনাবনে—
  মঙ্গলদৈৰ শৈল চিকিৎসালয়খনৰ উন্নতিকৰণৰ আঁচনিখন বৰ্তমান কি অৱস্থাত আছে?
  আগিৰীক্ৰ চক্ৰ চৌধুৰী (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে:
- ন্য। বৰ্ত্তমান হাতত লোৱা আঁচনি মতে ১৯৭৫-৭৬ চনত মঙ্গলদৈ শৈল চিকিৎদালয়ত হটা ১০ খনীয়া বিচনাৰ ঘৰ তৈয়াৰ কৰা হৈছে। ইয়াৰ ওপৰি এই চিকিৎদালয়ত এজন অধীক্ষক দিয়া হৈছে। পানী যোগানৰ ব্যৱস্থাও সন্তোৰজনক ভাবে উন্নত কৰা হৈছে। আকৌ এই শৈল চিকিৎদালয়খন বেছি স্থবিধাজনক আহল বহল ঠাইলৈ স্থানাস্তবিত কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে দিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে।

Re: Payment of Contractor's Arrear Bills

Shri ABDUL MUQTADIR CHOUDHURY asked:

- ★92. Will the Minister, P. W. D. be pleased to state -
- (a) The procedure followed at the time of payment of Contractor's arrear bills in 1975 relating to the period from 1972 to 1974 by the Executive Engineer, Karimganj P. W. D. (R & B) Divsion?
- (b) Whether there is any instruction from the Government to clear up all the pending bills up to 1974?
- (c) If so, wheather the said instruction was followed in this case?
- (d) What is the total amount of arrear bills yet to be paid (up to 1674)?

Shri Md. IDRIS (Minister P. W. D.) replied:

- 92. (a)—Executive Engineer furnished the statement of old pending liabilities to Superintending Engineer concerned for scrutiny and to forward same to Chief Engineer after scrutiny for recommendation of fund After receipt of fund payments made as per date of receipt of bills priority basis. Preference was given by Executive Engineer for payment of small bills and bills relating to educated unemployed youth organisation.
- (b)—Yes, With the approval of Superintending Engineer and subject to availability.
  - (c)-Yes.
  - (d)-Nil

QUESTIONS

বি: চৰকাৰী শান্ত্ৰীয় সঙ্গীত কলেছ

শ্ৰীমতী প্ৰণীতা তালুকদাৰে স্থাছে:

🖈 ৯০। মাননীয় সাংস্কৃতিক বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অন্তগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

- (ক) অসমৰ চৰকাৰী শান্ত্ৰীয় সঙ্গীত কলেজখন খোলাৰ বাবে চৰকাৰে ৫০ বিঘা মাটি লোৱা সঁচানে ?
- (থ) এই কলেজখন খোলা সম্পৰ্কীয় কথাবোৰ কাব ওপৰত দায়িত্ব অপনি কৰা হৈছে ?
- (গ)—এই কলেজ খনৰ ঘৰ নিম্মাণ আদিব ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কিমান টকা মঞ্ৰী দিছে জানিব পাৰোনে ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (সাংস্কৃতিক বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে:

৯৩। (ক) – হ্য় |

- (থ)—দাংস্কৃতিক বিভাগৰ ওপৰত দিয়া হৈছে।
- (গ)—পঞ্ম পৰিকল্পনাত এই আচনিত ১৪ লাথ টকা বাৰ্য্য কৰা হৈছে যদিও প্ৰাৰম্ভিক কাম বিলাক এতিয়াও সম্পূৰ্ণ নোহোৱাৰ বাবে কোনো মজুৰী দিয়া হোৱা নাই।

CALLING ATTENTION

Shrimati Pranita Talukdar: Sir, I beg to call the attention of the Minister, Transport under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news item appearing in the Dainik Asom, dated 11th January 1976 under the caption "প্ৰাণ্ড কেডবোৰ প্ৰিবহন কোম্পানীৰ অভিনৱ কোম্পানী

শীৰীইজেখৰ থাউও (পৰিবহন মন্ত্ৰী) ই অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭৬ চনৰ ১১ জান্তৱাৰী ভাৰিথে প্ৰকাশ হোৱা ''পুৰ্বাঞ্চলত কেতবোৰ পৰিবহন কোম্পানীৰ অভিনৱ কোম্পাশ এই শিতানৰ বাতৰিটো চৰকাবৰ দৃষ্টা গোচৰ হৈছে। এই সম্পৰ্কে নিম্মলিখিত কথাটো ব্যাথ্যা কৰি দিয়া হল ।

বাতৰি কাকতত উল্লেখিত পুৰ্বাঞ্চলত চলা কেতবোৰ বেচৰকাৰী পৰিবহন কোম্পানীয়ে নানা কোশলেৰে চৰকাৰক লাথ লাথ টকাৰ কৰ নিদিয়াকৈ নামজাৰি
কৰি থকা কথাটো সচা নহয় । আমাৰ পঞ্জিয়নৰ মতে তেনে কোনো বৃহত্
ধৰণৰ অপক্ষ ঘটা দেখা পোৱা নাই । হয়তো তেনে ধৰণৰ তুই এটা ঘটনা ঘটিলেও সি আমাৰ দৃটি গোঁচবলৈ অহা নাই । কোনো গাড়ীয়েই পঞ্জিয়ন পত্ৰ, যাত্ৰী
যোগ্যতাৰ প্ৰমাণ পত্ৰ, বিমা প্ৰমাণ পত্ৰ আৰু অহজ্ঞা পত্ৰ নহলে আলিবাটত চলিব
নোৱাৰে । ইয়াৰ উপৰিও গাড়ীৰ দিব লগা কৰৰ প্ৰমাণ পত্ৰ আৰু চালকৰ লাইচেঞ্চ্
আদিও গাড়ীত ৰখাটো অপৰিহাৰ্য্য । এইবোৰ কাগজ্ব পৰীক্ষা কৰিবৰ বাবে বিভাগীয়
প্ৰবৰ্তন বিষয়া সকল, পুলিচ বিভাগৰ বিষয়া সকল সদাই জাগ্ৰত । এনে ক্ষেত্ৰত
বাতৰি কাকত প্ৰকাশিত উক্ত বাতৰিটো সম্পূৰ্ণ সচা বুলি ধৰি লব নোৱাৰি ।

অইন বাজ্যত পঞ্জিয়ন হোৱা গাড়ী সেই ৰাজ্যৰ নম্বৰ প্লেটেৰে অইন ৰাজ্যত চলোৱাত ভাৰতীয় মটৰ গাড়ী আইন মতে নিষিদ্ধ নহয়। এনে গাড়ী আন ৰাজ্যত পূন: পঞ্জিয়ন নকৰাকৈ ১ বছৰ সময়লৈকে আইন মতে চলিব পাৰে। গতিকে ওচৰ চুবুৰীয়া, নাগালেও, মেঘালয়, মিজোৰাম, অৰুনাচল, পশ্চিমবঙ্গ আদি ৰাজ্যৰ পৰা স্থান আহি থকা মটৰ গাড়ীৰ নম্বৰ প্লেট এই ৰাজ্যত বৈধ। বাত্ৰিত উল্লেখ কৰা নম্বৰ প্লেটৰ কাহিনীটো সচা নহয়।

গুৱাহাটী কেডাৰ ৰোডত গ্ৰেপ্তাৰ হোৱা নকল ডি, টি, অ বিষয়টো পুলিচে অন্ত-সন্ধান কৰি বিচাৰৰ কাৰণে গুৱাহাটীৰ আদালতলৈ প্ৰেৰণ কৰিছে আৰু উক্ত বিচাৰ গুৱাহাটী আদালতত চলি আছে। গতিকে উক্ত বিষয়ত পৰিবহন বিভাগৰ কব লগা বা কৰিব লগা একো নাই।

শ্রীঅতুল শইকীয়া : কেডাৰ ৰোডত ডি, টি, অ অফিচটো পোৱা হৈছে এই কথাটো কাকতত ওলাইছে। এই কেচটো থকা স্বত্তেও মন্ত্রী মহোদয়ে কেনেকৈ কলে যে কাকতত উল্লেখিত ঘটনা বিলাক সচা নহয় ?

শ্রীইন্দ্রেশ্বর থাউণ্ড (মন্ত্রী): সম্পূর্ণ সচা নহয় বুলি কোৱা নাই। যিমান তদন্ত কৰিব লাগে কৰি চাইছো। কেচটো পুলিচৰ তত্তাবধানত আছে।

Mr. Speaker: Today is the last day for debates on the Governor's Address. Total time is 235 minutes, The division of time 165 minutes for Congress and 70 minutes for Opposition. I have a list of 11 members from Congress and 4 members in the Opposition 10 minutes for the Chief Minister to reply and 5 minutes given as a right to reply to the mover of the motion. In yesterday debates it is found spoken whose names were in the list were & the hours had to be adjoused 45 minutes earler absent Now, the persons whose names were enlisted and were absent yesterday would not get priority to speak on the debate today.

শ্ৰীপ্ৰমোদ চন্দ্ৰ গগৈ: অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, ৰাজ্যপালৰ ভাষণত জৰুৰী কালীন অৱস্থা ঘোষনা কৰাৰ পিচত কুৰি দফীয়া আচনি কাৰ্য্যকৰী কথাৰ কাৰণে ৰাজ্যিক চৰকাৰে যিবিলাক ব্যৱস্থা লৈছিল তাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। আমাৰ দেশত জৰুৰী কালিন অৱস্থা ঘোষনা কৰাৰ প্ৰয়োজনীতা সম্পৰ্কে মই উল্লেখ কৰিবলৈ নাখাও। কিন্তু এই কথা কৰ লাগিব যে ভাৰতবৰ্ষত যি ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছিল আৰু বিশেষকৈ ভাৰতবৰ্ষত দেশীয় আৰু বিদেশী প্ৰতিক্ৰিয়াশীল শক্তি বিলাকে আমাৰ দেশখনৰ বাজনৈতিক স্বায়ীত্ত নাইকিয়া কৰিবৰ কাৰণে যি চেষ্টা কৰিছিল তাৰ প্ৰতিৰোধ কৰি-वव कावरण জरूनीकालिन অৱস্থাৰ বাহিৰে অন্য কোনো পথ নাছিল। সেয়ে छरूनी অৱস্থা ঘোষনা কৰাৰ লগে লগে প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে আমাৰ দেশ খনৰ বিশেষকৈ যি বিলাক সকলোতকৈ নিস্পেষিত, নিপ্ৰিড়ীত লোক, আমাৰ দেশৰ যি সকল শ্রমিক, ক্লমক, তুথীয়া লোক তেওলোকৰ অর্থনৈতিক উন্নতিৰ কাৰণে যি কুৰী দফীয়া আচনি ঘোষনা কৰিছিল। দেই আচনি জৰুৰী কাশীন অৱস্থাৰ লগত আমাৰ দেশৰ সৰ্ব দাধাৰণ মাচুহক অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত আজি সকাহ দিয়াৰ কাবণে ই এখন অতি লাগতিয়াল আচনি । এই কথা বিবেচনা কৰি চাব লাগিব যে কুৰি দফীয়া আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বাধা আছে। যি বিলাক শক্তিয়ে জৰুৰী কালীন অৱস্থা ঘোষনা কৰাৰ আগতে আমাৰ দেশখনৰ প্ৰচলিত প্ৰগতিশীল নীতি বিলাক বাঞ্চল কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছিল দেই শক্তি বিলাকে আজি কুৰি দফীয় আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে আৰু তেওঁলোকে বাধা দিয়াৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব। দেই কাৰণে কুৰি দফীয়া আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে আমাৰ দেশ খনত ব্যাপক জনমত গঠন কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

সেইকাৰণে অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া এই আঁচনি কাৰ্যাকৰী কৰিবলৈ যাওঁতে যোৱা সম্ম চোৱাত ৰাণ্ডিক চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা যিখিনি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে সেইখিনি নিতান্তই প্রদংশনীয়। কাৰণ, এই কথা আমি কব লাগিব যে ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য প্রদেশত যেনেকৈ কবি দফীয়া আঁচনি কাৰ্যাকৰী কৰাৰ কাৰণে তৎকালীন ব্যৱস্থা প্রহণ কৰা হৈছে অসম চৰকাৰেও সেই আঁচনি কাৰ্যাকৰীৰ কাৰণে যথেইখিনি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত ভূমিসংস্থাৰৰ ক্ষেত্ৰত এটা অগ্রগতিৰ কথা উল্লেখ কৰিছে যে সেই সমগ্রছোৱাৰ ভিতৰত চিলিঙৰ উদবৃত্ত মাটি ৪ লক্ষ ৮৭ হেজাৰ বিঘা মাটি চৰকাৰে অবিগ্রহণ কৰিছে আৰু তাৰ ভিতৰত ২ লক্ষ ২২ হেজাৰ বিঘা মাটি বিতৰণ কৰা হৈছে। এই সমগ্রছোৱাৰ ভিতৰতেই ৮ হেজাৰ পৰিয়ালৰ যিবিলাকৰ ঘৰৰ ভেটি নাই তেওঁলোককো ভেটি দি বৰ কাৰণে মাটি দিয়া হৈছে। জৰুৰী কালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিচত অমাৰ ৰাজ্যখনৰ ভূমি সংস্থাৰৰ ক্ষেত্ৰত নিতান্তই ই এটা প্রশাসনীয় অগ্রগতি।

অধাক্ষ ডাঙৰীয়া, লগে লগে এই কথাও আমি চাব লাগিব যে এই সময় ছোৱাৰ ভিতৰত যিথিনি চিলিঙৰ উদ্বৃত্ত মাটি চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰিছে সি যথেষ্ট নহয়। বিমানখিনি উদ্বৃত্ত মাটি আমাৰ ৰাজ্যখনত আছিল, দেই গোটেই উদ্বৃত্ত মাটি চৰকাৰে অধিগ্ৰহণ কৰাৰ সক্ষম হৈছে নে নাই? বা যি ও লক্ষ ৮৭ হেজাৰ বিঘা মাটি অধি-গ্ৰহণ কৰি তাৰ ভিতৰত শতকৰা ৫০ ভাগ মাটি ইতিমধ্যে বস্তন কৰিব পাৰিছে। সেই কাৰণে এই ক্ষেত্ৰতো এই কথা নিবেদন কৰিব বিচাৰিছো যে যি গভিত ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে দেই ব্যৱস্থা নিভান্তই প্রশংসনীয়। কিন্তু লগতে এটা কথা আমি মনত ৰাখিব লাগিব যে আচনি কাৰ্যকেৰী কণাৰ কাবণে আৰু বেছি থৰতকীয়া বাৱস্থা লোৱা প্রয়োজন হৈ পরিছে। কাৰণ, অধাক্ষ ডাঙৰীয়া, আমি এই কথা পাহৰি যাব নোৱাৰে। যে আমাৰ দেশত জৰুৰী কালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ সময়ত জনসাধাৰণৰ মাজত যিথিনি প্ৰেৰণ। আৰু যিথিনি আশাৰ সঞ্চাৰ হৈছিল ই চিৰকাল থাকিব বুলি ভাবি ঞ্চাটো উচিত নহয়। ১৯৭১ চনত প্রধানমন্ত্রী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে যেতিয়া দৰিভ্রতা দুৰী-কৰণৰ আৱাজ দিছিল সেইখিনি সময়ত মান্তহে চৰকাৰক আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী গান্ধীক সমর্থন দিছিল। কিন্তু সেই আচনি কার্যাকৰী কৰাৰ ক্ষেত্রত কার্যাকৰী বারুস্থা গ্রহণ নকৰাৰ কাৰণে ১৯৭:-৭২ চনত যিবিলাক লোকে চৰকাৰক বিপুল সমৰ্থন দিছিল সেই লোক मकरल भूनव रमहे चाहिन कार्याकवी नकबाव काबर्स हवकावत अहवछ अमस्रहे रिष्टिल। কিন্তু এই কথাও আজি আমি মনত ৰাখিব লাগিব যে জকৰী কালীন আঁচনিৰ প্ৰতি. কৰি দফীয়া অ'াচনিৰ প্ৰতি জনসাধাৰণৰ যি সমৰ্থন বিশেষকৈ দ্বিত্ৰ জনসাধাৰণৰ চৰকাৰৰ নীতিত প্ৰেৰণাৰ সৃষ্টি হৈছিল তাক আমি আৰু আগুৱাই লৈ যাব পাৰিম যদি এই আঁচনি কাৰ্যাক্ৰী কৰাৰ কাৰণে আৰু গ্ৰহক্ৰীয়া বাৰ্ক্স গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।। কেৱল কৃৰি দফীয়া আঁচনি আমি গ্ৰহণ কৰি থকাটোৱেই নহয়, এই আচনিৰ যি মূল উৰ্দ্দেশ্য সেই উদ্দেশ্য সন্মূথত ৰাখি আমি কাম কৰি যাব লাগিব। চৰকাৰক এই कथा अरे निर्दारन कथित थुटका रा आफि क्रिकेन मानव आगर्फ मुशामक्षीरा और महन्छ এটা ঘোষণা দিছিল যে যিবিলাক লোকে চৰকাৰী মাটি বা বনাঞ্চলৰ মাটি বেদথল কৰিছে তেওঁলোকক উচ্ছেদ কৰা হব। যিবিলাক দোকে চৰকাৰী মাটি বেদথল কৰিছে তেওঁলোকক উঠাই পদিয়াটো অতি স্বাভাৱিক কথা, কিন্তু এইটো কথা আমি বিবেচনা কৰি চাব লাগিব যে যিবিলাক গৰীৱ লোকে আৰু মাটিহীন লোকে এডিয়া-লৈকে চৰকাৰৰ পৰা মাটি পোৱা নাই, আৰু চৰকাৰী মাটি বেদথল কৰি আছে সেই শকল লোকৰ কথা চৰকাৰে সহাতৃভূতিৰে বিবেচনা কৰি চোৱা দৰকাৰ। দেই লোক শকলে যত বেদথল কৰিছে তাতেই মাটি পট্টন দিয়াতো হয়তো সম্ভৱপৰ নহব পাৰে কিন্তু তেওঁলোকৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ এটা নৈতিক দায়িত আছে। লগতে এই কথাও व्यामि कारना रय हवकावव कवि मकीमा वाहनिव छेटनमा देरह यि मकन लाकव माहि

নাই আৰু জীৱিকাৰ কোনো উপায় নাই তেওঁলোকক মাটি পট্ন দিয়াতো এই কুরি দফীয়া আচনিৰ ভিতৰত আছিল। সেইকানণে মই চৰকাৰক এই কথা নিবেদন কৰিব বিচাৰো যে সেই লোক সকলক উচ্ছেদ কৰিব লগা হলেও এই কথা বিবেচনা করি চাব লাগিব যাতে তাৰ ভিতৰত যি সকল মাটি পোৱাৰ যোগ্য সেই সকলক বিক্ষা বাৱস্থা কৰাৰ আগতেই তেওঁলোকৰ ঘৰ-ত্বাৰ ভঙাৰ বাৱস্থা নকৰে যেন। আইনৰ কাৰণে বহুত মাম্বহক উচ্ছেদ কৰিব লগা হলেও তেওঁলোকৰ বন্দৱস্তীৰ বাৱস্থা কৰাই টোও চৰকাৰৰ নিতান্ত প্রয়োজন।

অধাক্ষ ডাঙৰীয়া, গাওঁ অঞ্চলৰ, নগৰ অঞ্চলৰ গৃহহীন আৰু ভূমিহীন বলাক্ত সংস্থাপন কৰাৰ মূল উদ্দেশ্যও এই কুৰি দফীয়া আচনিৰ অন্তৰ্গত আছিল। ইতিমধ্যে ৰাজ্যিক চৰকাৰে ৮ হেজাৰৰ লোকক ঘৰৰ ভেটি দিয়াৰ কাৰণে সক্ষম হৈছে, এইটো নিতান্তই প্ৰশংসনীয়। লগে লগে এই কথাও মই নিবেদন কৰিছো যে এই ক্ষেত্ৰত যিমান পৰিমাণে অগ্ৰগতি হব লাগিছিল দিমান অগ্ৰগতি কৰিব পৰা নাই। ৰাজ্য থনত কিমান ভেটিহীন লোকৰ দংখ্যা আছে তাৰ হিচাপ মই নাজানো ৰাজ্ বিভাগৰ কাৰণে দেইটো সম্ভৱ হব, কিন্তু বোধ কৰোঁ এতিয়াও শতকৰা ২৫ জনী লোকক ভেটি দিয়াৰ কাৰণে চৰকাৰ সক্ষম হোৱা নাই। এই কথা মই কোৱা নাই যে ৬ মাহ নাইবা ৮ মাহৰ ভিতৰতে ৰাজ্যখনৰ ভেটিহীন মান্তহ আছে দকলোকে ভেটি দিব পাৰিম। কিন্তু এই কথা মই নিবেদন কৰিব বিচাৰো যে আমাৰ ভেটিংীন লোক সকলক সংস্থাপন কৰাৰ কাৰণে সময় শ্বিৰ কৰিব লাগে। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত উল্লেখ কৰা হৈছে যে" ধিমানখিনি উৎপাদিত মাটি অধি গ্ৰহণ কৰা হল আগষ্ট মাহৰ ভিতৰত বিতৰণ কৰি শেষ কৰিব পৰা যাব.৷ আৰু ঠিক তেনেকৈন্দ্ৰে আমাৰ ৰাজ্যখনত যিবিলাক ভূমিহীন লোক আছে, গাওঁ অঞ্চলৰেই হওক বা নগৰ অঞ্চলৰেই হওক দেই সকলক ভেটি দি সংস্থাপন কৰাৰ কাৰণে এক নিৰ্দিষ্ট লক্ষ চৰকাৰে ঠিক কৰা দৰকাৰ।

অধাক্ষ ডাঙৰীয়া, অলপতে এখন বাতৰি কাকতত এটা বাতৰি দেখা পালো বিশেষকৈ নগৰ অঞ্চলৰ যিবিলাক মান্তহৰ ঘৰৰ ভেটি নাই বা নিজস্ব ঘৰ-ত্ৰাৰ নাই, সেই সকলৰ অৱস্থা চৰকাৰে সহাত্তভূতিৰে বিবেচনা কৰা দৰকাৰ। সেইকাৰণে ক্ৰি দফীয়া অৰ্থনৈতিক আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে নগৰ অঞ্চলৰ যি অতিৰিক্ত য়াটি চৰকাৰে নিজৰ হাতলৈ আনি মাটিহীন লোকক সংস্থাপন কৰাৰ কাৰণে স্থিব ক্ৰী হৈছে। এই কথা চাৰ্ভে কৰিছিল নেচনেল কাউন্সিল ফৰ ইকনমিক বিচাৰ্চ তেওঁলোকে কৈছে যে আমাৰ গোটেই ভাৰতবৰ্ষৰ চাৰ্ভে মতে

The National Council for Applied Economic Research has

estimated that 85% of the country's urban population has a family income of less than Rs. 350/ a month; 8% come within the income category of Rs. 350/- and Rs. 600; 6% in the economic category of Rs. 600 and Rs. 1500/-, and only 1% above that .....

গতিকে এই চার্ভেমতে এটা কথা দেখা যায় যে আমাৰ দেশখনৰ নগৰ অঞ্চলত মিবিলাক মান্তহে বাদ কৰে দেই বিলাকৰ প্রায় ন ভাগৰ উপার্ক্তন হৈছে ও শ টকাৰ কম। গতিকে, এই লোকসকলক নগৰাঞ্চল তেওঁলোকক ঘৰৰ ভেটি দি সংস্থাপন কৰাৰ কাৰণে যি আঁচনি ঘোষণা কৰা হৈছিল সেই আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে আমাৰ ৰাজ্যখনত এটা খৰতকীয়া ব্যৱস্থা লব বুলি মই চৰকাৰক অন্ধৰাধ জনাইছো।

গতিকে এই লোকসকলক নগৰাঞ্চলত থালি ভেটিত সংস্থাপন দিবৰ কাৰণে যি আচনি ঘোষণা কৰিছিল সেই আচনি কাৰ্যাকৰী কৰিবৰ কাৰণে ৰাজ্যখনত এটা থৰ-তকীয়া বাৱস্থা লব বুলি মই চৰকাৰৰ ওচৰত আশা কৰিছে'। অধ্যক্ষ মহোদয়, জৰুৰী কালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰি দিয়াৰ আগতে যি বিলাকে ইয়াৰ বিৰোধীতা কৰিছিল এতিয়াও সেই বিলাক লোকেই বাধাৰ স্ষী কবিব। আমাৰ যাননীয় সদস্য সকলে এটা সংশোধনী উৎথাপন কৰিছে আৰু সেই সংশোধনীত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ रेगः कानि क्टिंगिक्टना माननीय मनमाई स्मोनिक व्यक्षिकां विनादन क्या কৈছে। মৌলিক অধিকাৰ ৰক্ষা কৰিব লাগিব সচা। কিন্তু এই এটা প্ৰশ্ন আহে যে. আমাৰ দেশৰ দৰিদ্ৰ লোকসকলৰ যাৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা একেবাৰেই বেয়া সেই সকল লোকৰো থেলিক অধিকাৰ-ৰক্ষা কৰাটো কৰ্ত্বা নহয়নে ? তাকে কৰিবলৈ যাওতে আমি এইটো কথা বিশ্বাস নকৰো মে, আমি পুজিবাদীৰ মৌলিক অধিকাৰ ৰক্ষা কৰিম, ভমিদাৰ বিলাকৰ মৌলিক অধিকাৰ বক্ষা কৰিম আৰু তাৰ লগে লগে শ্ৰমিক গৰীব সকলৰো মৌলিক অধিকাৰ ৰক্ষা ক্ৰিম এই সকলো বিলাক সমানে চলিব কেতিয়াও নোৱাৰে। সেইকা্ৰণেই এই কথাটো বহুতেই কয় যে আমাৰ দেশথনৰ উন্নতি হলেই হল। তাত আদৰ্শৰ কোনো কথা নাই। জৰুৰীকালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ আগতে প্ৰতিক্ৰিয়াশীল শক্তি বিলাকে একে শ্লোগান দিছিল। তেওঁলোকে কৈছিল যে, প্ৰগতিশীল নীতি গ্ৰহণ কৰিলে কি হব ? আদৰ্শৰ কোনো কথা নাই। দেশখন উন্নতি হলেই হল। কিন্তু এখন দেশ নাজনৈতিক উদ্দেশ্য বাদ দি কেভিয়াও থাকিব নোৱাৰে । আজি ২০ দফীয়া আচঁনি কাৰ্য।কৰী কৰিবলৈ যাওঁ-তেও এটা নিদিষ্ট লক্ষ আছে। বহুতো লোকে কব খোজে যে দক্ষিণ বাম বুলি কোনো কথা নাই। তেওঁলোকে ২০ দফীয়া আচনি মানে বহুতে গছপুলি ৰোৱা, क्ट्रियान (क्षेत्रिः कवा वृत्ति कव (थाएक । यि २० मयौग्ना चाहित मार्ग्स **का**र्क कव খোজে তেতিয়াহলে, দেই সকলোকে এই আচনি বাঞ্চান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰাৰ বাহিৰে আন আৰু কি হব ? লগতে আমি এই কথাটোও লক্ষ ৰাখিব লাগিব মে, যি मकन , लाकवं काबल आधि छक्बीकानीन অৱস্থা ঘোষণা काबिव नगा रन महे मुक्नी লোক কি আজি মনে মনেই আছেনেকি ? আৰ, এছ, এছ আনন্দমাগ ক বে-আইনী বুলি ঘোষণা কবা হল যদিও এই বিলাকৰ মূল কন্দী বিলাকক পুলিচে এডিয়াঞ গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব পৰা নাই । এই কথাটো সভ্য নহয়নে ? আমাৰ ৰাজ্যত এই লোক দকল এতিয়াও দক্রীও হৈ আছে আৰু দেই কাবণেই আৰ, এছ, এছৰ 'চাইক্লোষ্টাইল কৰি' লিফলেট আদি প্ৰকাশ কৰে । যাৰ বিৰুদ্ধেই এই জৰুৰীকাদীন অৱস্থা ঘোষণা কৰিচিল সেই অৱস্থাতো আভি কিয় সেই সকলক চৰকাৰে কৰিব পৰা নাই ? এমাহৰ আগতেও ডেপুট-কমিশ্বানাবৰ কটৰ আগত বিক্ষোভ প্ৰদৰ্শন কৰিছিল ৷ এই বিলাক ক্ষেত্ৰত কিন্তু আমাৰ চৰকাৰৰ পুলিচ বিভাগটোৱে তত্পৰতা দেখুৱাৰ পৰা নাই। কিন্তু যেতিয়া ৰায়ত আৰু মালিকৰ মাজত কেছ লাগে তেতিয়া পুলিচে মালিকৰ সাপক্ষাে বিশেয় তত্পৰতা দেখুৱায় । মাননীয় সদ্গাঁ শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদেও গোৱালপাৰাত তেনেকুৱা এটা মাহত ৰায়তৰ মাটিৰ পৰী উচ্ছেদ কৰি মহাজনক মাটি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত পুলিচে দেখুউৱা তত্পৰতাৰ কথা উল্লেখ কবিছে। গতিকে প্ৰতিক্ৰিয়াশীল মাটিৰ বিৰুদ্ধে ওত্কালীন ব্যৱস্থাৰে কাম কৰিবলৈ চৰকাৰৰ ওচৰত নিবেদন কৰিছোঁ।

মাননীয় অধ্যক্ষ: আপুনি শেষ কৰক।

শ্রীপ্রমোদ চন্দ্র গগৈ: মই আৰু অলপ কৈয়েই দায়বণী মাব্রিম। ২০ দ্বনীধা আচনি কার্যাকৰী কৰিবলৈ থাওঁতে আমোলাতান্ত্রিকতাৰ ওপবত নিভর্ক কৰিলে নহব। এই ২০ দকীয়া আচনি কার্যাকৰী কৰাৰ ক্ষেত্রত দেশৰ বিভিন্ন স্তৰত জনসাধাৰণৰ সহায় সহযোগ লোৱাৰ কাৰণে কিছুমান জনপ্রিয় কমিটি গঠন কৰিব লাগিব। অৱশোইতিমধোই চৰকাৰে তেনেকুৱা কিছুমান জনপ্রিয় কমিটি ঠায়ে ঠায়ে গঠন কৰিছেই। এই কমিটি বিলাক গঠন কৰোতে এই কথাটো মনত ৰাখিব লাগিব যে, যি সকল লোকে এই ২০ দকীয়া অর্থ নৈতিক খাচনি কার্যাকৰী হোৱাটো কামনা কৰে তেনে সকল লোকক হে এই বিলাক জনপ্রিয় কমিটিত অন্তভূ কি কবিব লাগে। কিয়নো আমি ইণ্ডিমধোই দেখা পাইছো যে, ভূমি-সংস্কাৰৰ যি কমিটি গঠন কৰি দিয়া হৈছে তাত ৰায়ত সকলৰ বিৰুদ্ধে গোচৰ তৰা লোককো লোৱা। হৈছে। দেইকাৰণেই মই কৈছো যে, যি সকল লোকে প্রধান মন্ত্রীৰ এই ২০ দকীয়া আচনি সমর্থন কৰিছে তেনে লোককেই বা দলক জনপ্রিয় কমিটি বিলাকত সোমাৱাই লোৱাৰ কাৰণে নিবেদন কৰি মই মোৰ মন্তব্য শেষ কৰিলোঁ।

* শ্রীলন্দ্রীকান্ত শইকীয়া: মাননীয় উপাধাক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত মাননীয় সদস্য শ্রীগুনেক্র নাথ পণ্ডিত ডাঙৰীয়াই যি ধন্যবাদ হচক প্রস্তাৱ দাঙি ধরিছে দেই প্রস্তাৱৰ সমর্থনত কেইটামান কথা কব খুজিছো। অৱশ্যে দেই প্রস্তাৱৰ সংশোধনী দাঙি ধরি কেইজনমান মাননীয় সদস্যই কিছুমান অভিযোগ করিছে যে ৰাজ্যপালৰ ভাষণত যি বিলাক সমস্যাৰ কথা উল্লেখ হব লাগিছিল সেই আটাই-বিলাকৰ ছবি ডাঙি ধাৰব পৰা নাই। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপাল ভাষণত যদিও ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ কাম কাজৰ এটা বছরেকীয়া খভিয়ান কিন্তু কোনো সমস্যা বা কামৰ আচনিব তালিকা নহব। ই মাত্র ভাঙৰ ভাঙৰ সমস্যা আৰু তাৰ সমাধানৰ আৰু অন্যান্য উন্নয়নমূলক কামৰ এটা সাম্যক আভাষ দিয়াৰ কথাহে ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ উদ্দেশ্য। আমি আশা কৰিছো আৰু আমি দেখিবলৈ পাইছো যে তেনেক্রা ফালৰ পৰা যি ছবি ধৰিছে তাত ৰাজ্যপালৰ ভাষণ সঁচাকৈ কৃতকার্য্য হৈছে সেই কাৰণে ৰাজ্যপাল মহোদয় আমাৰ ধন্যবাদৰ পাত্র।

উপাধাক্ষ মহোদয়, ৰাজাপালৰ ভাষণত তেখেতে ঠিকেই উল্লেখ কৰিছে যে যোৱা বছৰটো এটা প্ৰত্যাহ্বানৰ বছৰ আছিল। যোৱা বছৰটো কি কাৰণত প্ৰত্যাহ্বানৰ বছৰ षाष्ट्रिन मिरे विनाक कथा এই महन्छ এতিমধ্যে षालाहना कवा हिट्ह मेरे पारको আলোচনা কৰি দীঘলীয়া কৰিব নোথোজো কিন্তু যোৱা বছৰটোত এনে কিছুমান প্ৰতি-ক্রিয়াশীল শনিয়ে একতিত্র হৈ ১৯৬৯ চনৰ কংগ্রেছ বিভাগনৰ পিচৰে পৰাই কাম কৰি আহিছিল আৰু ৰাজ্যত লোৱা প্ৰগতিমূলক আঁচনি সমূহৰ কাৰ্য্যকাৰীকৰণত বাধা দি আহিছিল কিন্তু তাৰ পিচত এই বিভান্ধিত কংগ্ৰেছ দলেই ইন্দিৰা গান্ধীৰ নেভুৰ্ত वरिषक अधिनिविष कनिवटेन अन्य काळ वार्रेषक नाम विव्यवि निर्वावनक मुग्रु थीन হৈছিল আৰু তেতিয়াও ৰাইজৰ ফালৰ পৰা কংগ্ৰেছকেই দেশৰ শাসনভাৰ চলাৰ*লৈ* বাইছে বায় দিয়া কথা আমি সকলোৱে জানো। আৰু তেতিয়াৰে পৰা আমাৰ সন্মানিত প্ৰধান মন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে গৰীৱি হতাও ঘোষনা কৰিছিল ~~আৰু~~ সেই উদ্দেশ্যত ফলৱতী হবলৈ সেই অমুন্ধপে কাৰ্য্যকৰী ঋঁচনি হাতত লৈছিল আৰু কে-ল্লীয় চৰকাৰ আৰু ৰাজা চৰকাৰে দেই আচনি অনুসৰি কাম কাজ চলাই যাববৈ আপ্রাণ চেষ্টা চলাই আহিছিল। কিন্তু সেই প্রগতিমূলক আচনি বিলাক জনসাধাৰণৰ উদ্ধৃতিৰ কাৰণে লোৱা আচনিসমূহ বাঞ্চাল কৰিবৰ কাৰণে প্ৰতিক্ৰিয়াশীল শক্তি সমূহে একত্ৰিত শক্তিয়ে নিজ স্বাৰ্থৰ কাৰণে দেশৰ সমূহীয়া স্বাৰ্থত আঘাট হানি দেশত এক অবাক্ষকতাৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ উঠিপৰি লাগিছিল। সেই ধৰণৰ কথা হল হব ল সকলৰ ওপৰত সবলীৰ অত্যাচাৰ চলাৰ দৰে নিতা নিয়মিত কথা। কিন্তু আমাৰ সম্মানীত ইন্দিৰা গান্ধীয়ে দেই প্ৰত্যাহ্বানৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ গনতম্ব যাতে প্ৰতিক্ৰিয়াশীল

^{*}Speech not corrected

শক্তিৰ একত্ৰিত আক্ৰমণত অপমৃত্যু নহয় তাৰ কাৰণে আ্ৰু জনসাধাৰণ যাতে আগবঢ়াই নিয়াৰ কাৰণে হাতত লোৱা আচনিসমূহ কুতকাৰ্য্য কৰিব পৰা হয় তাৰ কাৰণে দেউ ১৯৭১ চনৰ নিৰ্ব্বাচনৰ সময়ত জনসাধৰণৰ ওপৰত যি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল সেই প্ৰতিশ্ৰুতিৰ মূল্য দি জনসাধাৰণৰ কলাণৰ কাৰণে লোৱা আচনিসমূহ ৰূপায়িত কৰিবলৈ সৌসিদিনা হৈ থকা নানান ধৰণৰ আন্দোলন, হৰতাল আদি বন্ধ কবি বিভেদগামী শক্তি সমূহৰ গোট ডাঙি দেশৰ কল্যাণৰ অৰ্থে লোৱা উন্নত আচনিসমূহ বাস্তৱত ক্ষা যিত কৰিবলৈ যোৱা ২৬ জুনৰ দিনাখন জৰুৰীকালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰিলে আৰু একতিত্ৰ শক্তিসমূহৰ যি প্ৰচেষ্টা আৰু যি প্ৰত্যাহ্বান সেই প্ৰচেষ্টা বাৰ্থ কিদিলে আৰু প্ৰত্যাহ্বান মানি লৈ সন্থিৱ ভাৱে কাম কাজ চলোৱাৰ বাৱস্থা কৰিলে আৰু তাৰ লগে প্ৰগতিম লক আচনি গ্ৰহণ কৰাৰ লগতে সৰ্বত্যেপু কাৰ উন্নতি কাৰণে ক্ৰিফীয়া অৰ্থনৈতিক আঁচনি ঘোষণা কৰি কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত তাৰ ৰূপায়নৰ কাৰ্যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ তথা ৰাজ্যিক চৰকাৰ সমূহক থৰতকীয়া ব্যৱস্থা লোৱাৰ নিৰ্দ্দেশ দিলে

অধাক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপাল মহোদয়ে লগতে এইটো কথাও উল্লেখ কৰিছে ঐ এই বছৰটো এটা দাফলাৰ বছৰ আৰু এই দশকটোৱেই এটা দাফলা দশক।এইটো কথা এই কাৰণে উল্লেখ কৰিছে যে এই কথাটো প্ৰতিয়মান হৈছে যে য়িবোৰ কথা জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিচত লোৱা হৈছে দেই বিলাক প্ৰায় ভাগেই সাফলাৰ পথত। বিভেদকামী শক্তিসমূহে একত্ৰিত ওফোৰাই সেই সাফলার ষড়যন্ত্ৰক আচনি বিলাক চলাই যাব পৰা হৈছে। আজি গাওঁলৈ গলেই দেই কথা গম শোৱ ্যায়। প্ৰত্যেক গাওঁতে আজি সেই একেই কথা যে এই জৰুবীকালীন অৱস্থা আ~~ৰু~~ কিছুদিন স্থাগতে ঘোষণা কৰিব লাগিছিল। আজি নিৰক্ষৰ জনসাধাবণেও এটা শাস্তিৰ আৰু আশাৰ ভুম্নিয়াহ পেলাব পাৰিছে। সেই ফালৰ পৰা ৰাজ্যপালৰ ভাৰণত সাফল্যৰ বছৰ বুলি কৰা উল্লেখ ঠিক হৈছে। আমাৰ ৰাজ্যখনত হাতত লোৱা কলানম্লক আচনি বিলাক বাঞাল কৰিবৰ কাৰণে ৰাজ্যখনত হৰভাল, ধৰ্মঘট আদি হৈ আছিল সেই বিলাক অৱশ্যে ইয়াৰ কাৰণে দেই শক্তি সমুহে যে অশান্তি পাইছে সেইটো সচা । তাৰ কাৰণে আমাৰ ফালৰ পৰা আৰু বেছি সঞ্চাগ আৰু সচেত্ৰ হৈ থাকিব লাগিব ধাতে ভবিষাতে আৰু এই শক্তি বিলাকে মূৰ দাঙি আকৌ এনে কোনে। অৱস্থাৰ স্ষ্টী কৰিব নোৱাৰে ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াবোপৰি আমাৰ ৰাজ্যৰ লগত সীমান্তবৰ্তী ৰাজ্যখনৰ যি সীমা বিবাদ আছিল সেই সীমাবিবাদো বৰ্ত্তমান শেষ হৈ আহিছে। আৰু ইয়াৰ কাৰণে মৃথ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক মই অভিনদন জনাইছো আৰু আশা ৰাখিছো বাকী থকা সীমান্তবৰ্তি ৰাজ্যৰ লগতো সীমা বিবাদ অতি শীঘ্ৰেই সমাধান হব। ইয়াৰোপৰি আমাৰ প্ৰশাসনীয় ক্ষেত্ৰতো বৰ্ত্তমানৰ জকৰী অৱস্থাই বহুত থিনি প্ৰভাৱ পেলাইছে। এই উল্লেখযোগ্য

পৰিবর্ত্তনৰ কাৰণে বাজ্যৰ প্রশাসনীয় কাম কাজ অতি নিয়াবিকৈ চলি আছে। ইও নিশ্চয় গৌৰৱৰ বিষয়। লগতে এইটো চাবলাগিব যাতে এতিয়া জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ ঠিক পিচতেই যেনে ধৰণৰ অফুশাসন আৰু পৰিবেশন স্ষষ্ট হৈছিল এতিয়া যেন ঠিক তেনেকুৱা ভাৱে চলা নাই আৰু যেন অকণমান শিথিল হৈ ক্রমাত আগৰ অৱস্থা লব নোৱাৰে, তান কাৰণে ৩ৎপৰ হৈ কার্যালয় আদিৰ কাম কাজ সম্বনে পৰিদর্শন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি থাকিব লাগে। তেতিয়াহে বর্ত্তমানৰ পৰিস্থিতি আৰু পৰিবেশ বত্তি থাকিব বৃলি মোৰ বিশ্বাস। জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ ফলত যি আনন্দৰ পৰিবেশ স্থি হৈছে সি যেন আকৌ আগৰ দৰে নিৰানন্দৰ অৱস্থাৰ ক্বপ লব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে আমি সকলোৱে সজাগ আৰু সচেতন হৈ থাকিব লাগিব আৰু আমাৰ যি উদ্দেশ্য সেই উদ্দেশ্য ফলব্ৰতী কৰিবলৈ আগবাঢ়ি যাব লাগিব।

উপাধাক্ষ মহোদয়, বৰ্জমান জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ পৰিপেক্ষিতত প্ৰতিক্ৰিয়াশীল শক্তিৰ একত্ৰিত প্ৰচেষ্টাক বাৰ্থ] কৰি দিয়াৰ লগতে আমাৰ সন্মানিত প্ৰধান মন্ত্ৰী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে যি কুবিদফীয়া অৰ্থ নৈতিক আচনি ঘোষণা কৰিছে তাৰ ওপৰত বিৰোধী পক্ষৰ পৰা কেইবাজনো মাননীয় সদস্যই বিভিন্ন ধৰণৰ অভিযোগ আনিছে । মাননীয় সদস্য শ্ৰীগগৈ ডাঙৰীয়াই কৈছে যে পৰিয়াল পৰিকল্পনাৰ আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ চেষ্টা কৰাই মূল লক্ষ্য লৈছে। কিন্তু আচলতে দেইটো নহয়। এই আচনিসমূহৰ দ্বাৰা बारेष्ठब ज्था दिनाव मञ्जनष्ठनक काम विनाक क्लान्टिक खाखदारे देन याव शांबि ट्रिस्-টোহে চেষ্টা কৰা হৈছে। এই সদনতে সম্মানিত সদস্য মাননীয় ভট্টাচাৰ্য্য ভাঙৰীয়াই বক্তা প্ৰসঙ্গত কৈছে যে বৰ্তমান প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে ঘোষনা কৰা এই কুৰি দফীয়া আচনি বছ বছৰ আগতে প্ৰস্তুত কৰা কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ মেনিফেষ্টত আছে। গতিকে ইন্নাৰে পৰা বৃদ্ধা যায় যে বৰ্জমান প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে একো এটা নতুন কথা অৱতাৰণা কৰা নাই । দেশত সচাকৈ সমাজবাদ প্ৰতিস্থা কৰিবলৈ আৰু সেইমতে কাৰ্য্যস্থচী ৰূপায়িত কৰি-বলৈহে এই কুৰিদকীয়া আচনি ঘোষণা কৰিছে। সেই কাৰণে মই আশা কৰো এই আচনি কণায়িত কৰিবলৈ আমি সকলোৱে সম্বাগ আৰু সচেতন হৈ থকা উচিত হব। অৱশো অসম ৰাজ্যৰ ক্ষেত্ৰত অন্ততঃ পক্ষে চাৰিটা কথাত আমি যে সফলকামী হৈছে দেইটো মনকবিবলগীয়া । বাজহুৱা বিতৰণৰ ব্যৱস্থা প্রথম অসমতেই লোৱা হৈছিল আৰু তেতিয়া সকলো ফালৰ পৰা বিৰোধ কৰা হৈছিল কিন্তু এতিয়া দেখা গৈছে এই ব্যৱস্থাত অসমতেই সফললাভ কৰা হৈছে। এইটো এটা বিশেষ উল্লেখযোগ্য দিশ । ইয়াৰ উপৰিও ভূমিহীন লোকসকলৰ মাজত ভূমি বিতৰণ।

মাননীয় অধ্যক্ষ : অপুনি শেষ কৰক।

শ্ৰীলন্দ্ৰীকান্ত শইকীয়া :়মই শেষ কৰি আহিছো। ভূমি বিতৰণ আৰু ছাত্ৰ

ছাত্ৰীৰ মাজত পাঠ্য পুথিৰ যোগান আৰু ছাত্ৰাবাসত থাদ্য সম্ভাব যোগান ধৰাৰ ব্যৱস্থী কৰিছে। এই কথা বিলাকো কুৰিদফীয়া আচনিৰ অন্তৰ্গত। আকৌ ত্বীয়া জনসাধার্মির ৰীণমৃক্তি ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছে।

শ্ৰীকবীৰ ৰায়প্ৰধানী: মাননীয় সদস্যই কৈছে যে বহুতো ছাত্ৰাবাসত খাদ্য সম্ভাৰৰ যোগান ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছে। মই জানিব পাৰোনে কোনে কোন হোষ্ট্ৰেল এই ব্যৱস্থা কৰিছে ?

শ্ৰীলন্দ্মীকান্ত শইকীয়া: মাননীয় সদস্যই নিজে সেইটো বিবেচনা কৰি লবঁ॥ আজি জকৰী কালীন অৱস্থাত বিবিলাক কাৰ্যাস্থ্ৰচী চৰকাৰে লৈছে তাৰ ভিতৰে জন্ম ৰাজ্যৰ যিবিলাক সমস্যাৰ সমাধান হবলৈ বাকী আছে সেইবিলাকৰ থৰটকীয়া সমাধান বাতে হয় তাৰ বাৱস্থা কৰিব লাগে।

তাৰ পিচত অস্বায়ী ৰাজধানী স্বায়ীকৰণৰ সম্পৰ্কে যি সিদ্ধান্ত লবলগা হৈ আছে সেই সিদ্ধান্ত যাতে এই জৰুৰী কালীন অৱস্থাৰ কাল চোৱাতে চৰকাৰে লই তাৰ কাৰণে মই দৃষ্টিআকৰ্ষণ কৰিলো !

মাননীয় উপাধাক : আপোনাৰ সময় শেব হ'ল।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : উপাধ্যক্ষ মহোদয় মই শেষ কৰিছো । ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীক নিয়ন্ত্ৰণৰ যি আচনি লোৱা হৈছিল সেই আচনি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কাৰ্য্যক্ৰী ক্ৰিম পৰা নাই। সেই কাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যেন আমাৰ চৰকাৰে এই বিৰয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত পুনৰ যোগা যোগ কৰিব। ইয়াৰ লগত মই এই ক্লাও চৰকাৰলৈ অন্তৰোধ জনাও যেন জিলা সম্পৰ্কত যিবিলাক দাবী বিশেষকৈ মঙ্গলাও যিবিলাক দাবী বাংশুক কৰিছে সেই দাবী সমূহ যাতে এই জৰুবীকালীন অৱস্থাতে থবটকীয়া ভাবে পুনণ কৰিব বুলি আশা কৰিলো। ইয়াকে কৈ মই ৰাজ্যাপালৰ ভাষণীয় ওপৰত অনা প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Shri Nurul Islam: Mr Deputy Speaker, Sir, in supporting the motion moved by my friend Shri Pandit and opposing the amendment moved by some of my friends from the opposition. I extend my heartiest thanks to the Governor for delivering a most/befitting speech on the floor of this august House. Sir, in this House some

of my hon'ble freinds from the Opposition side have given an antithesis on the emergency and some of my hon'ble friends from the Treasury bench have given thesis on the emergency. So the duty left to me is to give a synthesis on the emergency.

Mr. Deputy Speaker, Sir, most respected & hon'ble member Shri Gaurisankar Bhattacharyya has rightly observed that the security and freedom are two most co-related and inter-dependent things. Sir, we all know under what compelling circumstances the emergency was declared in the country. Freedom does not mean to do anything and everything one likes even endangering the rights and freedom of others. Similarly Sir, freedom of expression and freedom of movement also should be exercised in such a way that it should not infringe the Constitutionally guaranteed rights of others. But Sir. what happened prior to declaration of emergency in the country? Sir, there are certain disprutive political parties of our country in collusion with some fascist elements, both from inside and outside the country being infuriated, rather frustrated on the colossal victory achieved in the last Lok Sabha election in 1971 and in the Assembly poll in 1972, started violent agitation, movement and anti-Government campaign against the present regime and ultimately they have launched a strong & violent movement all over the country against this present democratic set up As a result of this democratically elected Government of Gujrat has been forcibly pulled down and the Government of Bihar was completely paralysed. Not only that, there was even calls to Army and Police to defy the authority of the country and there by to let loose anarchy in the country. There were instigations to the professors, teachers, students, workers of factories to go on indefinite strike even at the cost of the economic prospertiy of the country. Sir, under these circumstances the national Government was compelled to declare emergency to save the country from complete devastation. Sir, this is not all. These disruptive forces even took laws of the country into their own hands and killed the valuable life of L.N. Misra, the then Minister, Railway, Now Sir, I like to ask my hon'ble friends whether these were done pursuance of the constitutionally guaranteed right of the citizens whether these were in fact done for the progress and economic prosperity of the country; whether this was done to save the democracy and whether this was done keeping an eye on the secure ity and well-being of the country and the citizens of the country. If not, if the answer is in the negative, should I not say Sir, the emergency was rightly declared and it was justified? And should I not congratulate our beloved leader Shrimati Indira Gandhi for timely declaring the emergency in the country to save the nation from devastation? Sir, had there been no emergency in time I am sure, India would have met the same fate as did Bangladesh. Sir, our Government ent is endeavouring to-day, it is trying its level best, to build happy health & prosperous nation. Sir, individual freedom, individual liberty should be dashed to the ground when the question of the security and economic prosperity of the country is involved. only this, along with emergency comes the action oriented points programme declared by the Prime Minister. Mr. Bhattacharyya has observed that there is nothing new in this 20 points pt ogramme; he learned it long back from the Communist menifesto of the year 1848 as far as I remember. I bow down to his wisdom. He simply learned it. But what our Govt. did? It has gone a step further, that it has started implementing the 20-point programme in the life of the Nation. I leave the matter to you to decide, Sir, who is more progressive and hypocrite, who is In implementing the 20 point programme, our Govt. has taken many progressive legislations and undertaken many schemes. In spect of procurement and distribution of essential goods the Govt. has achieved success at least to eliminate the middle class businessmen who have been sucking the blood of the poor so long. Sir, to help the down trodden people of our country, or the State which

consists of 91% of our total population, lotis of Govt. nstitutions like Commercial Banks, or nationalised banks, Agriculture Refinance Corporation, National Co-operative Development Corporation have come forward to extend their real help. Sir, I like to submit one thing, that these institutions have got their own practice and procedure in extending their help to the common people. Sir, moreover our Govt. has constituted Gaon Sabha level society to extend help to the agriculturists. But Sir, these common people are not well conversant with the everyday changing and most modern procedures to be adopted or to be followed in getting the readymade help from these institutions. So Sir, in this respect, I would like to make few suggestions to the Govt. with the hope & belief that the Govt. will surely look into it. Sir, regarding the implementation of 20 point programme, I would like to say that the partisan treatment to some classes of people & to certain areas in implementing the programme should be avoided and I would request the Govt. to speed up the implemation of the programme with waitage to all places and all class of people irrespetive of caste caste etc. I request the Govt. to speed up the work and to make certain provision against those who will try to sabotage the implementation of this 20 point programme, I would request the Govt. to immediately reshuffle and reform the administration. Then Sir, I would like to suggest that to apprise the Gaon Sabha level society & our rural people, with the practice & procedures of these institutions a district level team shou-It be constituted with the Deputy Commissioner or Sub-divisional Officer, Dist Agricultural Officer Assit. Register of Co-operative Societies or Dy. Register of Co-operative Societies, the Industries Officer, Block Development Officer and the local Sub Deputy Collector & an Executive Officer of the Banks which are operating in the Dist. who can give Executive Direction to Branch Manager of the Banks. They should apprise the rural people regarding the

rules and procedure to be adopted in getting the help from these financial institutions at least monthly once. Sir, lastly I would like to suggest that the implementation of the Housing scheme has practically become stand still though a figure has been shown that 60,000 people were provided with housing benefit. This should be speed up and benefit should be given to all categories of people. The implementation of these programmes should not be confined to any particular class of people or place because the poverty is not confined to any particular class of people or place but it parvades the whole society & the country if it is not done then ultimately I am afraid it may spoil the very purpose of the programme. With these few words, I would like to conclude the speech and before concluding the speech I thank you Sir.

শ্রীৰ্মেশ মোহন কুলী: উপাধ্যক্ষ মহোদ্য, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত অনী সংশোধনী প্রস্তাৱ সমর্থন কৰি কেইটামান কথা আলোচনা কৰিবলৈ আগবাঢ়িছো।

উপাধ্যক্ষঃ আপোনাৰ সুষয় ১৭ মিনিট, তাতকৈ যাতে বেছি নহয়।

শ্রীবমেশ মোহন কুলী: ৰাজ্যপালৰ ভাষণখনৰ সকলো কথাই পঢ়িলো পার্ক্র সকলোবিলাক কথা সন্নিবিষ্ট কবা বুলি কৈছে কিন্তু মোৰ সন্দেহ হয়। ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ থূলমূল কথা হল জৰুবী কালীন অৱস্থাৰ ঘোষণা কৰাৰ কেইমাহৰ ভিতৰতে সকলোতে সফলতা লাভ কৰা বুলি কৈছে। অৰ্থাত জৰুবীকালীন অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেদ্ধ ক্ষিত্ত যি কুৰীদফীয়া আচনি গ্রহণ কৰা হৈছে সেই কাৰণ সমূহৰ ভিতৰত বিশেষকৈ, পিচপৰা সম্প্রদায়ৰ অৰ্থনীতিত যিটো দিশ, দৰিদ্র জনতাৰ অৰ্থ নৈতিক পৰিবন্ত্র ন আদিয়ে আমি জানো অন্য যি ৰাজনৈতিক কাৰণ নাথাকক। এই আচনি লোৱাৰ পিচত আমি কিমানখিনি আগবাঢ়িছো সেইটো বিশ্লেষণ কৰিবলগীয়া। জৰুবীকালীন অৱস্থাৰ যোগেদি কোৱা হৈছে যে যিবিলাক প্রতিক্রিয়াশীল শক্তিয়ে গা কৰি উঠিছে তাৰ অম্বেষণৰ কৰা আৰু অৰ্থ নৈতিক কণায়নৰ কাৰণে মিখিনি কাম হাতত লোৱা হৈছে তাৰ ভিতৰত ভাৰতবৰ্ষ ভ মিশ্ৰিভ অৰ্থনীতি। দেশৰ মিশ্ৰিভ অৰ্থনীতিৰ যোগেদি দৰিদ্র জনসাধাৰণক এনেকৈ এমুঠি ধনী শ্রেনীৰ মান্তহৰ পৰা মূক্ত কৰিব পাৰি এই কথাবিলাক চাবলাগিব। গতিকে এই কথা বিলাকলৈ চাই ঘোষণাকৰামতে কিছু-মান কথাত এতিয়াও সন্দেহ পূৰ্ণ। জৰুবীকালীন অৱস্থা আজি কেইমাহ্মান হল্ল ঘোষণা কৰা, এইখিনিৰ ভিতৰতে আজি আমাৰ ৰাজ্যত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কিছুমান কথা উছকিয়াইছে যে দৰিল্ল জনতা নিম্পেষণৰ পৰা মৃক্ত কৰিবৰ কাৰণে কিছুমান আচনি গ্ৰহণ কৰা হৈছে তাৰ ভিতৰত মাটিহীনক মাটি দিয়া। পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলৰ কাৰণে কাগজেপত্ৰে বহুত হৈছে যদিও কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত একো হোৱা নাই। আজি বিবিলাক ছখীয়া গড়াখহনীয়া বানবিধ্বস্তলোক জনজাতী বা অজনজাতী বা অসুষ্ঠীত জাতি আজিও হেজাৰ বেজাৰ লোক ৰাষ্টাইঘাটে পৰি আছে, সেইবিলাকক বনাঞ্চলৰ পৰা উচ্ছেদ কৰা হৈছে কিন্তু অইন ঠাইত আজিও স্থবিধা দিব পৰা নাই। এই ক্ষেত্ৰত মই উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো যে গহপুৰ, জোনাই আদি অঞ্চলৰ যিবিলাক বনাঞ্চলৰ লোক তেওঁলোকক উচ্ছেদ কৰা হৈছে কিন্তু তেওঁলোকক ৰক্ষনা বেক্ষনৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে নিজে কৈছিল যে তেওঁলোকৰ বিকল্প ব্যৱস্থা লোৱা হব কিন্তু তাৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই।

মই মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক এই বিষয়ে আগতেই কৈছিলো আৰু বনবিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ ওচৰলৈ লিখিছিলো যে সেই অঞ্চলত বাস কৰা লোক সকলে তাত আদি পর্যন্ত কোনো পূর্ণসংস্থাপন ব্যৱস্থা নেপালে; কোনো মেডিকেল ট্রিডমেন্ট ইত্যাদি পোৱা নাই তাত তেওঁলোকৰ পানীত হাহ নচৰা অৱস্থা হৈছে। গতিকে সেই অঞ্চলত বদবাদ কবি অহা মান্নহবিলাকৰ দৃথ তৃদ্ধা যাতে আৰু বঞ্চিত নহয় তাব বাবে মই পুণৰবাৰ মাননীয় মৃথা মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰিলো বাতে সেই মান্নুহবিলাকৰ কাৰণে অতি সোনকালে এটা সংৰক্ষণ ও পূৰ্ণবদতিৰ ব্যৱস্থা কৰে। আজি এই অৱ-ন্থাৰ পৰিপেক্ষিতত মই এটা প্ৰশ্ন কৰিব বিচাৰিছে ৷ সেইটো হল এই যে বনাঞ্চল বিলাকৰ সংৰক্ষণৰ কাৰণে চৰকাৰে যদি দিচিচন লৈছে তৈনে ক্ষেত্ৰত সেই একে সময়ত উাইবেল বেণ্ট ব্লকসমূহৰ সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰা নহয় কিয় ? সেই বিষয়ে ক্লয়াৰ পলিচি' লোৱা নহয় কিয়? কিয়নো আজি দেখা যায় সেই ট্রাইবেল বেন্ট ব্লক নমূহত যিবিলাক মান্নহে বাস কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে তেওঁলোকৰ বেচি ভাগেই অসমৰ বাহিবৰ মান্তহ, তেওঁলোকে তালৈ বাহিবৰ পৰা আহি নানা প্ৰকাৰে চল-চক্ৰান্ত কৰি হাজাৰ হাজাৰ বিঘা মাটি ৰেজিষ্টাৰ কৰাই লৈ পট্টনৰ স্থবিধা লৈছে অথচ তাতে कांकि यूग यूग ধৰি বাস কৰি অহা বাসিন্দা সকল আনঠাইলৈ আতৰি যাবলৈ বাধ্য হৈছে বছবছৰ ধৰি বসবাস কৰাৰ পিছত যিবিলাক লোক বনাঞ্চলত সংৰক্ষনৰ নামত উচ্ছেদ হৈছে সেই সকল লোক প্ৰায়বোৰেই জনজাতীয় অহুস্কচীত জাতিৰ গৰাথহনীয়া বান বিধ্বন্ত মাটিহীন লোক। সেই উচ্ছেদিত লোকসকলক ট্রাইবেল বেণ্ট ব্রক সমূহত অসমৰ বাহিৰৰ পৰা অহা—অনাট্টবেল অসংৰক্ষিত লোকসকলক উচ্ছেদ কৰি তেওঁ-<u>लाकव माहिविनाकछ वह eat वाद्यक्ष कविव नार्ग। गण्डिक अरमध्यन्य वाद्यक्षात्य</u> চৰকাৰে কি প্ৰকাৰে কুৰী দফীয়া আচনি কাৰ্য্যত ৰূপায়িত কৰিবলৈ বিচাৰিছে মই বুজি পোৱা নাই।

ছিতিয়তে এই এবছৰৰ ভিতৰতে অমৃক মহকুমাত ইমান মাটি অমৃক ছিল্ছি ইমান মাটি আমাৰ মাটিইন মান্তহ বিলাকক বিতৰণ কৰা হৈছে বুলি হোমনা করা হৈছে আৰু সেই সন্দৰ্ভত তালিকাও প্রস্তুত কৰা হৈছে কিন্তু আজি যোৱা স্কৰ্জাণ্ড চনৰে পৰা আৰু তাতোকৈ আগৰে পৰা বাস কৰি অহা লোক সকলক বিশেষকৈ লক্ষ্মীমপুৰ, ধেমাজী, জোনাই আৰু শদীয়া অঞ্চলত বসবাস কৰি অহা লোক সকলক পিটুন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা নহল । উদাহৰণ স্বৰূপে ধেমাজীত ১ লাথ ৫৪ হাজাৰ ২২০ বিঘাৰ ভিতৰত বেদখল কৰি থকা ১৮ হাজাৰ ১৫৫ জন আৰু জোনাইত ৮০ হাজাৰ। তিতৰত বেদখল কৰি থকা পৰিয়ালৰ সংখ্যা হল ৩ হাজাৰ ৬৪৮ জন । এই বেক্ডটো মই লেণ্ড ইউচ কমিটিৰ বেক্ডৰ পৰা কৈছো । অথচ এই মান্তহখিনিৰ পট্টনৰ কাৰণে আজি পৰ্যস্ত কোনো ব্যৱস্থা কৰা নহল, তেওঁলোক আজি পৰ্যস্ত মাটিইন হৈ জাক্লি কিয়নো সেই মাটিৰ তেওঁলোকে চৰকাৰৰ পৰাই হওক বা বেংকৰ পৰাই হওক কোনো ধৰণৰ লোণ ইত্যাদি পোৱাৰ ব্যৱস্থা নাই আৰু আদালতৰ পৰাও কোনো ধৰণৰ লোণ ইত্যাদি পোৱাৰ ব্যৱস্থা নাই আৰু আদালতৰ পৰাও কোনো ধৰণৰ হিন্ত পৰিছে ।

গভিকে আজি এনে অৱস্থাত দেই মামহবিলাকক এনেবিলাক স্থবিধাৰ পৰা বৃদ্ধিত কৰি তেওঁলোকৰ জীৱন নিৰ্কাহৰ প্ৰভি অৱহেলা কৰি কুৰী দুফীয়া আঁচনি কাৰ্পাল কৰিবলৈ বিচাৰিছে নেকি? মই মৃখ্যমন্ত্ৰী মহোদ্যক জনাব বিচাৰিছে। যে এই গুৱাহাটী মহানগৰীতেই অস্ততঃ এবছৰৰ ভিতৰতে ২০০ টা অন্তস্থচিত জাতি আৰু ২০০ টা অম্প্ৰস্থচিত জনজাতিৰ পৰিয়ালক মাটি বিতৰণ কৰাৰ কথা আছিল কিন্তু আজি ১৯৯৬ চন পাৰ হৈ গল তাৰ কোনো স্থংস্ত্ৰ পোৱা নগল, কাক কাক মাটি দিয়া হব বা, দিলে দেই বিষয়ে কোনো উল্লেখ নাই। গতিকে এনে দৰে কুৰী দফীয়া আঁচনি কাৰ্য্যত কণায়িত কৰিব পাৰিব নে? তাৰ পিচত মই আৰু বেচি দীঘলীয়া নকৰো বিশেষকৈ মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদ্যে বাৰ বাৰ কৈছে আৰু ৰাজ্যপালৰ ভাষনতো কৈছে যে প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰতো নিকা কৰাৰ কাৰণে সকলো ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে আৰু এই প্ৰসন্ধতে বহুতো অফিচাৰক চাকৰীৰ পুনা চাচপেন কৰা হৈছে কাৰোবাক অপসৰণ কৰা হৈছে দিকত্ত মই আজি ও বছৰে এটা কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি আহিছে। আৰু চৰকাৰলৈ চিঠি লিখি আহিছো আৰু ৰাইজৰ লগত প্ৰতিবেদন দিছো কিন্তু আৰু তৰকাৰলৈ চিঠি লিখি আহিছো আৰু ৰাইজৰ লগত প্ৰতিবেদন দিছো কিন্তু আজি পৰ্যস্ত তাৰ কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নহল। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদ্য়ে জানে যে ডিক্ৰগড় অঞ্চলত যিটো নেশানেল হাইওৱে আছে তাত খোৱাং দৰ্যৰ প্ৰা ভটিয়াই ২৫১৭

ধাৰ্ম ২৬২-৩ ফাৰ্লংৰ শীমাৰ ভিতৰত পৰা ৰাস্তাটো লাখ লাগ টুকা এবচ কৰি নিম্মৰ্থন কৰা হ'ল কিন্তু এই ৰাষ্ট্ৰীয় পথত বিশেষকৈ উল্লেখিত ৰাস্তাটো নিৰ্ম্মান হোৱা বছৰৰ পৰাই যানবাহনৰ একেবাৰে অনুপ্ৰোগী হৈ আছে জ্বাৰু কেইবা বাৰো মেৰামতিৰ কাম হাতত লৈছে যদিও ই যানবাহনৰ উপযুক্ত হৈ উঠা নাই এই ডোএৰ ৰান্তাত গাড়ী বা যানবাহনৰ চলাচল বন্ধ হৈ আছে। ফলত পূৰণা ৰাষ্ট্ৰীয় পথেদি परारंपाद्वा के बिव नगीया रेश्टछ । किन्न जारजा थका मनः थन स्मबामिज नकवाव का बर्ण নেই দলংৰ ওপৰেদি গাড়ী যাওতে তাত যদি আন এখন গাড়ী থাকে পুনৰ খ্ৰি षाहित नगीया रय, गिलिकरे पविधितन श्रुवेना वास्त्राद वेह ममग्रे गावनगीया रय গুনিবলৈ পোৱা মতে সেই ৰাস্তাটোৰ নিৰ্মানৰ ক্ষেত্ৰত নানা ধাৰণৰ দুৰ্নীতি দেখা ৰায়, গতিকে দেই দুৰ্নীতি দূৰ কৰিবলৈ অতিৰিক্ত মুখ্য অভিযন্তাক তদস্ত কৰিবলৈ দিয়া হৈছিল কিন্ত ১৯৭১ চনৰে পৰা সেই তদন্ত আজিও পাৰি স্থাছে। এই জৰুৰী বিষয়টোৰ প্ৰতি মই ম্থামন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। আৰু এটা কথা হল বৰ্ত্তমান ধ্যমাজী দুৰ্নীতিৰ কেন্দ্ৰখল হৈ পৰিছে— ধেমাজী বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগয়ে, "জিমাধল বাননিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে জীয়াধল নলা থগুাৰ কাৰণে ৩৮ লাথ টকাৰ অপচয় হয়, কিন্তু আজি পৰ্যান্ত সেই দুৰ্নীতিৰ কোনো তদন্ত নহল আৰু তাক কোনো ধৰণে 'চেকু' ক্ৰা নহল, আজি যিহেতু প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো কটকটীয়া কৰিবলৈ চিস্তা কৰা হৈছে আৰু ম্লেইমতে বছতকে শান্তী বিহা হৈছে কিন্তু এই বিষয়টোৰ লগত জৰীত থকা লোক मक्त किंग वाम श्रविन, এইটো किंवा ल्लिहिएयन एक तिक १ श्रिक्टिक से मानसीय মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক এই বিষয়টোৰ প্ৰতি বিশেষ দৃষ্টি দিবলৈ অন্তৰোধ কৰিলো যাড়ে এই বিষয়টোৰ বিলম্বে এটা বিচাৰ কৰে ৷

দেই কাবণেই এই কথা বিলাকৰ এটা তথাবধান লবৰ কাবনে আয়াৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদন্তক নিবেদন কৰিছে।। তাৰ পিছত এই ২০ দন্তীয়া আঁচিনিৰ পৰি-প্ৰেক্তিত নিমোগৰ ক্ষেত্ৰত কওঁ যে, ১৯৭৫ চনতে লোৱা চৰকাৰী দিছান্ত মছেই যি বিলাক জনজাতীয়, অহুস্চিত জাতীয় লোকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত যি বিলাক 'বেকলগ' আছিল দেই বিলাক প্ৰণ কৰিব বৃলি যি আখাদ দিয়া হৈছিল দেই ক্ষেত্ৰত আজি ১৯৭৬ চনতো দেইটো হৈ উঠাগৈ নাই। বহুতো বিভাগক স্থিলে এই ক্ষেত্ৰত কোনো চাকোলাবেই নাই পোৱা বুলি কয়। গাতিকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও এই ক্ষেত্ৰত কোনো চাকোলাবেই নাই পোৱা বুলি কয়। গাতিকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও এই ক্ষেত্ৰত মি পলিচিৰ কথা ঘোষণা কৰিছে দেইটো অনতি পলমেই পুৰণ কৰাৰ কাৰণে এই দদনত আজি মই দাবী জনাইছো। তাৰোপৰি আয়াৰ মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদত্তে যদিও বাদায়েই কৈ আছে যে, আয়াৰ প্ৰশাসণীয় মন্ত্ৰটো নিকা হৈছে কিন্তু বাক্তৱ ক্ষেত্ৰত আমি দেখা পাইছো বহুতো বিলাক অফিচতেই মি কোনো কথাৰে কোনো

বাস্তৱ সমাধান পোৱা নাই। নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে অসম লোকসেৱ। ধায়োগৰ চেয়াৰমেন জন এজন জনজাতীয় নিয়োগ কৰি যি সত্ প্ৰচেষ্টা দেখুৱাইছে সেইদৰে বাকী বিলাক ক্ষেত্ৰতো তেখেতে এইদৰেই কাম কৰিব বুলি আশা কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলোঁ।

★ শ্রীআব্দূল কাছেম: মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ বন্ধু মাননীয় সদস্য শ্রীপণ্ডিত ডাঙৰীয়াই ৰাজ্যপাল মহোদয়ৰ ভাষণৰ ওপৰত যি ধন্যবাদ স্ফুচক প্রস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে তাৰ সমর্থনত কেই আ্যাৰমান কথা কবলৈ উঠিছোঁ।

মাননীয় উপাধাক: আপোনি ১০ মিনিটৰ ভিতৰত শেষ কৰিব লাগিব।

 শ্ৰীআৰুল কাছেম : জৰুৰী কালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ লগে লগে আমাৰ দেশত যি অৰাজকতা ভাৱৰ সৃষ্টি হৈছিল সেইটোৰ দাম কাটল। এইটো বিশেষ মন किविव नशीयां कथा त्य, आमाव हवकारव श्रद्ध कवा श्रशिक्तीन आहित विनाकक বাঞ্চাল কৰিবৰ কাৰণে প্ৰতিক্ৰিয়াশীল শক্তি বিলাকে সদায়েই চেষ্টা কৰি আহিছে। किया এটা গোজৱ শুনিলেই হল দোকান-পোহাব, অফিচ, আদালত সকলো বিলাক বন্ধ কৰি দিছিল। প্ৰকৃত কাৰণ বিচাৰিলে কোনেও স্থিক কাৰণ দিব নোৱাৰে। অথচ কোনোবাই কিবা এটা ৰাস্তাদি কৈ যাওঁতেই তাৰ কাৰণেই সকলো বন্ধ কৰি দিলে। এনেকৈ যি বিলাক নীতি নিয়মৰ ভিতৰেদি কিছুমান মান্তহে কাম কৰিছিল प्यारे विनादकरे वाधाव शक्षि कवि आरिष्टिन । निकाठनव त्यादगिन यि विनादक बारेखव প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচিত হৈ আহিছিল দেইসকলৰ কাম কাজ বিলাকত বাধা দিয়াৰ কাৰণেই ওচৰ চুবুৰীয়া প্ৰদেশ ছুই এথনতো চৰকাৰ ভঙা-পতা 'আদি হৈছিল। গণ-তান্ত্ৰিক ভাৱে প্ৰগতিশীল আচনি বিলাক চৰকাৰে কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ যাওঁতে প্ৰতি-कियांगीन लाकमकंटन वांधा पियांव कांवर्शंह अहेरिंग ह्वटेन शाहेरहा इकवी कांनीन অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিছত চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিভাগৰ বিষয়া সকলে সময় পৰতে অফিচত কাম কৰিবলৈ আৰু সময়ৰ সত্ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণে প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত হৈছে। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত যি আইন-শৃংথলাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে সেই আইন-শৃংথলা ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ চৰকাৰ সমৰ্থ হৈছে। দুৰ্নীতি দ্ৰীভূত কৰিবৰ কাৰণেও যি প্ৰচেষ্টা চলাইছে তাতো আমাৰ চৰকাৰ সফল হৈছে বহু পৰিমাণে। যোৱাবাৰ যি প্ৰতি-শ্ৰুতিৰ কাৰণে ৰাইজে আমাক নিৰ্মাচিত কৰি দিছে দেই প্ৰতিশ্ৰুতিক বাস্তৱক ৰূপ निवास कांबर कांबर व्यक्ति व्यक्षांन महीत २० नकीवा काठनिव त्यार कि एचावना कवा देर हा ইয়াৰ মূল কথাটো হৈছে থকা জনৰপৰা নি সৰ্ব্বস্বান্ত জনক দি সমভাৱ প্ৰদৰ্শন কৰা।

^{*}Speech not corrected

ধনী শ্রেণীর লোকসকলর পরা যি সকলর ঘাবা আমার সমাজর নিপিড়ীত নিম্পেষিত লোকসকল সদায়েই শোষিত হৈ আছে সেই সকলর পরা মাটি বিলাক কাটি কবি আনি ছথীয়া মাচহক মাটি দি বক্ষা করিছে। প্রশাসনীয় ক্ষেত্রত চরকারে কটকটায়া রারস্থা লোরার কারণে প্রায় বিলাকতে ক্রতকার্যাতা লাভ করিছে। ছথীয়া মাচহর লগা-ছোরালী বিলাকর শিক্ষার বারস্থার কারণে বৃত্তি আরু কিতাপ পত্র আদির বারস্থাও আমার চরকারে কবি দিছে। বাজ্যপালর ভাষণত এই বিলাক সত্ত প্রচেষ্টার উল্লেখ নথকা হয়। অভারত হযোগ লৈ যি বিলাক খেতিয়কর মহাজন রিলাকে শোষণ করি আছিল সেই বিলাকো আজি হক্ষা প্রচিছ। প্রতাক গাওঁ পঞ্চায়ত বিলাকতে গঠিত কবা সমাবায় বিলাকত ছাবা আমার ছথীয়া খেতিয়ক বিলাকক অগ্রনাতি লাভ করার স্ববিধা দিছে। তার পিছত উদ্যোগর ক্ষেত্রত নগাওঁ জিলার চিতত এটা হার্ড বোর্ড ফেক্টরী আরু জাগীরোডত এটা পেশার কল করার কথা আছিল কিন্তু সি আজিও বাস্তর ক্ষপ লব পরা নাই। যিটো হার্ড বোর্ড র ফুর্কুরীর কাম আরম্ভ করিছিল তার কামো এতিয়া বন্ধ করি দিছে। গতিকে এই বিষয়ে চকু দিবলৈ মই আমার চরকারক অন্যবোধ করিছে।

উণাধাক মহোদয়, ৰাজাপালৰ ভাষণত পিচপৰা সকলো সম্প্ৰদায়ৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে। আমাৰ অসমত যি সকল সংখ্যালঘ সম্প্রদায়ৰ লে।ক আছে সেই সকলে অতি দবিষ অৱস্থাত সমুখীন হৈ আছে। ছমাহ থাবলৈ পালে ছমাহ নেপায়। গতিকে মই মুখা মন্থী মহোদয়ক জন্তবোধ কৰিছো বাতে জনত্তীত ছাতি আৰু অন্যান্য পিচ পৰা লোকসকলৰ লগতে এই সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলেও যাতে সমানে সকলো স্থাবিধা পায় তাব বাবে চকু ৰাখিব লাগে। যদি এখন হাত্ৰ পাঁচোটা আঙুলিয়ে সমানে কাম নকৰে তেতিয়াহলে হাতথনে ছোৰ নাপায়। গতিকৈ এথন দেশৰ দকলে। দিশতে উন্নতি কৰিবলৈ হলে দকলো লোককে দৰ্মান ভাৱে আগবঢ়াই নিব লাগিব। মহোদয়, আজি আমাৰ দেশত বছতো মছিছে কৰি বছৱা হিচাবে জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰি আছে এওঁলোকৰ কোনো নিজা মাচি নাই। গতিকৈ এওলোকৰ চিৰস্থায়ী ভাৱে মাটি দি থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে? ইয়াৰ উপৰিও চৰ वक्वि थका मःथाानपू मञ्चनाग्रव माञ्चर विनादक वाकि वर्षाष्ठ निका, ििकरमाव কোনো স্থবিধা পোৱা নাই। এনে উদাহৰণ গোৱালপাৰা, নগাও, দৰং অঞ্লত বছতো আছে। গতিকে এই লোকসকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে চৰকাৰে চকু দিব বুলি অহুৰোধ कवि यह मुथायत्री मरहात्राव तृष्टि जाकर्वन कविरत्ता । এत्वकृता शिवशवा जशाला जामाव बोधार बाह्य य'ए ठावि भौठयम शास्त्र माधार अथम श्राह्मावी खूर्ण माहे, हिकिए-मानव नारे। गिल्टिक এই অঞ্চল বিলাকৰ केंग का नवा-हाद्वाली विलाकक निष्णांब প্রোহৰ দি আগুৱাই আনিবলৈ হলে প্রত্যেক গাওঁতে একোথন প্রাইমাবী স্কুল পাতি

দিব লাগে। আৰু অন্যান্য পিচ পৰা জোতি, অহুস্চিত জাতি, জনজাতি, এই সকলো . লৈ লক্ষ্য ৰাথি সংখ্যালঘ্ সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলোকো এই সকলো স্বিধা ৰাজে আগবঢ়াই আনিব পাৰে সেইটো অহুৰোধ কৰি মই মোৰ বক্তব্য দামৰণী মাৰিলেঁ

 শ্রীইস্রিচ আলি ফকিব: মাননীয় উপাধাক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণর য়ি ধন্যবাদ স্থচক প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে তাৰ কাৰণে মই মাননীয় সদস্য শ্ৰীগুনেক্স নাথ পঞ্জি তক ধন্যবাদ দিছো আৰু এই সন্দৰ্ভত ছুই চাৰি আযাৰ কথা কবলৈ বিচাৰিছো

উপাধাক্ষ মহোদয়, দেশৰ জৰুৰী কালীন অৱস্থাৰ পিচত বিশেষকৈ আমাৰ ৰাজ্যখনে সকলো দিশতে অগ্রগতি লাভ কৰিছে তাত কোনো সন্দেহ নাই। বিশেষকৈ স্কৃষ্টির ক্ষেত্ৰত এইবাৰ উৎপাদন সাফল্য মণ্ডিড ইংছে। এই বাবে মই কৃষি মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়ক্তি ধন্যবাদ জনাইছো। কিন্তু এইটো আমি মনত ৰাথিব লাগিব যে অকল ক্বরি দন্তব্র মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দহায়তহে কৃষি ক্ষেত্ৰত অগ্ৰগতি লাভ কৰিছে এনে নহয়। ইয়াৰ লগতে প্রকৃতিৰ অৱদানো অপৰিহার্যা। গতিকে অহা বছৰো এইদৰে কৃষি ভাল হব সেইটো আমি কব নোৱাৰো। গতিকে জলিধঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ে যুৰ্ণেষ্ট্ৰ গুৰুত্ব সহকাৰে আগবাঢ়িব লাগে। কাৰ্ণ থেতিৰ কাৰণে পানী অপৰিহাৰ্য। এতিয়ালৈ আমাৰ যি জলসিঞ্চনৰ আঁচনি লোৱা হৈছে সেই আঁচনি বাস্তৱত ৰূপায়ত কৰিবলৈ কৃষি মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই অনতি বিলম্বে আঁচনি হাতওঁ লব লাগে। জলসিঞ্ন প্রতি শক্তিশালী হলেহে আমাৰ ৰাজ্যই কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি যাব পাৰিব। এইটো স্থানিকিউ॥

मत्रामग्र, आफि त्मथा देश्ह त्य मःथानिषु मन्धानाग्रव लाकमकल बनाना अधि, অহ্সুচীত সম্প্রদায় আৰু অহুস্চীত জনজাতি এই সকলৰ লগত সমানে আগবাঢ়ি যান পৰা নাই। অৱশ্যে গৃহমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই অসম বেটেলিয়ানত কেবাজনো সংখ্যালঘু সন্ত্ৰ-দায়ৰ লোক নিযুক্তি দিয়া কথা কোৱাত মই সন্তোষ প্ৰকাশ কৰিছো। গতিকে মই মহোদয়ৰ জৰিয়তে ম্থায়ন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি কওঁবে এই সম্পুদায়ৰ লৈজি সকলৰ আন আন শ্ৰেণীৰ লোক সকলৰ লগত সমানে আগবঢ়াই নিব পাৰিলেহে আয়াৰ ৰাজ্যও উন্নতিৰ পথত আগবাঢ়ি যাব পাৰিব। ইয়াৰ উপৰিও আমি দেখিবলৈ পাইছে। কিছুমান সংখ্যালমু দাস্পুদায়ৰ লোকে ১৯৩২ আৰু ১৯৪৪ চনত প্ৰিমিয়াম দি নিজৰ নামত লৈছিল। আজি সংশ্লিষ্ট মণ্ডল, কাননগুৰ হাত্ত পৰি চৰকাৰৰ হাতলৈ গৈছে। গব্ডিকে এই দকলো বিলাক কথা ভালদৰৈ তদস্ত কৰি এই মাটিহীন লোক দকলক মাটি পট্টন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মহোদয়, আজি আমাৰ ৰাজ্যখন বছতে কাৰণত পিচ পৰি আছে। ৰাষ্টা-ঘাট, চিকিৎসা এই সকলো বিলাক উন্নত নহলে।

[¥]Speech not corrected

ৰাইজ্ব উন্নতি হব নোৱাৰে। প্ৰধানমন্ত্ৰী ইন্দিৰাগান্ধীৰ কুৰিদফীয়া আঁচনিয়ে এই ক্ষেত্ৰত বিশেষ সহায়ক হব বুলি আমি আস্বষ্ট হৈছো। আমাৰ মুখামন্ত্ৰীয়েও এইটো এটা শক্তিশালী পদক্ষেপ বুলি গ্ৰহণ কৰি কামত আগবাঢ়ি যাব লাগে।

শেষত মই মৃথ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অন্ধ্ৰোধ জনাও যে আমাৰ ৰাজাৰ অত্যন্ত ভিতকৱা অঞ্চল বিলাকতো শিক্ষা, চিকিৎসা, কৃষি আদি সকলে। ৰক্ষৰ সা-ন্ত্ৰিধা দি যাতে আমাৰ ৰাজ্যখনক আন ৰাজাৰ লগত থাপ খুৱাই আগবঢ়াই আনিব পাৰে তাৰ বাবে অন্ধ্ৰোধ কৰিলো আৰু লগতে মাননীয় সদস্য গুনেন্দ্ৰ পণ্ডিত ডাঙৰীয়াই অনা ধনাবাদ স্ফুক প্ৰস্তাৱটোক সমৰ্থন কৰি আৰু কৰ্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধিতা কৰি মই মোৰ বজুবাৰ সামৰণী মাৰিলো।

(মধ্যাই ভোজনৰ কাৰণে ২৩০ বজালৈ সভা স্থগিত।)

(The house re-assembled at 2-30 p.m. with the Hon'ble Speaker in the Chair.)

শ্ৰীকোষেশ্বৰ বৰা: মাননীয় অধাক্ষ মহোদ্য, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ, ওপৰত ষিটো भरमाधनी প্রস্তাৱ আগবঢ়াইছে এই সংশোধনী প্রস্তাবটো সমর্থন কবি মই কবলৈ আগবাঢ়িছো। ভাষণথনত কোৱা হৈছে যে এই কেই বছৰৰ ভিতৰত আমাৰ দেশত উৎপাদন বাঢ়িছে, প্রশাসনীয় ব্যৱস্থা উন্নত হৈছে। গোটেই ভাষণখন পঢ়ি চাই যি সকল মান্তহ ইয়াৰ নহয় তেথেত সকলে হয়তো ভাবিব পাবে যে অসমখন প্রগতি**শী**ল আৰু উন্নয়নম্থী দেশ হিচাবে আগবাঢ়িছে। ক্লিন্ত প্ৰকৃততে এইটোত প্ৰত্যক্ষ মানিব নে'ৱাৰি। যিথিনি কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ দ্বাৰা প্ৰকাশ কৰিছে অসমৰ সামাজিক অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজনৈতিক শেত্ৰত সিমানখিনি আগবাঢ়ি যোৱা নাই ৷ বিশেষকৈ উৎপাদন বঢ়া বুলি যিটো গৌৰব কৰিছে সেইটো চৰকাৰৰ প্ৰটেষ্টাভ হৈছে বুলি নাভাবো। এইটো প্রকৃতিৰ অৱদান বুলি আমি ভাবিছো। এই বছৰ কৃষিজাত বল্পৰ উৎপাদন হোৱাৰ কাৰণ হল প্ৰকৃতিয়ে আমাৰ খেতিয়কক সহায় কৰিছে। তাৰ কাৰণে খেতিয়ক সকলে উৎপাদন কৰিব পাৰিছে আৰু তাৰ কাৰণেই আমাৰ দেশত উৎপাদন বাঢ়িছে। চৰকাৰে জলুসিঞ্চনৰ নামত কোটি কোটি টকা থবচ কৰিছে যদিও হোৱা ২৮ বছৰ ধৰি আমাৰ সৰহ সংখ্যক খেতিয়ক জলসিঞ্চনৰ খাৰা উপকৃত হোৱা অৱস্থাৰ অজুহাত লৈ থেতিয়ক সকলৰ ওপৰত জ্বোৰ জুলুম কৰি কৰ হেঁচা বঢ়াই দিছে। আৰু জৰুৰী কালিন অৱস্থান অজুহাত লৈ এই কৰ থেতিয়ক সকলৰ পৰা क्रामात्र कविवरेल सक्तम रेट्रेंट । এনেকৃত্বা উদাহৰণ আছে য়ে কোনো ঠাইব ওচৰেদি নলা আদি গৈছে বাৰিষা থৰালি জলসিঞ্চনৰ দ্বাৰা পানী দিব নোৱাৰে তেনেকুৱা ঠাইতো জলসিঞ্চনৰ নামত জোৰ জুলুম কৰি কৰ আদায় কৰিছে। মই উদাহৰণ আইলো কৰ বিচাৰিছো যে পাতৈ গাৱৰ ৰাইজে এটা জানৰ পানী বোৱাই থেতি কৰে॥ জলসিঞ্চনৰ নামত জলসিঞ্চন বিভাগে জংঘলৰ মাজত এটা বান্ধ দিছে তাৰ বাহিৰো একো কৰা নাই। বৰষুণ হলেহে তাত পানী হয়। তাত জলসিঞ্চন বিভাগৰ কোনো থাল আদি নথকা স্বত্বেও ৫০/৬০ ঘৰ কাৰ্বি মান্তহৰ পৰা জোৰ জুলুম কৰি কৰা জাদায় কৰিছে।

উৎপাদনৰ নামতো ৰাইজৰ ওপৰত জোৰ জুলুম কৰা দেখা গৈছে। আৰু এটা কথা কোৱা হৈছে যে বয় বস্তুৰ দাম উদ্ধাগামীৰ পৰা নিমগামী হোৱা বুলি কৈছে 🗓 কিন্তু আমি দেখাত কোনো বস্তুৰে মূল্য কমি যোৱা নাই। বৰঞ্চ বাঢ়িহে গৈছে। व्यक्ति थहे मूना दुष्टिव कावर्त मरे हवकावरक नामौ कवित थुकिरहा। এই कावराहे मरे नाषी किबव विठाबिएहा य यि निनाब भवारे (भर्छेनव नाम वार्षि ग'न मरे निनां পৰাই বয় বস্তুৰ মূলা বাঢ়ি গ'ল। यि সকলে দাম বঢ়াইছে সেই সকলক यि नाउँ ৰেই নামাকৰণ নকৰক লাগিলে তেওঁলোকক লাভ খোৰ বা প্ৰতিক্ৰিয়াশীল বুলিয়েই কওঁক, এই ধনীক শ্রেণীৰ মাহুত্ব যি বিলাক্ব ব্যৱসায় বাণিজ্য আছে তেওঁলোকৰ ৰাতিৰ ভিতৰতে কোটি কোটি টকা ঘটাৰ স্থবিধা দিছে। আৰু তাৰ পৰিপেক্ষিতত বয় বস্তুৰ দাম বাঢ়ি গৈছে। আমি অকৰী কালিন আইন প্ৰবৰ্ত্তন হোৱাৰ পিচত কোনো বস্তৰ দামেই কমা দেখা নাই। ছটা বস্তুৰ দাম কমিছে বুলি আমি আনে কোৱা শুনিছো। তাৰ এটা হৈছে চিমেণ্ট আৰু আনটো হৈছে মিঠাতেল। চিমেণ্ট্ৰ দাম কমোৱাৰ অৰ্থ হৈছে আনে আমি কোৱা গুনিছো যে মান্তহৰ মূথ প্লাচটাৰ কৰিবল কাৰণে আৰু মিঠাতেলৰ দাম কমোৱা হৈছে 'তেল' দিবৰ কাৰণে বাকী অত্যাবশাকী কোনো বস্তবেই দাম কমোৱা আমি দেখা নাই। আৰু যি বিলাক বস্তু স্থলভ মুনাৰ দোকানৰ পৰা পাব লাগে সেই বিলাকো পোৱা সহজ নহয়। আমি চাব লাগির জনগাধাৰণক দিবলগীয়া বস্তু বিলাক আৰু জনসাধাৰণে পাব লগীয়া বস্তু বিলাক পাৰ পাৰে তাৰ ওপৰত নজৰ দিব লাগিব।

প্রশাসনৰ ব্যৱস্থা উন্নত হৈছে বুলি কৈছে। আমি প্রশাসনৰ ঘুটা কথা লক্ষ্য কৰিছো। জনসাধাৰণৰ তাৰ পৰা লাভ হোৱা নাই বৰঞ্চ জনসাধাৰক প্রশাসনীয় ব্যৱস্থা উন্নত হৈছে বুলি কৈ জুলুমহে কৰা হৈছে। চৰকাৰৰ কোনো কোনো বিভাগৰ প্রশাসন ব্যৱস্থা উন্নত হৈছে সেই কথা স্বীকাৰ কৰিব লাগিব। কিন্তু যি বিলাক বিভাগেই উন্নত হৈছে বুলি কৈছে সেই বিলাকে প্রশাসনীয় ব্যৱস্থা উন্নত হোৱাৰ নামত জনসাধাৰণক জুলুম কৰিছে। বিশেষকৈ পুলিচ বিভাগে। এই পুলিচ বিভাগে ন্তুৰ জুলুম কৰি টকা পইচা আদায় কৰিছে। ধনী সাধাৰণ মান্তুহ বিলাকক থানালৈ ধৰি লৈ গৈ তাত কয়গৈ যে আপোনাক মিছাত গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে। এই বুলি কৈ টকা আদায় কৰি আহিছে। সিদিনা বিশ্বনাথ চাৰিআলিত এন্ধন ল'ৰাক থানালৈ ধৰি লৈ গল আন এজন ল'ৰাক চাইকেলত কেৰি কৰি নিয়াৰ কাৰণে। থানাত গৈ চকা দাবী কৰে। কিন্তু ল'ৰাজনৰ হাতত ৫০ টকা নথকাত ১৫ টকা থকাত সেই ১৫ টকাকে দি গুচি আহিল। এনে ধৰণেৰেই জুলুম কৰি আহিছে। বাকী প্ৰশাসনৰ যে কিবা উন্নতি হৈছে আমাৰ বিশ্বাস নহয়।

কোৱা হৈছে জুকৰী অৱস্থা ঘোষণাৰ পিচত সম্ম মতে অফিচৰ কাম-কাজ চলিছে, সম্মমতে স্কুল কলেজ বিলাক চলি আছে। কিন্তু স্বাধীনতাৰ ২৯ বছৰৰ পিচতো যদি অফিচৰ কাম-কাজ আইন কৰি চলাব লগীয়া হয়, স্কুল কলেজ আইন কৰি চলাবলগীয়া হয় ডেনেহলে এখন স্বাধীন দেশৰ নাগৰিকৰ কাৰণে ইয়াতকৈ আৰু একো লাজৰ কথা থাকিব নোৱাৰে।

আমাৰ দেশ স্বাধীন হোৱাৰ ২৯ বছৰৰ পিচত জকৰী আইনৰ যোগে জনসাধাৰণক বা চৰকাৰী কৰ্মচাৰী সকলক বাধা কৰিব লগা হোৱাটো পৰিতাপৰ কথা
নহয় জানো? আমাৰ বহুতে হয়তো ভালহে পাইছে যে দেশত কিছু শৃন্ধলা হৈছে;
কিন্তু বিদেশী মান্তহে আমাক নিশ্চয় হাঁহিছে যে জকৰী আইন কৰিছে ভাৰতৰ,
মান্তহক ১০ বজাত অফিচলৈ অহা কৰিব পাবিছে। আনকি শিক্ষাপৃস্থানৰ জৰিয়তে
আমি এই শিক্ষা দিব নোৱাৰিলো যে এইখন আমাৰ দেশ, ইয়াৰ চৰকাৰ আমাৰ
আৰু ইয়াৰ সম্পাদবাকি আমাৰ। আমি সদায় জনসাধানণ আৰু চৰকাৰ অটা বিলেগ
বস্তু, ব্লিয়েই স্বীকাৰ কৰি আন্তিছো। ইমান দিনেও আমি জনতাক শিকাৰ নোৱাবিলো যে চৰকাৰ বাইজৰে আৰু এই চৰকাৰ, ৰাইজেই পাতিছে আৰু ইচ্ছা কৰিলেই ৰাইজে ইয়াক ভাঙিব পাৰে। ভবিষাতে উঠি অহা ডেকা-গাভক সকলক মদি
এই কথা শিকাব নোৱাৰি তেনেহলে আমি আগবঢ়াৰ পৰিবৰ্ধে পিচুৱাইছে যাম।
সেই কাৰণে মুখা মন্ত্ৰীক প্ৰমৰ্শ দিব খোজো যে পলমকৈ হলেও আমাৰ উঠি অহা
কৰা-ছোৱালী বিলাকক নৈতিক শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

সাস্থ্য বন্ধাৰ কাৰণে হস্পিটেল ঘৰ আৰু ডিচপেঞ্চৰী ঘৰ হৈছে। অকল ঘৰ দাজিলেই জন স্বাস্থ্য উন্নত হৈছে বুলি কব নোৱাৰি। মই জনাত ৰাইজক উপযুক্ত শুষধ আৰু চিকিৎসা দিব পৰা নাই। আমাৰ ৩ ধন মেডিকেল কলেজ হৈছে য়দিও তাত পেট কটা আৰু সাধাৰণ শুষধ দিয়াৰ বাহিৰে আৰু বিশেষ একো কৰিব পৰা নাই। হাট আৰু লাঙ্ক অপাৰেচন ব্যৱস্থা যিমান উন্নত হব লাগিছিল সিমান হোৱা নাই। মই স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী নাই বাবে মুখ্য মন্ত্ৰীকে অহৰোধ কৰো যাতে উন্নত কৰাৰ দিহা কৰে। আমাৰ ইন্নাত নিউৰো চাৰ্জ ৰি অৰ্থাৎ মন্ত্ৰীত্ব অপাৰেচন বৰ দৰকাৰী হৈছে। অলপতে দিনে বহুত টকা ভৰি কলিকতাৰ প্ৰিন্ন এজন নিউৰো চাৰ্জেনক অনাইছিল। আনহাতে আমাৰ ডাঃ ৰচিদ আলী চৌধুৰী নামৰা এজন ডাক্তৰে বিদেশত এই শিক্ষা অৰ্জন কৰি আহি ইন্নাত কাম নেপাই আঁক্ৰো বিদেশলৈ গুচি যাব লগা হল। মই চৰকাৰক অন্তৰোধ কৰিছো যাতে তেখেতক কামত লগোৱাৰ দিহা কৰে। দ্বিতীয়তে আমাৰ চৰকাৰে স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ সলনি পৰিন্নাল পৰিকল্পনাতহে বেচি গুৰুত্ব দিছে আনকি সকলো ডাক্তৰকে এই পৰিমাল পৰিকল্পনাৰ কামত অংশ লবলৈ বাধ্য কৰিছে নহলে শাস্তি দিব বুলি ভন্ন খুৱাইছে। আমাৰ ডাঃ দাস এই বিভাগৰ দান্নিত্বত থকা স্বত্বেও এনেকুৱা হোৱাটো ছথৰ ক্ষ্মী। আমাৰ ডাঃ দাস এই বিভাগৰ দান্নিত্বত থকা স্বত্বেও এনেকুৱা হোৱাটো ছথৰ ক্ষ্মী। দিদিনা ভূপালৰ এজন এম-পিন্নে কৈছে যে যি কংগ্ৰেছী লোকৰ ঘটাতকৈ বেচি শ্বাৰা-ছোৱালী তেওঁ পাটিৰ কামতকৈ পৰিমালৰ কামতহে বেচি জ্বাৰ দিব প্ৰাণ্টা। মই চৰকাৰক অন্তৰোধ কৰো যে এই বিভাগৰ ঘাই কাম জন স্বাস্থ্য ৰক্ষাত বেচি গ্ৰুত্ব দিয়ে যেন।

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কওঁ যে এইবাব প্ৰাইমেৰী স্কুলবিলাক চৰকাৰী কৰাৰ বাবি যোৱা ৮-৯ মাহে বহুত শিক্ষক নিয়োগ কৰিব পৰা নাই। ফলত শিক্ষাত বাবিটি জান্মিছে। যত ৪ জন শিক্ষক তাত হয়তো ১ জনেই বিটীয়াৰ কৰিছে আৰু তাব ঠাইত নতুন শিক্ষক নিয়োগ কৰা নাই। ফলত নতুন পাঠ্যক্ৰম প্ৰচলন কৰাত বায়েটি জান্মিছে। এই খেলিমেলিবোৰ দৃশ কৰিবলৈ চৰকাৰক অন্তৰোধ কৰি মই বক্তবা সামৰণি মাৰিছো।

শ্রীমন্বৰিশ লাহৰী: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বাজেট অধিবেশনত দিয়া ভাষণৰ ওপৰত আমাৰ মাননীয় দদস্য পণ্ডিত ডাঙৰীয়াই যি ধন্যাদ স্টুচক প্রজাৱ আগবঢ়াইছে তাক মই সমর্থন জনাইছো। এই ভাষণত আমাৰ দেশখনে কিমান ধিনি প্রগতি লাভ কৰিছে সেইটো আমাৰ মাজত ভালকৈ প্রতিফলিত হৈছে। দেশর অগ্রগতিব কথাও আমাক অৱগত কৰিছে। আমাৰ দেশ যে বহু ক্ষেত্রত অগ্রগতি লাভ কৰিছে দেই বিষয়ে মই ভালকৈ উপলব্ধি কৰো, এই ভাষণ ভালকৈ বিশ্লেষণ কৰি চালে দেখা যাব যে ভূমিদংস্কাৰ সম্পর্কে আমি যদি ভালকৈ বিশ্লষণ কৰি চাওঁ তেন্তে আমি বাককৈয়ে উপলব্ধি কৰিম। কিন্তু আমাৰ কেইজনমান মাননীয় সদস্য ভূমিদংস্কাৰৰ বিষয়ে চৰকাৰক সমালোচনা কৰি কৈছে যে চিলিং আইনব জৰিয়তে অহা মাটি আমাৰ ৰাইজে পোৱা নাই। কিন্তু আমি ভালকৈ পর্যাবেশ্লেশ কৰিলে দেখিম যে ইভিমধ্যে কিমান মাটি ভূমিহীনৰ মাজত বিতৰণ কৰা হৈছে। কোৱা হৈছে যে ৬০ হাজাৰ পৰিয়ালক মাটি দিয়া হৈছে কিন্তু মই জনাত আচলতে প্রায় ৭০ হাজাৰ পৰিয়ালকে মাটি বিদ্যা হৈছে। অকল মাটি দিয়াই নহয় তেওঁ-

লোকৰ গৃহনিৰ্মাণৰ স্ববিধা জনক মাটি দিয়াৰ উপৰিও তাত ঘৰ নিৰ্মাণ কৰাৰ কাবণেও প্ৰতি পৰিয়ালক ডেৰ শ হুশ টকাও দিয়া হৈছে। এনেধৰণৰ কাম মোৰ সমষ্টিকে ধৰি প্ৰায় সকলো সমষ্টি কম-বেছি পৰিমাণে হৈছে। কিন্তু এইটো মনত ৰাখিব লাগিব যে এইটো আমাৰ প্ৰথম পদক্ষেপ। ইয়াৰ পিচত আমি অধিক কাম কৰিবলৈ প্ৰচেষ্টা চলায়। এইথিনিতে এটা কথা উল্লেখ কৰিব লাগিব যে আমাৰ যিখিনি অতিৰিজ্ঞ মাটি স্থমাই আছে তাক অধিগ্ৰহন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ কিছুমান বিষয়-বিবয়াই কিছু বেমেজালিৰ স্বষ্টি কৰি আছে। সেইটো কথা ঠিক। এই মাটি বিতৰণ কৰাৰ ক্ষীৰণে আমাৰ বাজ্যিক ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই আমাৰ উত্তৰ অঞ্চলত পৰিভ্ৰমণ কৰিছে আৰু বিতৰণ কাৰ্য্য ক্ষিপ্ৰ গতিত কাম হৈছে। তেখেতে নিজেই লগত মণ্ডল কানানশু আদি লৈ গৈ সকলো কাম নিজেই পৰিদৰ্শন কৰি আহিছে। এনে ধৰণৰ কিছুমান ঘটনা দেখা যায় যে কিছুমান এচ-ডিচিয়ে হুৰভিয়ন্ধি কৰি কিছু মাটি লুকাই থৈছিল, কিন্তু সেই মাটিও আমি উদ্ধাৰ কৰিছো। আৰু যিখিনি কাম বাকী আছে তাকো সময় মতে সম্পন্ন কৰিবলৈ আমাৰ ভূমিসংস্কাৰ কমিটীয়ে সময়োপযোগী ব্যৱস্থা হাউভ লব।

মহোদয়, বৰ্তমান আমাৰ ৰাজ্যত ৩৪টা ট্টাইবেল বেণ্ট আছে। মই ৰাজহ মন্ত্ৰী জাঙুৰীয়াক অহৰোধ কৰো যাতে এই বেণ্টৰ ভিতৰত থকা ১ কোটি ৯ লাখ ৭৩ হাজাৰ বিঘা মাটি, তাৰ স্থবন্দবস্তৰ কাৰণে এটা উচ্চ ক্ষমতা সম্পন্ন কমিটি গঠন কৰি দিয়ে। তেতিয়া মই ভাৱে। যে ট্রাইবেল দকলৰ ভূমি বন্টনৰ যি প্রস্তা দেইটো ভাল হব। আমাৰ কেইজনমান সদস্যই উল্লেখ কৰিছে যে গৃহপুৰ অঞ্চলত কিছু সংখ্যক ট্রাইবেলীলোকে অনাই-বনাই ঘূৰি ফ্ৰিছে আৰু তাৰ কিছুমাটি বেদ্থল কৰিছে। য়ুই কওঁ যে অমু-প্ৰৱেশকাৰী ট্ৰাইবেল লোক যি সকল আছে তেওঁলোক উত্তৰ কাৰ্মৰূপ আৰু গোৱালগাৰাৰ পৰা দেইথিনি পাইছে। তেওঁলোক তালৈ কিয় গ'ল বা কিয় ধাবলগা হ'ল দেই বিষয়েও কথা আছে। তেওঁলোকৰ নিজৰ দোষৰ কাৰণে বা সাগতীয়া ঋণ পৰিশোধৰ কাৰণে নিজৰ মাটি এৰি দি ভাউ মাটি বেদখল কৰিছে গৈ। মুখামন্ত্ৰীয়ে দিয়া আখাস অহসৰি তেওঁলোকক তাৰ পৰা দৰ্থল চাত কৰাৰ লগতে তেওঁলোকৰ সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থাও কৰিব বুলি কোৱাত মই স্থুথ পাইছো। আমাৰ কিছুমান জনজাতীয় লোকে নিজৰ মাটিৰ পৰা নিজে নিজে কিয় উচ্ছেদ হব লগা হ'ল তাব কিছু নথি-পত্ৰও আমাৰ, হাতলৈ আহিছে। উদাহবণ মই কবলৈ হলে মই এখন দুৰ্ঘাস্তত পঢ়ি যি পালো তাকেই কওঁ। ১০০ টকা ধাৰলৈ ললে তিনি যোন ধান দিব লাগে। এতিয়া এক মোন ধানৰ দাম ২০ টকা হলে ১০০ টকাত স্তহয় ৬০ টকা। গতিকে ১১ বছৰত দেই টকাৰ স্বত হয় ৬৬০ টকা এতেকে ১১ শ উকার হতে মূলে ৭,৭০০ টকা পবিনোধ কবিব লগীয়া হ'ল। গতিকে পবিশোধ কবিব

নোৱাৰি মাটিখিনি দি নিম্নেউক্ষেদ হব লগীয়। হ'ল। তেওঁলোকৰ এই চুক্তি খুনো জ্ঞান্ত্ৰৰ হাতত পৰিছে। এনে ধৰণৰ লোক সকলৰ ৰক্ষা-বেক্ষণৰ কাৰণে এই সদনত অগ্নি কছুমান আইন প্ৰনয়ণ কৰিছো যাতে এনে ধৰণৰ লোক সকলক উচ্ছেদ হবলগীয়া নহয়, হবলগীয়া ঋণগ্ৰস্ত নহয়। অৱশ্যে সকলোবে কথা একে নহয়, স্বাভাৱিকতে বহু মুছিইৰ নিজ্ঞাৰো দোষ আছে। আৰু ফলত নিজৰ সম্পত্তিৰ পৰা নিজে বিতাৰিত হৈছে।

ভূমি সংস্কাৰ নীতি সম্পৰ্কত বিবোধী দলৰ সদসা সকলে যি সমালোচনা দাঁছি ধৰিছে সেইটো ভালকৈ প্ৰ্যালোচনা কৰিলে দেখা যায় যে চৰকাৰক বিশেষকৈ দোৱা দিব নোৱাৰি। আমাৰ ৰাইজনো দোষ আছে। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত ট্ৰাইবেল বৰ্ড আৰু ট্ৰাইবেল ডেভেলপমেন্ট কৰপ বৈচন গঠন কৰাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। পূৰ্ব প্ৰ্যায়ত কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ যথেষ্ট সময়ৰ আৱেশ্যক চব। কাৰণ নীতি নিয়ম কিছুমানৰ ক্ষা আছে। মহকুমা প্ৰ্যায়ত ট্ৰাইবেল জনসাধাৰণ মাহহক চাব প্ৰাকৈ ট্ৰাইবেল জেভেলপমেন্ট কৰপ বৈচন গঠন কৰাৰ কথা চলি আছে। প্ৰমেন্ট বৰ্ড আৰু ট্ৰাইবেল ডেভেলপনেন্ট কৰপ বৈচন গঠন কৰাৰ কথা চলি আছি। ট্ৰাইবেল জনসাধাৰণ এই বৰ্ড বিলাকৰ দ্বাৰা উপকৃত হব আৰু অন্তদান আদি প্ৰাছিটি স্থাবিধা হব।

কুৰিদকীয়া আচনিৰ তাতপ্ৰা এইয়ে যে, আমি লোক সকলক স্বাৱলম্বী কৰিবৰ কাৰণে কৰ্তব্য নিষ্ঠাৰ ভাব তেওঁলোকৰ মাজত জ্বগাই তুলিব লাগিব। এই বিনাক কাৰ্যাত হল দিলে ৰাজ্য পালব ভাষণ খন আৰু স্থল্পৰ আৰু সমৃদ্ধিশালী হব। এই জিনিকে বৈ মই ৰাজ্যপালৰ ভাষণ সমৰ্থন কৰিলো।

শ্রীন্দালউদ্দিন আহমেদ: মাননীয় অধাক্ষ ডাঙৰীয়া, ৰাজাপালৰ ভাষণ্ঠ ওপবত শ্রীপণ্ডিত ডাঙৰীয়াই যি ধনাবাদ স্চক প্রস্তাৱ ডাঙি ধৰিছে তাক সমর্থন করি
ফ্যাৰমান কব বিচাৰিছো। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত বার্ষিক পরিকল্পনাৰ বাবে ৭২ কোটি
৬৬ লাথ টকা ধৰাৰ কথা উল্লেখ কবিছে। মই ১৯৬৭ চনৰ পৰা বিধান সভাব
সদস্য হৈ আছো। কোনোবা বাব ৪২ কোটি টকা কোনোবা বাবে ৪৬ কোটি টকা
আদি কবি টকা ধবে। ১৯৭৫ চনৰ ২৬ জুন ভাবিথে দেশত জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা
কৰাৰ কাৰণে এই বাৰৰ টকাৰ সংখ্যা বাঢ়িছে। জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিচত
দ্নীতি বছ পৰিমাণে কমি গৈছে। গুৱাহাটী চিলং ৰাস্তাত আমি আগতে বছত ক্লেম
মার্কেটিয়াৰ হভাবি আদিৰ গাড়ী ঘ্ৰি ফ্ৰা দেখা পাইছিলো। জৰুৰী অৱস্থা দোষণা
কৰাৰ পিচত দেই ফাষ্ট ক্লাচ গাড়ী বিলাক এক মাইলৰ ভিতৰত দেখা যায়।
তেওঁলোকৰ ১০ হাজাৰ টকা লাভ হণ্ডতে গাড়ী অহা যোৱাৰ বাবে ৫ শ টকা থকচ
কৰাতো কোনো ডাঙৰ কথা নহয়। জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিচত ১৯৭৪ চনত
থেনে খাদ্য নাটনি হৈছিল সেইবিলাক এতিয়া বহু পৰিমাণে কমি গৈছে। ঘ্যীয়া

মাহিং বিলাকৰ গাত ফটা কাপোৰ আছিল।, এতিয়া সেই বিলাক নাইকীয়া হৈ গৈছে। ইয়াৰ কাৰণ তেওঁলোকৰ টকা বিলাক কল বেপাৰী হড় ৰি আদিয়ে থাইছিল। বাৰ্ব্যৰ সমষ্টিত শতকৰা ৬০ ভাগ মাহুহৰ কাপোৰ নাছিল। এতিয়া শতকৰা ১০ ভাগ মাহুহৰ কাপোৰ নাই। বাৰ্ব্যৰ সমষ্টিত চাউলৰ কিলো প্ৰতি আগত ৩ টকা আছিল এতিয়া চাউলৰ কিলো প্ৰতি ১০২০ পইচা হৈছে। বাৰ্ব্যৰ পৰা কেউপিনে চাউল গৈ আছে। ভৱিষাতে কি হয় কব নোৱাৰো।

ভাল ৰাস্তা মানে ভাল প্রশাসন আৰু বেয়া ৰাস্তা মানে বেয়া প্রশাসন। মোৰ সমষ্টি লৈ কোনো মন্ত্রী নাষায়। কাৰণ ভাল ৰাস্তা নাই। তাত নাও নচলে গাড়ীও নচলে। বৰপেটা মহকুমাত বহুৰী বজাৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বাঘবৰ বাহাৰলৈ এটা ছাইক ১৯৫৩ চনত বন্ধা হৈছিল। সেইটো আজিলৈকে ভণ্ডা নাই। গৰাখহনীয়াই সেইটো থহুৱা নাই। তাৰ ফ্রি বটত তিনিখন গাড়ী চলাচল কৰিব পাৰে। সেই ৰাষ্ট্রটো সম্পূর্ণ কৰিলে চাৰিটা সমষ্ট উপকৃত হব। বৰপেটাৰ পৰা গোৱালপাৰালৈ যোগাযোগত স্থবিধা হব। গোৱালপাৰা মহকুমাধিপত্তিৰ কার্যালয়ৰ পৰা ৪-৫ মাইল দূৰ হব।

বিভাগৰ এটা বদনাম আছে ভেটি থোৱা বুলি। কিন্তু আচলতে আন আন বিভাগৰ কৰ্ম চাৰী সকলেও যদিও ভেটি থায় তথাপি ডেওঁলোকে ব্যক্তিগত লোকৰ পৰা ভেটি নাথায় কাৰণে সিমান চকুত নপৰে কিন্তু এক পইচা থালেও পুলিচ বিভাগে ব্যক্তিগত লোকৰ পৰা ভেটি নাথায় কাৰণে সিমান চকুত নপৰে কিন্তু এক পইচা থালেও পুলিচ বিভাগে ব্যক্তিগত লোকৰ পৰা ভেটি থায় কাৰণে সকলোৰে চকুত পৰে। সেই কাৰণে এটা চেটিমেন্ট গ্রো কৰে। অৱশ্যে এতিয়া ১৯৭২ চনৰ পৰা পুলিচ বিভাগৰ শাসন ব্যৱস্থা কিছু ভাল হৈছে। কিন্তু চি, আই, ডি বুলি ঘিটো বিভাগ আছে সেইটোহে কোনো তাল্ড আদিও নকৰে আৰু বিপোট চাবমিট নকৰে। পুলিচ বিভাগে হলে তাল্ড কৰি কোটত বিপোট চাবমিট কৰে আৰু ছই পক্ষৰ উকীলৰ যুক্তিৰ পিচত দোখীয়ে শান্তি পায় আৰু নিৰ্দোধীয়ে থালাচ পায় কিন্তু চি, আই, ডি বিভাগে কোনো বিপোট চাবমিট কৰে। সেই কাৰণেই মই চি, আই, ডি বিভাগক কনডেমন্ বিভাগ বুলি কৈছো কিয়নো ই মায়হৰ জীৱনক কনডেমন্ কৰে।

অধাক্ষ মহোদয় আমাৰ যি বিলাক প্ৰগতিশীল আচনি লোৱা হৈছে তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অভিনন্দন জনাইছো। কিন্তু এই আইন যি বিলাক আমি ইয়াত পবিত্ৰ সদনৰ মজিয়াত তৈয়াৰ কৰো, ইয়াত যিমান বিলাক বক্তৃতা আদি দিও এই গোটেই বিলাক তুখীয়া জন সাধাৰণৰ ভালৰ কাৰণে কিন্তু ইয়াত প্ৰণীত হোৱা আইন বিলাকৰ চৰ্চ্চ বিলাক তুখীয়া আৰু নিৰক্ষৰ-জনসাধৰণে বুজিব নোৱাৰে ফলত এই আইন বিলা- কৰ যোগেদি যি বিলাক সা-স্থবিধা জনসাধাৰণৰ কাৰণে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে সেই বিলাক সা-স্থবিধাও তেওঁ বিলাকে ভোগ কৰাৰ স্থবিধা নাপায়। মাত্ৰ অফিচাৰ সকলেহে এই আইন বিলাকৰ চৰ্ত্ত বিলাক বুজি পায় আৰু তেওঁলোকে নিজৰ জাতি কুটুম বিলাকক সেই আইনৰ চৰ্ত্ত বিলাক বুজাই দিয়ে আৰু সেই স্থবিধা বিলাক এক শ্রেণীৰ লোকেই ভোগ কৰিবলৈ সমৰ্থ হয়। ইয়াৰ কাৰণে একোটাহাত কমিট কৰি ডি চি এচ ডি অ, এচ ডি চি, আৰু আমাৰ কেইজনমান এম, এল, এক, লৈ এই কমিটি কৰি ঠায়ে ঠায়ে মিটিং পাতি এইআইন বিলাকৰ চৰ্ত্ত বিলাক জনসাধাৰণৰ মাজত বুজাই দিয়াৰ চেষ্টা কৰিব লাগে তেতিয়া হলেহে আচলতে জনসাধাৰণে এই আইন বিলাকৰ দ্বাৰা উপকৃত হব পাৰিব।

মাননীয় অধাক্ষ: আপুনি শেষ কৰক।

শ্ৰীজালালুদিন আহমেদ: আচলতে কিছুমান ধনী শ্ৰেণীয়েই এই স্থবিধা বিলাক ভোগ কৰি আছে আমি কিন্তু এই সদনৰ মজিয়াত যি বিলাক আইন প্ৰণয়ন কৰিছো দেই বিলাকৰ বেছি ভাগেই তথীয়া সকলব স্থবিধাৰ্থে কৰা হৈছে। বৰালী মাছৰ পেট কাটিলে যেনেকৈ বহুতো সৰু সৰু মাছ ওলায় তেনেকৈ আমাৰ পেট ওলোৱা মান্তহ ধনী বিলাকৰ ভিতৰত বহুত তথীয়া মান্তহ সোমাই আছে।

(ভইচ: বাগবৰৰ কথা কওক)

এতিয়া নানান আঁচনি লৈ বিভিন্ন ধৰণৰ কাম কাজ হাতত লৈছে যদিও আচলতে জনসাধাৰণে ইয়াৰ কোনো স্ৰফল লাভ কৰিব পৰা নাই সেই কাৰণে এই আইন বিলাকৰ চত্ৰ বিলাক ৰাইজৰ বোধগম্য কৰি দিয়াৰ কাৰণে একোটাহাত কমিটি কৰি দিব লাগে তেতিয়াহলেহে ৰাইজ উপক্লত হব। আমাৰ ডেকা ৰাজহ্ম মন্ত্ৰীয়ে দিনে ৰাতিয়ে কাম কৰি আছে আৰু তেখেতৰ টোপনি নোহোৱা হৈ গৈছে। আনা কৰিছো তেখেতে অক্লান্ত ভাৱে কাম কৰি যাব। তেখেতৰ কামৰ কাৰণে ধন্যবাদ জনাইছো আৰু কামনা কৰিছো আৰু আগবাঢ়ি যাওক। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্ত তাৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Speaker:- Now Ramcharan Sarma, your time is 17 minutes.

শ্ৰী ৰাম চন্দ্ৰ শৰ্মা:— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণত যিটো সংশোধনী প্ৰতাৱ উত্থাপন কৰিছে সেইটো সমৰ্থন কৰিবলৈ গৈ কব থুজিছো যে ৰাজ্যপালৰ আগৰ ভাষণ আৰু এতিয়াৰ ভাষণ দুয়োটাই চালো আচলতে একো পাৰ্থক্য নাই। আগৰ ভাষণত দিয়া আছিল বহুত কাম ইমান দিনে কিয় কৰিব পৰা নাই তাৰ মূল কাৰণ

হল বানপানী। প্রত্যেক পৃষ্ঠাতে বানপানীর ওপরত জাপি দিয়া হৈছিল আৰু এতিয়া য়েনিবা বানপানী ঠাইত প্রত্যেক পৃষ্ঠাতে জকৰীকালীন অৱস্থাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। পাৰ্থকা ইমানেই মাত্ত। যি হওক কুৰিদফীয়া আচনিয়েই হওক বা তিনিকুৰী দফীয়া আচনিয়েই হওক বা আঢ়ৈকুৰি দফীয়া আচনিয়েই হওক তাক ক্বতকাৰ্য্য কৰাটোহে আচল কথা। আজিৰ কুৰিদফীয়া আচনি একো নতুন কথা নহয়। অজি ২৯ বছৰ আগৰে পৰা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত আমি কি দেখি আহিছো। কাম একো বাকী নাই। চাৰিও-क्लोनोंन होटन क्वांक्य प्रयम्भ व्यवस्था किन्न जाहना यि दिहासी हम कि दिशा যায় গাওঁলৈ গলেই দেখা যায় কম ক্ষেত্ৰত সেইটো নহয়। যি গাওঁকে চোৱা যায় পিচপৰা, একেই সম্ভা, ঔষধ নাই, অমুক নাই, তমুক নাই ইত্যাদি। মিনিমাম নিড্চ প্রগ্রেম মতে ১৯৭২ চনতে কিছুমান মস্ত মস্ত কিতাপ ছপা কৰি দিয়া হল, মহকুমা পৰিষদ আৰু কিছুমান কমিটি কৰি দিয়া হল। মহকুমা পৰিষদ, চৰকাৰ আৰু এম-এল এ সকলে কাম কৰিব কিন্তু আমি কি দেখিছো ? মোৰ নিজৰ স্মষ্টি আৰু আন আন मगृष्टिल চালে वृष्टिय পাৰিব যে ছই বছৰৰ কাৰণে ৰাস্তাঘাটৰ কাৰণে ছই লাখ টকাকৈ দিয়া হৈছিল কিন্তু তাৰ এটা ৰান্তাও সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। ৰাজাপালৰ ভাষণ আৰু গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ভাষণত কিন্তু বহুত ৰাস্তা হোৱা বুলি কৈছে: কিন্তু এক লাথকৈ টকা দি আজি চাৰি বছৰৰ ভিতৰত কি হৈছে। আচলতে মিনিমাম নিডচ্ প্ৰতোমতো কেনো কাম হোৱা নাই। ধান সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰত কি হৈছে। আমি উৎপাদন ভাল হোৱা বুলি কৈছো আৰু সংগ্ৰহ অভিযানো সফল হোৱা বুলিয়েই কৈছো। আনকি কোনো-কোনো ঠাইত লক্ষ্য এক্সীড কৰিছে বুলিও কোৱা হৈছে কিন্ত সংগ্ৰহীত ধান ৰাথিবলৈ ঠাই নাই । চৰকাৰী গুদামৰ বাহিৰেও স্কুলঘৰ, ভৰালঘৰ আনক্ৰি পঞ্চায়তৰ কাৰ্য লয়তো ধান ৰাখিব লগীয়া হৈছে। নবেম্বৰু মহিতেই এচ-ডি-চি আৰু চাপ্লাই ইন্সপেক্টৰক গাড়ী ঘোৰা দি সংগ্ৰহ অভিযান চলাবলৈ দিয়া হৈছে। বাতৰি কাকততো বোধহয় পঢ়িবলৈ পাইছে যে ধান ৰাথিবলৈ ঠাই নোহোৱা কাৰণে সমবায় সমিতিৰ কাৰ্যলয়তো বাহিৰতে ধান ৰাখিবলগীয়া হৈছে আৰু বরষুণত ডিডি পাঁকি নৰেম্বৰ মাহৰ ধান গজি গৈছে আৰু ভাৰ ওপৰতে ভিচেম্বৰ মাহৰ ধান থোৱা হৈছে। তাতে দহ-পোদ্ধৰ হেজাৰ কুইন্টল ধান নষ্ট হোৱাৰ ঠাইত ৪০/৫০ হেছাৰ কুইন্টল হব। তলৰ ধান বিলাক জলাৰ কৰিণে পিছৰ মাহত যিথিনি ধান ভাৰ ওপৰত থোৱা হৈছিল সেইখিনি ধানো জাল গৈছে। এইদৰ্বে ১০ হাজাৰ क्रेकेन थान क्षनि गत्न ८० शकाव क्रेकेन क्षनिष्ठ वृति कवतेन स्विधा रव । চৰकाव সংগ্ৰহ কৰা ধানৰ কাৰণে গোদামৰ অভাব আৰু তাৰ ফলত যতে ততে ধান থোৱাৰ কৰিলে অবশেষত চৰকাৰৰ বহুতো লোকচান হব। গতিকে মই এইটো কথা চৰকাৰক জনাৰ খুচ্চিছো যে আগতে সংগ্ৰহ কৰা জলি যোৱা এই ধান্থিনি আতৰ নুক্ষিলে जकलाथिनि धाति है नहे इत।

অধ্যক্ষ মহোদয় ইয়াৰ পিচত মই আন এটা কথা কৰ খুজিছো সেইটো হল সমবায় বিলাকৰ কাৰণে নতুন সম্পাদক নিযুক্তি কৰা হৈছে। এই চীম সম্পাদকৰ প্ৰশিক্ষন বা অভিজ্ঞতা নথকাৰ কাৰণে সমবায় সমূহ গা কৰিছি নোৱাৰোটো একো আচৰিত নহয় আৰু তাৰ ফলত বহুতো খেতিয়কে ধানী দাম পোৱা নাই। এনে ব্যৱস্থাত যি ধান সংগ্ৰহ কৰা হৈছে সেই বিলাকী যদি জলি যায় তেতিয়াহলে সেই সংগ্ৰহৰ উদ্দেশ্য বিফল হব। গতিকে মই এই বিষয়ত চৰকাৰৰ তৎপৰতাৰে চকু দিবলৈ অন্যুৰোধ কৰিলো।

ৰাজ্যপালৰ ভাষণত কৈছে যে আৰু সেইটো চৰকাৰৰ পৰাও কৈছে 🖪 চৰকাৰৰ আঁচনিত সকলোৱেই সহযোগীতা কৰিব লাগে। কিন্তু মই বৰ ^{জুখেরে} ক্বলগীয়া হৈছে যে আমাৰ মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰীয়েই ইয়াৰ অসহযোগীতা কৰিছে অসহযোগীতা এই কাৰণেই কৈছো যে কেইদিন মানৰ আগতে আমি বাতৰি কাৰ্ক্ত পাইছো যে মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে গাৱে-ভুৱে গৈ স্কুল নামঘৰ আদিত থাকি পিচিনিনী ছই চাৰি ঘৰ মান্তহলৈ গৈ কথা-বতৰা পাতি তাতেই কিছু স্থবিধা কৰি দিবলৈ কৰ্মচাৰী সকলক নিৰ্দ্দেশ দিছে বুলি কৈছে। কিন্তু তেখেতে যিবিলাক আ<mark>ও</mark> হতীয়া ঠাই যত উন্নয়নমূলক আঁচনি লোৱা দৰকাৰ বিশেষকৈ যত অনুস্চীত জাতি বা অনুস্চীত জনজাতিৰ মানুহ আছে সেই বিলাকত এই আচনিয়ে চুকি পোৱা নাই। এনেকুৱাও দেখা গৈছে যে যত অলপ মাত্ৰ এই সম্প্ৰদায় বিলাকৰ মান্ত্ৰ আছে আৰু যলৈ মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই গৈছিল সেই বিলাক ঠাইত উন্নয়ন মূলক কামৰ আঁচনি লোৱা হৈছে। এইটো বৰ পৰিতাপৰ কথা যে আচলতে যিবিলাক অনুসূচীত জ্ঞাতি বা অনুসূচীত জনজাতি স্মি বস্তি অঞ্চল সেই বিলাক এতিয়াও আচহুৱা হৈ আছে। যদি এই **অ**ঞ্চল বিলাকত জৰিপ কৰি তাত আঁচনি ললেহেঁতেন তেতিয়াহলে এই অতিকে পিচ পৰা মান্ত্ৰ বিলাক আৰ্থিক অৱস্থা আৰু সামাজিক ব্যৱস্থা উন্নত হলহেঁতেনা গতিকে মই কৰ থুজিছো যে যিবিলাক ঠাইত সেই আঁচনি লোৱা হৈছে নেই আঁচনি বিলাকৰ পৰা প্ৰকৃততে মানুহে স্থবিধা নাপায়। ইয়াৰ উপৰি যিবিলাক ঠাইলৈ মুখ্য মন্ত্ৰী গৈছে সেই বিলাক ঠাইলৈ স্থানীয় এম এল এ সকলকো লৈ যাব লাগে। স্থানীয় এম এল এ সকলক লৈ যোৱাটো ৰাইটো কাৰ্মনা কৰে।

তাৰ পিচত প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ কুৰি দফীয়া আঁচনিৰ নামত ভূমি বিতৰণৰ কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণত আৰু মোৰ পূৰ্ববৰ্ত্তি বক্তা সকলৰ ভাষণত শুনিলো। আৰু ইয়াৰ দাৰাই সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নতিৰ ফালে আগ-বাঢ়িছে বৃলি কৈছে। কিন্তু কোন কোন ঠাইত এই আঁচনি বিলাক লোৱা হৈছে আৰু কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছে সেই কথা আমি নাজানো। খেতিয়ক সকলে খেতি কৰিছে। বানপানী নোহোৱাৰ কাৰণে খেতি ভাল হৈছে। সেই কাৰণেই উৎপাদন বৃদ্ধি হৈছে। কিন্তু চৰকাৰে হাতত লোৱা জলসিঞ্চন আঁচনিৰ জৰিক্ষিতে সিমান উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিব পাৰিছে সেইটো জনোৱা নাই।

তাৰ পিচত মই এইটো কথা চৰকাৰৰ দৃষ্টিলৈ আনিব খুজিছো যে বাজ্যখনৰ যিবিলাক গ্রামসেবকৰ কুৱাটাৰ সজা হৈছিল সেই বিলাক ভাঙি চিঙি পঢ়ি গৈছে। যদি সেই বিলাক অদর্কাৰী আছিল তেনেহলে সেই বিলাকত ইমান টকা অপব্যয় কৰিব নালাগিছিল। এই ঘৰ বিলাকৰ বেৰ নাই টিনপাট আদি যি আছিল সেই বিলাকতো মামৰে ধৰিলে। ইয়াৰ লগতে আৰু এটা কথা মই কব বিচাৰিছো যে সেইটো হৈছে কৃষি পাম যিবিলাক চৰকাৰে খুলিছিল সেই বিলাকৰ অপচয় মাত্ৰ।

উচ্ছেদৰ সম্পর্কত মই কব বিচাৰিছাে যে প্রকৃততে বেদর্থলীক উচ্ছেদ কৰিব লাগে। ইয়াৰ বিৰাধিতা আমি বিৰোধী দলৰ হলেও নকবাে। কিন্তু যিবিলাক উচ্ছেদ কৰা হৈছে সেই বিলাক প্রকৃততে মাটিইন মামুহ। আৰু যিবিলাক মামুহে মাটি লৈ বহি আছে সেই বিলাক হল ধনীক শ্রেণী আৰু মহাজন সকল। এই সম্পর্ক ত মহকুমা ভিত্তিত যিবিলাক তালিকা গাওঁ সভা বা মহকুমা পৰিষদে কৰিছে সিয়াে শুদ্ধ নহয়। গতিকে মাটি বিতৰণ আৰু মাটি পোৱাৰ উপযুক্ততা ছয়াে ক্ষেত্ৰতেই বেমেজালিৰ সৃষ্টি হৈছে। কৃষি নিগম-বোৰত যি টকা বিলাক বিতৰণ কৰিছে তাতাে বেমেজালি হৈছে বাহিৰৰ পৰা মানুহ মাতি আনি টকা দিওতে তেওঁলাকক ১০০ টকাৰ ৪০ টকা দি ৬০ টকা আই থৈছে। আৰু সেইদৰে চিলিঙৰ যাবলগীয়া হোৱা মাটিৰ গৰাকীক তেওঁ-জাোকৰ মাটি বিলাক নিজৰ ভিতৰতে ভাগ কৰি নতুনকৈ মাটি লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এই অভিযোগ আমি চৰকাৰৰ ওচৰত কৰিছিলাে কিন্তু ভাৰ কোনাে ব্যৱস্থা হোৱা নাই। এই বিলাকৰ অনুসন্ধান কৰা উচিত। অনুসন্ধান কৰিলে সকলো ধৰা পৰিব। বেদখলকাৰী সকলৰ পৰা বা বিভাগৰ সৰু সৰু বিষয়া ডি এফ ওৰ ওপৰত কব নোৱাৰো আধা আয়া লয় আৰু তেওঁলোকক প্ৰশ্ৰম দিয়ে। তাৰ ভিতৰত হুই এজন নেতাও আছে। তেওঁলোকে বছৰে বছৰে এই কাম কৰি আছে। এই বেদখলকাৰী সকলা ১০০ বিষা পৰ্যান্ত বনৰ বাহিৰত মাটি আছে, তেওঁলোকৰ মাটি হয়তো চিলিংত যাব তথাপি ফৰেষ্টৰ মাটি দখল কৰে। এই বিষয়ে মই বন্ধানী আৰু ডি এফ ওক জনাইছো। ভূমিহীন সকলক উচ্ছেদ কৰা হয় কিন্তু তেওঁলাকক অইন ঠাইত মাটি দিয়া নহয়। চৰকাৰৰ নীতিমতে এই বেদখলী ভূমিহীনলোক সকলক পুনৰ সংস্থাপন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মোঁৱ বন্ধু শ্ৰীকুলী ডাঙৰীয়াই গহপুৰৰ কথা কৈছে তাত যাব নোৱাৰি, য'তে তাতে মানুহ পৰি আছে কিছু দলংৰ তলত কিছু ৰাষ্টাৰ কাষত আৰু যিসকল বদ্মাটি লোক তেওঁলোকে ধুনীয়াকৈ চৰকাৰী মাটি বেদখল কৰি থাকে। এই মানুহবিলাকৰ একেবাৰে হুৰৱস্থা কিন্তু মাটিহীনৰ লিপ্তত এওঁলোকৰ নাম নাই।

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ আপুনি শেষ ক্ৰক ।

শ্রীৰাম চন্দ্র শর্মাঃ ৰাজ্যপালৰ ভাষণত নিবন্নরা সমস্যাৰ কথা একেরানি উল্লেখ কৰা নাই। নিবন্নরাৰ সংখ্যা দিনক দিনে বাঢ়ি গৈছে। আগতে উদ্যোগ বিভাগ বা মহকুমাৰ পৰা আমি কিছু টকাৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলো আৰু সেই টকাৰে নিবন্নরা সকলে মেচিন আদি কিনে কিন্তু আজিকালি আঁক্রো বিজ্বলি নিদিয়া হৈছে গতিকে নিবন্ধরা সকলে বিজ্বলি-বাতিৰ কাৰণে সক সক্ত্রী উদ্যোগবিলাক বন্ধ কৰিবলগীয়া হৈছে। গতিকে দেখা যায় নিবন্ধরা সকলৰ কাৰণে চিন্তা কৰা হোৱা নাই।

জক্ৰী কালীন অৱস্থাত বাকী থকা কামবিলাক তৎকালেই শেষ কৰা বাবে কুৰিদফীয়া আঁচনিত আছে। কিন্তু আজি বহু বছৰ আগতে অধীৎ ১৯৬° চনতে ৰাষ্টাৰ কাৰণে মাটি বিকুইজিচন কৰা হ'ল (মোৰ সমষ্টিতে বেছি) কিন্তু মামুহৰ অহা যোৱা কৰোতে হাড়ছাল চিঙি গ'ল কিন্তু আজিলৈ এটা পইছাও পোৱা নাই। কিন্তু চৰকাৰে আদায় কৰিবৰ সময়ত বাবে ধৰা দি ধৰে। আনকি ৫০০ টকাৰ গৰুহালো ২০০ টকাতে বিক্ৰী কৰি চৰকাৰক দিবলগীয়া হৈছে। মই কিন্তু ঋন আদায় কৰাত ভালেই পাইছো কাৰণ ঋন

আদায় নকৰিলে খান লৈ কাম নকৰিব আৰু পইছাও ঘূৰাই নিদিব কিন্তু যেই কোনো সময়ত ৰাইজক জুলুম কৰা উচিত নহয়। গতিকে এই ৰাষ্টাৰ কাৰণে লোৱা মাটিৰ টকাখিনি যাতে সোনকালে পায় তাৰ কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ কৰি আৰু সংশোধনী প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সাম্ৰণী মাৰিলো।

শ্রীসন্তোষ কুমার রায় ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিধান সভায় মাননীয় রাজ্যপাল মহাশয় যে ভাষণ রেখেছেন এবং তার উপর মাননীয় সদস্য শ্রীগুনেন্দ্র পণ্ডিত মহাশয় যে ধন্যবাদ স্ফুচক প্রস্তাব উত্থাপন করেছেন

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ আপনার সময় ১০ মিঃ।

শ্রীসন্তোষ কুমার রায় ঃ আমি সেই প্রস্তাবকে সমর্থন জানাই। মহোদয়, ১৯৭১ ্ইং তে নূতন লোকসভা গঠন হওয়াৰ পর জনসাধারণের সাম্নে কং-গ্রেস সরকার প্রমাণ করেছিল যে যেসব Progressive Measure Implement করার প্রতিশ্রুতি নিয়ে ক্ষমতায় আসীন হয়েছিল তা বাস্ত-বায়িত করতে কংগ্রেস দল সক্ষম, তাই, আমরা পরবর্ত্তীকালে ১৯৭২ ইংতে দেখতে পেলাম সমগ্র ভাবতের প্রায় প্রত্যেকটি রাজ্যগুলিতে জনসাধারণ কংগ্রোস দলকে বিপুল ভোটে ক্ষমতা দখল করার স্থযোগ দিল। কিন্তু এই সরকার গঠন হওয়ার পর কিছু কিছু বিরোধী দলের সদস্য কংর্ত্রেস দলের এইসব Progressive Measure implementation দেখে নিজেদের দলের ছরবস্থা ব্রতে পারল এবং ভয়ে সমগ্র দেশে তারা এক রাজনৈতিক অনিশ্চয়তার ভাব স্থাষ্ট করার চেষ্টা কবলো এবং আমরা দেখলাম সংবিধান সন্মত গুজুৱাট বিধানসভা ভঙ্গ করার জন্য এক অন্যায় আন্দোলনের স্ষষ্টি क्तराना এবং ফলে গুজরাট বিধানসভা ভঙ্গ ক্রতে হলো। ফলে ক্রমে এই অজুহাতে বিহার বিধানসভা ভংগ করার জন্যও আন্দোলন শুরু করতে আরম্ভ করলো এবং ফলে প্রধানমন্ত্রী শ্রীমতী ইন্দিরা গান্ধীর নেতৃত্বে কংগ্রেসদল যেসব Progressive কার্যাক্রম হাতে নিয়েছিলেন সেসব বাস্তবায়িত করার পথে বিরাট বাধা স্থাষ্ট হতে লাগ্লো, তাছাড়া বিহারে তথন সর্বোদয় নেতা ঞ্জীজয়প্রকাশ নারায়নের নেতৃত্বে যে আন্দোলন শুরু হলো সেই আন্দোলনে দেশবাসীকে আহ্বান করা হলো সরকারকে অচল করার

তাছাড়া সেই আন্দোলমে সমস্ত সামরিক বাহিনীকে পর্যন্ত আন্দোলরের আহ্বান জানানো হলো। এবং ফলে দেশে এক ভয়াবহ অনিশ্চয়তার য়য় হলো। এইসব সেচ্ছাচারী দলের হাত থেকে সমগ্র দেশ এবং দেশবাসীরে রক্ষা করার জন্য প্রধানমন্ত্রী শ্রীমতী গান্ধীর নেতৃত্বে তথন ২৬শে জুন তারিষ্টে সরকার জরুরী অবস্থা ঘোষণা করলো এবং ফলে সঙ্গে সঙ্গে সমগ্র দেশে শান্তি ও শ্রুলা ফিরে আস্লো, জনসাধারণ হাঁপ ছেড়ে ব চলো। প্রয়ান মন্ত্রী এই জরুরী অরস্থার পরিপ্রেক্ষিতে উন্নয়ন মূলক কাজের জনা ২০ দেশা অর্থ নৈতিক কর্যাস্ট্রী রূপায়নের জন্য আহ্বান জানালেন। বাস্তবিকই এই ২০ দফা কর্মস্ট্রী দেশের শতকরা ৭০% ভাগ যে গরীব শ্রোণী তাদের উন্নিজ্ঞিল জন্য অপরিহার্য্য এবং এইসব Progressive Measure ছাড়া এদের উন্নিজ্ঞি

মহোদয়, রাজ্যপালের ভাষণে এই ২০ দফা কার্য্যসূচী রূপায়নের কর্মী বিশেষ ভাবে উল্লেখ করা হয়েছে। আমাদের সরকার বর্ত্তমান অরস্থায় টেষ্ট্রী করছেন কিভাবে কম সময়ের মধ্যে এই ২০ দফা কার্য্যসূচী রূপায়িত করা যায়॥

তারপর আস্ লো উৎপাদনের কথা। আনেকে বলেন এতে সরকারের কৃতিত্ব নাই। কিন্তু আমরা লক্ষ্য করেছি কি ভাবে সরকার সমস্ত গ্রীমে গ্রামে দরিত্র কৃষকদেরে নানারকম সাহার্য্য দিয়ে অধিক উৎপাদনে সাফ্রন্য অর্জন করাতে সক্ষম করেছেন এবং তারফলে সমগ্র দেশে আজ প্রবায়্ল্য আনেকখানি ক্মে এসেছে। এটাঠিক যে উৎপাদন বৃদ্ধি হলে দাম কমে যায়। সরকারের চেষ্টায় জরুরী অবস্থায় মধ্যে শধ্য অধিক উৎপাদন হয়েছে, শিল্প প্রতিষ্ঠিনেও অধিক জিনিষ উৎপাদন হয়েছে—এবং অনেক জিনিষের মূল্য কমেছে।

মহোদয়, রাজ্যপাল মহাশয়, Rural Development Scheme এর কথা তাঁর ভাষণে উল্লেখ করেছেন। এই Scheme রূপায়নের জন্য আসামি সরকার কতকগুলি Block নিয়ে যে গ্রামীন উন্নতির চেষ্টা করছেন তা খুবুই আশাপ্রাদ। আমাদের হাইলাকান্দি মহকুমায় Lala Block এ যে সমস্ত কাজ হয়েছে, যে সব Assessment হয়েছে তাতে মনে হচ্ছে গ্রামের দরিজ্ঞ শ্রেণীয় বিশেষ উপকার হবে।

মহোদয়, এখন আমি Forest Deptt. এরকথা বলব। বর্ত্তমানে বাংলা দেশে যেসব 'লগ' পাঠাবার ব্যবস্থা চল ছে তার একটা পরিবর্তন করা প্রিয়োজন বলে ভাবি। কারণ এই 'লগ' না পাঠিয়ে যদি আমরা এখানে Mill এ Process করে 'চেরাকাঠ' পাঠাই তাহলে Sales Tax, Foreign Exchange ইত্যাদির আদায় ছাড়াও স্থানীয় বেকার সমস্যারও কিছু সমাধান হরে বলে আমি বিশ্বাস ক্রি।

মহোদয়া পুলিশ বিভাগ সম্বন্ধে অনেক বিরুপ মন্তব্য সর্বদাই শুনি। এই বিভাগটি অতি শক্তিশালী বিভাগ এবং তাদের মাধ্যমেই নমগ্র দেশে শান্তি ও শুঙালা বজার রাখা সম্ভব হয়েছে। বিশেষভাবে এই রাজনৈতিক সম্বর্ট মৃহ্,র্তে পুলিশ যে দক্ষতার সঙ্গে দেশে শান্তি ও শুঙালা ফিরিয়ে আনতে সক্ষম হয়েছে তা প্রশংসনীয়। তবে এতবড় একটা অনুষ্ঠানে ১।২ জন তুর্নীতি পরায়ন কর্মচাবী থাকা অস্বভাবিক নয়। কিন্তু সরকার ইতিমধ্যে এইসব কর্মচারীর বিরুদ্ধে প্রয়োজনীয় ব্যবস্থা নিয়েছেন। কিছুদিন আগে কতিপয় দেশ-জোহী, বারা যে সব Bulletin Cyclostyle হয়ে বেরিয়ে এদে জনসাধারণকে বিভান্ত করার চেষ্টা করেছিল, পুলিশ তাদেরে অত্যন্ত দক্ষতার সঙ্গে ধরতে সক্ষম হয়েছিল এই ব্যাপেরে পুলিশের দক্ষতা সত্যই প্রশংসনীয়।

মহোদয়, Industryর ব্যাপারে দেখি রাজ্যপালের ভাষণে কেরল, Jogigopa র কাগজের কথাব উল্লেখ আছে। কিন্তু জাগীরোড, কাছাড় প্রভৃতির কাগজের কলের কোর্ন উল্লেখ নাই। এতে, আমাদের মনে স্বাভারিকভাবে কৃষ্টের উল্লেক হয়েছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ আপনার সময় শেষ হয়ে গিয়েছে।

শ্রীসভোষ কুমার রায় : মহোদয়, রাজ্যপালের ভাষণে Inland Water Transport এর কথা বলা হয়নি। বরাক নদীর উপর দিয়ে যে Water Transport এর কথাছিল তার উল্লেখ থাকলে আমরা স্থাইতাম।

মহোদয়, শিক্ষা বিভাগ সম্বন্ধে বিশেষ কিছু বল তে চাইনা, আসামে এই বিভাগে সম্বন্ধে অনেক কাজ হয়েছে, ভারতের শতক্ষা ২৯ ভাগ শিক্ষিত আশাক্ষার বর্তমানে মুখামন্ত্রী মহাশয়ের তত্ত্বাবধানে এই বিভাগ উন্নতির ক্ষেত্রে একটা ইতিহাস স্থাষ্টি করতে সমর্থ হবে। বর্তমানে শিক্ষক নিয়োগের ক্লিট্রে যে নতুন ব্যবস্থা অবলম্বন করা হয়েছে তা জনগনের মন থেকে <u>হর্তারী</u> দূর করবে।

মহোদয়, স্বাস্থ্য বিভাগ সম্বন্ধে শুধু একটা কথা বল্ব যে আর্মার্ট্রে হাইলাকান্দিতে যে ১০০ Bed এর যে একটা Dispensary করার কথা ছিল। রাজ্যপালের ভাষণে তার উল্লেখ থাকলে আমরা খুদী থাকতাম।

মহোদয়, এই বক্তব্য রাখার জন্য আমাকে যে সময় দেয়া হয়েছে তারজনী ধন্যবাদ জানাই এবং রাজ্যপালের ভাষণকে সমর্থন করে বর্ত মান সরকারের নীজিয়ি উপর আস্থা রেখে আমার বক্তব্য শেষ করলাম।

* শ্রীবীবেণ ৰাম ফুকন ঃ মাননীয় অধ্যক্ষর, ডাঙৰীয়া, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্রীগুনেন্দ্র পণ্ডিত ডাঙৰীয়াই যিটো ধন্যবাদ স্চক প্রস্তার দাঙি ধ্রিক্তি সেইটোৰ প্রতি মই মোৰ ওলগ জনাইছো।

ৰাজ্যপাল্ৰ ভাষণত তেখেতে আমাৰ ৰাজ্যখনত বিগত বছৰটোত বা অহা বছৰটোত কিছু প্ৰগতিমূলক কাম কৰিছে বা কৰিব সেইটো আমাৰ আগত দাঙি ধৰিছে। আমাৰ চৰকাৰে ভালকৈ জ্ঞানে যে যেতিয়ালৈকে অৰ্থনৈতিক দিশত আমাৰ মাতুহখিনিক আগুৱাই নিব নোৱাৰে তেতিয়ালৈকে আমাৰ ৰাজ্যখন অগ্ৰগতিৰ পথত ,আগ বাঢ়িব নোৱাৰে ৷ আমি দেখিবলৈ পাইছো যে আমাৰ চৰকাৰে প্ৰগতিমূলক আচনি লৈছে। তাৰ ভিতৰত প্ৰধান হৈছে আমাৰ মাটিৰ সমস্যা। কাৰণ আমাৰ চৰকাৰে চিন্তা কৰিছে যে আমাৰ দেশ আৰ্থনিতিক কালৰ পৰা আগুৱাই নিব লাগিলে প্ৰথমতে আগুৱাই নিব লাগিৰে খেতিয়ক ৰাইজক। আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজে অতি কষ্টৰে খেতি কৰে, কিছু তেওঁলোকে যিখিনি পাব লাগে সেইখিনি নাপায়। মাটিৰ মালিকে অৰ্থন লৈ বায়। চৰকাৰে এতিয়া যি ৰায়তি প্ৰথা কৰিছে তাৰ বাবে মই চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাইছো। কিন্তু কেতিয়াবা তাৰ ভিতৰতে অলপ খেলি-মেলি ছোৱা দেখা যায়। এই খেলি-মেলি বিলাক দূৰ কৰিবৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো। এতিয়া আমি দেখিবলৈ পাইছো যে আমাৰ ভাৰত্ৰ্যক্তি আজি কিছুদিনৰ পৰা এটা অশান্ত অৱস্থাৰ স্পষ্টি হৈছে। ভাৰত্বৰ্যত খাদি

সমস্যাটোরেই হল প্রধান সমস্যা। এচাম লোকে যেনেকৈ চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে বাব পাৰে আৰু সংগ্রাম কৰিব পাৰে সদায় তাৰ চেষ্টা চলাই আহিছে কিন্তু প্রনি এটা অৱস্থাত চৰকাৰে দেশখনক এবি দিব নোৱাৰে। সেইকাৰণে আমাৰ দেশত জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। আজি জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণাৰ পিচত দেশখন শান্ত অৱস্থালৈ আহিছে, যি ফালেই চোৱা যায় সেই ফালেই দেখিব শান্ত অৱস্থা। আজি অফিছ বিলাকলৈ যাওক তাত গৈ দেখিব কর্মণ চাৰী সকলে সময়মতে আহি অফিছত হাজিৰ হৈছে আৰু নিয়মমতে কাম করিছে। কিন্তু ইয়াৰ আগতে আমি বহুত ঠাইত দেখা পাইছিলো যে বহুত অফিছাৰে চকিত নিজৰ কোট টো থয় আৰু তিনি দিনলৈ অফিছলৈ নাহে। কোটটোৱে প্রমাণ কৰে যে তেওঁ অফিছলৈ আহিছে। আজি কিন্তু সেইটো কৰিব পৰা নাই। যি দ্নীতিৰ কথা আমি সদায় কৈ থাকো সেই দ্নীতিৰ হুাল পাইছে। মোৰ এটা পৰামৰ্শ এইয়ে জৰুৰীকালীন অৱস্থা ঘোষনা কৰাৰ লগে লগে যিটো ব্যৱস্থা লব লগা হৈছে সেইটো যাতে বর্তুমানেও লগ্ন সেই-টোৱেই মোৰ আশা।

আমাৰ চৰকাৰে লোৱা বহুতো বিলাক প্রগতিশীল আচনিব ভিতৰত কোঅপাৰেটিভ চোছা টিও' অন্যতম । আগতে ব্যক্তিগত মামুহৰ হাতত থকা কোঅপাৰেটিভ এতিয়া চৰকাৰী খণ্ডলৈ আনিলে । আজি এই কো-অপাৰেটিভব
জবিয়তেই আমাৰ ছখীয়া লোকসকলে তেওঁবিলাকৰ লাগতিয়াল সকলো বিলাক
খাছজব্য আদি পাইছে । কো-অপাৰেটিভব ওপৰত দিয়া এই গুৰুষৰ কাৰণে মই
আমাৰ চৰকাৰক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো । কো-অপাৰেটিভব নকবিলে কি মাটিব
ক্ষেত্ৰতেই হওঁক বা অন্যান্য ক্ষেত্ৰতেই হওঁক মামুহে একোৱেই কৰিব নোৱাৰা
আৱস্থা ৷ কিন্তু মাজে মাজে দেখা যায় যে, বহুতো সময়ত কো-অপাৰেটিভ
নিজৰ নিজৰ মানুহৰ ভিতৰতে কৰি বহুতো অন্যায় কৰিছে ৷ ব্যক্তিগত ভাৱে
যাতে কো-অপাৰেটিভ হব নোৱাৰে আৰু এইটো ৰাইজৰ কো-অপাৰেটিভ হব
পাৰে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে ।

তাৰ পিছত স্বাস্থ্য বিভাগৰ কথা আমাৰ ৰাক্সপাল মহোদয়ে কৈছে। এই স্বাস্থ্য বিভাগে আগতকৈ যে, বহুত কৰিছে সেইট্রো অনম্বিকার্য্য । আগতে মত কোনো চিকিৎসা পাতিৰ ব্যৱস্থা নাছিল তাতো বহুত ব্যৱস্থা আমাৰ চৰকাৰে কৰিছে। সমাজৰ তুৰ্বল শ্ৰেণীৰ কাৰণে, যাতে জন স্বাস্থাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ চৰকাৰে কৰে সেইটোৰ প্ৰতি মই আশা বাথিছেঁ। অন্ততঃ প্ৰান্ন নহলেও যেন এটা ডাক্তৰখানা বা এটা চাবচেণীৰ প্ৰত্যেক অঞ্চলতে হয়। শ্লোনে সমষ্টিৰ এখন জেগা হৈছে ৰাণী অঞ্চল। তাত বেছিভাগ পিচপৰা জ্বনজ্জীয় মান্তহেই বসবাস কৰি আছে। তাত এখন প্ৰইমেৰী হেখ ছেণ্টাৰ আছে। তাত এখন প্ৰইমেৰী হেখ ছেণ্টাৰ আছে। তাত ১০ খন বিছনাৰ এখন হস্পিতাল হোৱাৰ কথা আছিল। মই আশা ক্ৰৱো আমাৰ চৰকাৰে এইতো নিশ্চয় কৰিব। স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী আজি এই অৱস্থা ইয়াত নাই যদিও মই আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ জৰিয়তেই তেখেতক ধন্যবাদ দিব খুজিছে। এইকাৰণেই যে ৰাণী অঞ্চলত এটা 'বোৰেল হেখ চেণ্টাৰ' খুলিব খুজিছে। ইয়াৰ কাৰণে আমাৰ ৰাইজেও যথেষ্ট সন্তোষ পাইছে। ৰাস্তাঘাতৰ ক্ষেত্ৰতো আমাৰ চৰকাৰে আগতকৈ বহুত কাম কৰাৰ কাৰণে ধন্যবাদ দিছো।

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কওঁ যে, আমাৰ প্ৰাইমেৰী স্কুল বিলাক প্ৰাদেশীকৰা। কৰাৰ কাৰণে ভাল হৈছে যদিও যি খিনি সা-স্থবিধা এই প্ৰাদেশীকৰা। কৰা স্কুল আৰু শিক্ষকসকলৰ ক্ষেত্ৰত কৰিব লাগিছিল সেইটো কৰিব পৰা নাই। মুখ্যান্দ সন্ত্ৰীক স্কুল ঘৰ বিলাক বিশেষকৈ ভাল কৰিবৰ কাৰণে মই চৰকাৰক স্কুল ৰোধ কৰিছো। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু তুটা কথা কওঁ।

মাননীয় অধ্যক্ষ ঃ ছটা নেলাগে, এটাকে কওঁক। (সদনত হাহিৰ ৰোল উঠে)।

শ্ৰীবীৰেণ ৰাম ফুকন ঃ তাৰ পিছত মই বৰপেটাত ৫ হেজাৰ বিশ্বা মাটিউ প্লেণ্টেশ্বন কৰিবলৈ লোৱাৰ কাৰণে মই বনবিভাগক ধন্যবাদ দিছো। তাৰ লগে লগে যি বিলাক বিজাৰ্ভৰ মাটি বেদখল কৰি আছে আজি ১৫। ২০ বছৰ পৰা শেই বিলাক যাতে সোমাই বেদখল কৰিব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা ল্বলে মই আমাৰ চৰকাৰক অন্ধৰোধ কৰিছো।

তাৰপিছত গুৱাহাটীৰ ৰাস্তাঘাটৰ ক্ষেত্ৰত কওঁ যে, ৰাস্তা - ঘাট বিলাক এনেয়ে বেয়া তাতে ৰাস্তাৰ কানে কানে কাৰখানা আদি খুলি বিশেষকৈ ভবসুন মুখৰ পৰা ট্ৰেনসপত অফিচলৈকে এই ৰাস্তাতোৰ অৱস্থা দেখি বৰ হুখ লাগে। এই কথাবিলাক আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে চাই যেন। মোৰ আৰু বহুত কথাই কৰলৈ আছিল কিন্তু মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ে সময় নাই বুলি কোৱাৰ কাৰণে মই হিলো।

Pranita Talukdar: Mr. Speaker, Sir, in support of the motion of thanks giving made by the hon'ble member Mr. Gunendra Pandit on the address delivered by our Governor in this august House, I like to say a few words. In his speech the Governor first mentioned about the declaration of emergency and its effect and also the 20 point economic programme and the works of the people in implementation of the ?0 points. Sir, last we were facing a very crucial period because of the anti-social elements and anti-govt. parties took advantages in demoralising democracy and they took advantage in destroying the policy of the Govt. In our State also we feel the same thing happened and the administrative machinery of our State and country was not able to cope with the burning problems of the people of the State. Due to this undesirable attitude and the unstable position of democracy the emergency was declared on 29th June 1975. After the, emergency we have seen that everywhere, in our State and other States also, there is political stability and in our State the emergency has created a good political climate and a peaceful atmosphere. During this emergency our Govt. has taken up various schemes and our Govt. seeks cooperation of the people in implementation of the schemes and for the work of the emergency our Prime Minister also evolved a 20 point economic programme for the people and to save democracy. The main objective of this programme is to remove poverty, to eradicate reginoal imbalance and disparity and to stablise democracy. For this our state Govt. has taken up various measures under the leadership of our hon'ble Chief Minister for removing regional disparity and in improving the economic condition of our state.

Our Government has taken up strong measures in the matter of distribution of land to the landless people. Apart from this, our Government has also taken up some important measures to strengthen the state's border security forcoand the

Police Administration. Steps are also being taken to make cooperative societies in the State more stronger and due emphasis has also been laid on agriculture because agriculture is the principal means of removing backwardness and improving the economic condition of the people of the State. We know, Sir, in Assam it is not certain; it is quite uncertain. Therefore, our Government has taken measures for irrigation which is essential for development of agriculture. Many irrigation projects have been taken up by the Government to help the cultivators to get more production so also to improve the high yeilding variety of food stuff. But we see, Sir, that the progress of these irrigation schemes is very slow. As for example, Sir, in my constituency there is one scheme, namely Sorbhog lift Irrigation Scheme which was taken up two years back and the people of that area whose land were acquired have not yet been able to get compensation from the Government. So, there is a great dissatisfaction amongst the people. Therefore, I suggest to the Government that whenever a project is taken up by the Govt. and the land acquired for this purpose, Government should take immediate action in making the compensation to the people whose lands have been acquired. Next, Sir, our Government has taken up some flood control measures in order to protect land from inundation. But I find Sir, in many places some measures have not yet been taken. In my Subdivision, Sir, rivers like Beki, Nalzara are causing great trouble and every year large number of villages are inundated. But Government has not yet taken up any scheme for the protection of those areas. I hope, immediate action would be taken up by the Government to protect those areas.

Mr. Speaker, Sir. I mentioned that the main objective of this 20-point Economic Programme is to improve the economic condition of the people. So, it also helps to involve the people in all the works for the implementation of the programme.

So, priority will also be given to remove the economic backwardness and the regional backwardness of the State. I am glad to find in the Governor's Address that a separate welfare programme for the backward classes is being implemented in the field of Education, Health, Housing and Economic Upliftment of the people. A Development Corporation for the scheduled caste and the scheduled tribes have been set up for the welfare of the tribal and scheduled caste people. Besides a separate Corporation for the O.B.C. community has also been set up by the Govt. to improve the economic condition of those people.

Sir, to improve the economic condition and to help the natinal integration, education plays a very important part. This is known to all, Sir. It has been laid down in our sacred Constitution that there should be free compulsory education of the children of the age group between 6 to 14 years of age. But our Govt. has not been able to get at this objective. May be, it is due to the fact that we have not been able to mobilise peoples cooperation. So, it is necessary to mobilise peoples cooperation specially in the backward areas. Now, Sir, I would like to speak a few words about housing as mentioned in the last page of the Governor's Address. In our State formerly there was a Director of Housing. But now a Board of Housing has been set up and this Housing Board has taken up various scheme, such as, scheme for slum clearance, scheme for helping the backward people, scheme for industrial worker scheme for middle income group, scheme for lower income group. etc. Besides the Board has given much importance in the matter of rural housing. But, Sir, due to the paucity of fund the Board has been able to make much head way. Therefore, I hope, our Govfund ernment will take immediate steps for placing some the disposal of the Board. Last of all, Sir, I offer my thanks to the Governor for his appeal to all our people for cooperation in implementation of 20-point economic programme.

* Shri Subhankar Singh -Mr. Speaker, Sir, while thanking hon'ble member, Shri Gunendra Nath Pandit for gratification towards Governor for his address in this august House I would like to make some observations. Assam is predominantly an agricultural State so also India. Indian economy is based on rural economy. Nine tie mes of population are rural people and there is constant pressure on land. But more Pressure on land will not solve all the Problems. You know, Sir, Problem of employment is a matter of great concern in Assam. sir, handloom industry is also included as one of the points in the 20-point Economic Programme enunciated by our Prime Minister. I think, Sir, all the State Ministers of India will meet sometime in the month of March before the commencement of the Chief Minister's Conference at New Delhi for discussion on implementation of 20-Point economic programme. Sir, handloom industry is sugh an industry which can be done at home with a least amount of capital, say about one thousand of rupees at the minimum and there, by emloying as many as 20 men. We talk about justice towards women. Assam is a State having more then 50% of the population wo men. For these women, Sir, this industry can be done at home and with the agriculturists just remained tide over for 7 months a year this industry can be developed. Industrial backwardness is the basis of our backwardness. Assam is more advanced in handloom-industry than Kashmir, WestBengal Manipur and about 60 millions of workers are engaged in this industry in this State and the imlementation of 20-point economic programme is chiefly concerned with the involvement of the largest number of people in the field of production. Sir, you know that economics is concerned with production and distribution. As there has grown up a large number of industries, say, heavy industries, in many cities the centralisation of industry has not taken place, though we talk of decentralisation of power. Sir, unless the fate of the rural people is improved, the economy of the rural people is developed, this 20 point programme will be of least achievement. Next to industry I talk about development in respect of mineral resources.

Assam produces about 72 million tons of patroleum every year. O.N.G.C. has expressed that new field beds of crudes are being exploited in Assam. Assam is the only State in India that produces patroleum for commercial purposes. If such natural resources are explored properly more patroleum can be produced and that will be good for us. In respect of coal, Government of Assam has explored much beyond its capacity and to a great extent in comparison to other States in India. Sir, limestone is also a mineral resource of Assam and also cement which are yet to be exploited properly. If it is explored we need not bother about the scarcity of cement here in Assam. At Bokajan, there is Cement Factory. That Factory may provide as many as 150 million tones of limestone. Again Sir, as admitted by experts seleminite of Assam has international market in addition to local market and Assam is the only State in India, which produces such foreign exchange earning material, which is used for production porcelen. With the forest resources also this poor State can go ahead provided our resources are fully exploited. Sir, I cannot but accord thanks to the Chief Minister because he was touring in the interior places of Cachar and he assured that he would take the Barak Dam some time in December this year in New Delhi. The people of Cachar will be the happiest in Assam if the Chief Minister takes strong action so that the execution is done during the Fifth Five Year Plan. Sir another most important thing is that two vessels which have already been constructedare lying just in between Uzanbazar and Kamakhya are to be disposed of and carried to Cachar immediately and I hope the Transport Minister will take action on it as they are lying idle here. Another thing is there is a road from Dispur to Silchar via Shillong. When we are proud of being Assamese, why not a link road from Gauhati to Silchar.

^{*} Shri Sarat Chandra Sinha, (Chief Minister): Mr. Speaker Sir, I must thank the Hon'ble Member Shri Gunendra Nath Pandit,

who has moved the motion thanking the Governor for his address delivered on February 9. I also thank the Hon'ble Member, Shri Golok Patgiri, who supported the motion. Sir, Shri Gundendia Nath Pandit while moving the motion has lucidly explained the significance and the salient features of the Governor's Address Sir, the Governor has given a detailed account of the achievement of this year. The Governor has also referred to the decade that we have just past over. He has described the decade as the decade of confidence, a decade of achievement. Shri Pandit, besides supporting the views of the Governor, has also placed his own views and in the correct perspective. He has, as a matter of fact, explained the position of the Government with respect to Emergency and matters relating to Emergency. I also thank Hon'ble Member Shri Gaurisankar Bhattacharjee who has moved an amendment. In course of his moving the amendment he has raised certain points particularly criticising Emergency and also doubting very much in implementation of the 20-point Economic Programme. Hon'ble Member, Shri Bijoy Krishna Handique within a very short span of time, has replied almost all the points Hon'ble Member Shri Gaurisankar Bhattacharjee has raised. II do not think anything has been left for me to reply. I fully agree with Shri Handique that rule of law is there when Shri Bhatter charjee has contended that there is no rule of law and fundamental rights have been suspended. But Sir, for whom this rule law? Are this rule of law for the smugglers and blackmarketeers? Are this for those who create troubles on the society, who impede the progress of the nation.

Certainly the rules of law are not for them. If the rules of law have been suspended it has been suspended not for the people but for those who commit crime, who want to impede the progress of the nation. Similarly emergency has been proclaimed. Emergency for whom? Emergency has been proclaimed

to curb those elements who were out to create trouble in society, who were creating obstructions in the path of progress of the country. Emergency has been proclaimed only to curb these elements. Even under the emergency the people are free to what they like, but certainly not to impede the progress of of the country. If we understand the implications of the emergency, then the emergency is a welcome thing, and, as a matter of fact, people have walcomed emergency. If there is anything wrong in emergency then why the people will welcome it? Some of the Hon'ble Members have rightly observed that the people had said that it should have been proclaimed even earlier; they rather blame the Government for not proclaiming it earlier'; people have suggested that it should continue for a longer period. why? Because people have seen that emergency has created climate in which it has been easy not only for the Government but also for the people to work. Everybody wants peace and peace has been restored, and, therefore, people have welcomed it. Is there anything to complain about the emergency? Is there anything to criticise the emergency? Sir, we have achieved results. Sir, there is a common saying 'বৃক্ত তোমাৰ নাম কি ফ'লেন পরিচয়তে" What is the name of the tree? The tree js known by its roots. We have achieved results. Therefore. I do not think there is anything to criticise the emergency; but yet some Hon'ble Members have criticised the emergency, and Hon' Member Shri Handique has adequately replied to all the points raised with regard to emergency. So far as the 20 point programme is concerned, we do not claim that it is a new thing. It is very much old; there is nothing new in it. Hon'ble Member Shri Bhattacharjee has quoted from the communist manifesto to say that it was announced long long ago as if we have claimed that it is new. We have not. But there is certainly something new about it- it is the spirit, the spirit in which we want to implement it. In this it is certainly new. The Prime Minister had

announced the 20 point programme only with that spirit. She had stated that there is nothing new in it, but then she stated that we will have to implement it quickly, we will have to implement it in a situation where the people will have to be involved. Though the programme had been announced by the Prime Minister, it is no longer the Prime Minister's programme, it is the people's programme. As a matter of fact people have started implementing it. Some Hon'ble members have said that nothing could be seen in the field whether the 20 point programme has been implemented or not. Sir, if they are bent upon to criticise it that is a different matter. Sir, if we go to any village we will see that something or other is being done. There has been great inspiration among the people, they have understood that it is they who will have to implement them. Therefore, people have started implementing the 20 points. Sir, Honble Member Shri Giasuddin Ahmed has referred to the word 'decade' the decade of achievement that has been mentioned in the Governor's address. Though the Governor's address is for a particular year, we have to mention also the decade because we are concluding a decade and we have celebrated the decade and therefore, it has been mentioned in the Governor's address. Sir. it is known to us all that during this decade events of historical importance have happened. The Hon'ble Members and Honb'ble Mover Shri Pandit and Hon'ble Member Shri Handique have mentioned all these points, and I do not like to take the time of the House by repeating them again. It is really significant that we have just concluded a decade, in which decade we had to create by the reactionery forces. facist forces and forces of right reaction. They were out to create problems for the people. We had to face that situation and we were successful in curbing them. Therefore, this is a decade of challenge and at the sametime a decade of achievement. It is a challenge because a challange

was thrown at us, it is decade of achievement because we have successful to curb their activities. In this decade many historical have also happened. These have been mentioned by Hon'ble Members and I would not like to repeat them. Hon'ble Member Shri Ram Sarma has mentioned the manner in which the Chief Minister visits places. Sir, this is a very small matter and I should not have mentioned it on the floor of the House at least I should not have taken the time of the House by mentioning such a small matter; but as it refers to the Chief Minister himself, I am compelled to reply to this,

.Sir, when there is a formal visit of the Chief Minister, what happens? We all know that poorer section of the people are kept aloof, they cannot come to the Chief Minister. So Sir, if previous information is given then all the formal arrangements are made including police arrangements, all arrangements are made and the result is that you cannot have those people, you cannot talk to them whom you want to talk to. They are simply not allowed to come to the Chief Minister they don't have the courage to come ro the Chief Minister. Sir I just mention one small incident. I mentioned earlier also and I may be excused of repeating it again here. Sir, there was a meeting at South Salmara and that meeting was organised by a Bank for giving loans to the rural poor, All the schemes were schemes of the value of not exceeding 1,500/-. Some much below 500 and some even of the value of 200 rupees. So the small schemes these have been launched there schemes the Banks are operating beneficiary measures to the rufal poor. Now, the meeting held. The Chief Minister was in the meeting. The Chief Minister distributed some of the loans. So, after the completion of the meeting, I wanted to go to a village. If I went there after giving formal information, the actual position of the village could not be known, so without giving any infor-

mation I just started and visited the place Now, that place was not far from that venue of the meeting, it was just a furlong off. I was struck, I was alarmed, I was very sorry. The people in that village are living in a deplorable condition. There was a widow. Some poor men of that villege were covered by that scheme but those were not. So, that widow was not covered. When I asked the Project Manager that why the widow was not covered, then he replied that as the schemes stand, these are not applicable to her, she cannot be covered by the schemes. We could realise the position and there we had to prepare a a new scheme. It was not through the Project Manager because the Project Manager has got certain limitations. So, we could realise it; then we had to make certain other schemes so that these poor man could also be covered. Now, these poor man, all these poor people, scheduled cast people living in that village they oould not go to the meeting at a distance of one furlong. First, if they go they will be prevented from coming to the Chief Minister; second, they could not go because they had not the proper cloth to wear for going to the meeting third, thele attitude is absolutely callous. Therefore, should we leave them there ? No. If they cannot come. we must go to them. Therefore we had to go. Now, again, I say, if we go with a formal notice that the Chief Minister will visit such and such a place or village, again formal arrangements will be made in such a way that all the formal arrangements will be against all the people and the Chief Minister will not be able to meet the people, New Mr. Sharma has referred to a village which should not be taken up for development - the village which has been visited by the Chief Minister. Now, that particular village, the village which has been referred to by Mr. Sharma, they are all scheduled caste people - all fishermen, they catch fish. Cooperative Society has been formed and under the Cooperative Society they catch fish. In

course of time we could discover that that cooperative society is not actually operating. Some other person are operating behind the Cooperative Society and that person while operates the fishery takes the major share. It is something like that - I cannot somthing like that in the first fishing the fishes that will be caught will be taken away by that man and the remaining small fishes will be allowed to be taken by the village men who fish, and that is free and they are very happy. But they do not understand that the cream of that fishery is being taken away by a vested interest working behind the Cooperative Society - these people donot understand that. They will again support the Cooperative Society. This would not have been known to us had I not been there. If I arranged a discussion in the Circuit House, again a set of people will come to the Circuit House who will explain to me or the Chief Minister the working of the functioning of the Cooperative Society, that the society is functioning well. And so we want to see the village to see the way the rural people are living. Sir, we have been making all our efforts to improve the lots of the rural people but yet we have not been able to do. Why ? Because this could not percolate to the bottom, the rural poor that is just the level a vested interest and it is very difficult to percolate them. Then, whatever has been done for the poor people, poor people, have not been benefitted. The result has been worse. The 20 point programme means that we must reach the poor people, the rural poor so that they get the real benefit. Sir, I was just talking to the people and behind me another set of poor people were also standing. Another Congress man was behind me while I was talking to the people giving description how they should go to the Bank and get the money for implementation of certain schemes for the removal of the poverty. They just put in one ques tion; that is a very enquiring question. That man said, it is true the Bank will give us money as the Chief Minister has explained

but who will take us to the Bank. Think about the question. Bank will give us money, it is true because the Chief Minister has said, but who will take us to the Bank? That man, the poor man, he knows where the Bank is but then he himself can not go to the Bank and even if he goes to the Bank he cannot talk the language of the Bank, he does not understand the language of the Bank Therefore. sombody will have to take him to the Bank, sombody will have to talk on his behalf, some body will have to have the things done on his behalf. This is the situation. If I leave the poor man to himself he will not be able to do. That being the situation we have no other way but to go to the people, reach the people and see what are their difficulties. Sir, therefore, just only to avoid all the formal arrangements very often, not always, I go without giving any information.

In one case I had to cancel that. I informed one member of the Legislature that please do not disclose that I am going there so that I can go straight to the people without having any welcome address or things like that. But yet he secretly told the people that such and such thing will happen but do not tell others. In that way everything happen and all arrangments made. This is the situation in which we had to work in this manner. Sir, the Hon'ble Members have raised certain points. specific points and these specific points were raised by many Hon'ble members. Sir, it will be very difficult for me to reply point by point. Those points have been noted and the suggestions put forward by the Hon'ble members will be taken into consideration and as far as possible those will be implemented. I can assure the House, but then, Sir, I want to mention some important points which have been raised in a general way, One is Sir, eviction. There are two types of eviction. One is the eviction from the Reserve Forest area. Hon'ble members will surely appreciate that we are living in the forest. Assam is a "Junglee

Desh." We are all living in jungle. But yet we do not have jungle. We have only 20% of the forest whereas we should have 33% of the total area in the forest as forest reserve. But instead of 33% we have only 20% forest now. If we all want to destroy fhe forest, it is easy to say that please de-reserve the forest and rehabilitate all these people. There is no difficulty. It can be done, But the result, will, be disastrous. Economy is bound, to suffer, To-day or to-morrow we will suffer, the result will be disastrous. Therefore, we must have the forest. We shall try' to increase the area of the forest from 20% to 33%. But if we deforest, what happens, I can point out only one place and that is Dhemaji area. Sir, there was no flood of such serious nature. But when the forest just by the side of the foot hills of Arunachal. were cleared up the people started leaving the villages. Then there was a havoc of floods. It can easily be seen here also after destroying the forest. We are now trying to control floods by making embankments. Embankments can not resist floods whereas forest is strong enough to resist the flood Therefore. we are now thinking that instead of making embankments we should create forest. We should do afforestation so that the flood can be controlled. So in the situation we must have our forest reserve. Therefore, those who have encroached the forest, not in the Interest of anybody else, not in the interest of any individual, but in the interest of the entire people, all the encroachers will have to be evicted. There is no way out. There is no way to escape. We will have to afforest, we will have to evict them from the forest. Then again the problem arises about those who will have to be evicted from the forest area. What would be done if such situation arises. In flood we start relief camp and we also try to rehabilitate them. During flood, people are evicted by nature but here they are evicted by Govt. So when we take care of the people evicted by the flood, why should we not take care of the people evicted by the Govt. So we are

thinking of taking care of them. If it is necessary for the Forest Department to evict them immediately, then steps should be taken to rehabilitate them and that is the only way of finding out a solution. I hope, the Hon'ble members will also support that the forest must be cleared of all kinds of encroachments.

Then, Sir. the other eviction is done generally by the landlords. It is true, Sir, that in many places, particularly, after the announcement of the Govt. policy and the firm decision, the landlords have taken recourse to the eviction. They think that if they could evict them early probably they can tend to live peacefully. So far as the Govt, is concerned, we are taking all steps but with all humalities Sir, I submit that the Govt. steps are not enough to cope with the situation. A psychology will have to be created on the society, that is one thing. We are Ilving in that findal society, we are living in the bilateral society. nobody is for the poor man. nobody is for the landless, everybody is for the land aristocracy. I do not think that the Govt. will be able to cope with the situation. it will be the responsibility of all of us, Member of the House and the other social workers outside and also of the political parties that we must carry out a movement. We will organise the landless people, that they stand against these landlords. Goyt. will surely support them. But in each and every case it is not possible for the Govt. to extend help immediately. Govt. helps are there, measures are there both for the rural poor and also for the persons who have been evicted. Legal Committees have been constituted and we are thinking of setting up Legal set-up which will move from place to place so that those evictee or the evicted poor need not go the district headquarters.

The District headquarters will move to the villages to see whether law has been properly implemented, whether there is any

grievance of the people. We are thinking for such a set up so that land reform measures are implemented and if any wrong is done to the poor that also can be remedied both by judicial and also by giving the legal aids. Sir, another problem that has been raised is about the Tribal Belt and Blocks. Adequate measures have been taken to protect the interest of the Tribals, but yet I must admit that there has been large scale encroachment in the Tribal Belts and Blocks and the interest of the Tribals has been seriously affected. Sir, this has been the serious concern of the Government and we are thinking how to take steps. Hon'ble member Shri Narzary has suggested, as we evict the encroachers from the forests we can also evict them from the Belt and Blocks. If necessary, that will have to be done, but then at the moment we are not armed with any legal measures for eviciting them from the Tribal Belts and Blocks. As I said Sir, this matter has been a serious concern of the Government and we will have to think about it as to how to protect the interest of the Tribal people in the Belts and Blocks

Sir, one small point has been raised, and that is, about irrigation. I fully appreciate the anxiety of the hon ble members. If you want to build Assam we must have irrigation; without irrigation nothing can be done that we have realised now. Sir, hon ble members are aware that World Bank has come in a massive way to help us to build up that irrigation system. Not only they will give financial help but also technical assistance. We now realise that technical assistance is more necessary than financial assistance. So long we have spent so much money for irrigation but nothing has been done because of lack of technicalities lack of modelities and lack of technicalities know how. The World Bank will help us not only with finance but also with technical and other modelities and I think it will be possible to overcome all the difficulties that have been created by lack of irrigation facilities.

We will have irrigation facilities, a well organised irrigation system and once that is done Assam will be prosperous and that prosperity has been hinted in the Governor's address. Sir. Shri Soneswar Bora moved an amendment and I hope, what I have already said will cover the point raised by the hon' ble member Shri Bora. Sir, I think if we can do all this and if we have irrigation system that we want to build up in Assam there will be prosperity and that prosperity has been indicated in the Governor's address. I thank all the hon'ble members who have participated in the debate on Governor's address and for their suggestions. Though I have not been able to cover all I hope when these have been recorded properly the suggestions will be taken into consideration and they will be implemented as far as possible in due course.

শ্রীসোনেশ্বর বরা : মই মোর ভাষণত এটা কথা উন্নকিয়াইছিলো যে মাননীয় সদসা শ্রীমতী বেণুকাদেরী বরকটকী জেলত থকা অরস্থাত তেথেতব স্বাস্থার অৱনতি ঘটিছে। আৰু সেই লৈ আমার মাজত উদ্ধিপ্নতার সৃষ্টি হৈছে আৰু তেথেতব চিকি-ৎসা সম্পর্কে ম্থামন্ত্রী মহোদয়ে কি ভাবিছে আমাক জনাব নেকি ?

শ্ৰীশাৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মূখা মন্ত্ৰী): তেখেতৰ চিকিৎদাৰ কি ব্যৱস্থা কৰা বারস্থা কৰাৰ পিচত মাননীয় সদৃস্য সকলক জনাম।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায়প্ৰধানী : মোৰ বক্তৃতা প্ৰসঙ্গত আগমণিত আধিয়াৰ সকলৰ কি অৱস্থা হৈছে দেই সম্পৰ্কত উচ্চকিয়াইছিলো। বিপদগ্ৰস্ত হৈ তেওঁলোকে কোটৰ ওচৰ চাপিবলগীয়া হৈছে আৰু যোত দাৰ সকলে মাটি চমজ্ঞি লৈছে ফলত চুয়োপক্ষৰ মাজত খেলিমেলিৰ সৃষ্টি হৈছে এই বিষয়ে মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে কব নেকি।

শ্ৰীশৰং চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী): আচলতে আগমণি অঞ্চলত হোৱা ঘটনাটো সম্পৰ্কে ৰাজ্য চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ হৈছে। এই সম্পৰ্কে উপায়ুক্তক এটা সম্পূৰ্ণ বিপোৰ্ট দাখিল কৰিবলৈ কোৱা হৈছে আৰু লগতে উপায়য়ুক্তক আধিয়াৰ সকলক ৰক্ষণা-বেক্ষণৰ বাৱস্থা কৰিবলৈ কোৱা হৈছে।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ: মাননীয় সদস্য শ্ৰীদোনেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই কৰা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে ব্যৱস্থা কৰাৰ পিচত জনাম। বৰ্তমান তেখেতৰ স্বাস্থ্য কেনে আছে আমাক জনাব নেকি ? HX

শ্রীশবৎ চন্দ্র সিংহ (মৃথ্যমন্ত্রী) ও এতিয়া তেথেত মেডিকেল কলেঞ্জতে আছে আৰু প্রপাব কেয়াব লোৱা হৈছে।

Shri Promode Chandra Gogoi — Sir, I want one clarification from the Chief Minister. While replying the Chief Minister said that the World Bank is prepared to give massive help for the development of the State. May I know whether it is a fact that the World Bank which is financed by U.S. imperialism is insisting on certain conditions to the Government of Assam?

Shri S.C. Sinha-No Sir. They will work under our condition

শ্রীদ্দগদীশ দাস: মই মোৰ বক্তৃতা প্রসঙ্গতে কৈছিলো যে অষ্ঠস্চীত জাতি আৰু জনজাতি সকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে সেই সমিতিৰ সভাপতি সকলক লৈ আলোচনা কৰি সেই মতে টকা খৰচ কৰিব লাগে। এই বিষয়ে দিল্লীত মুখ্যমন্ত্ৰী সকলৰ বৈতিয়া সন্মিলন হৈছিল তাত প্রধান মন্ত্ৰী নিচ্ছেও উপস্থিত আছিল তাতেই এই সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছিল। এই বিষয়ে মুখা মন্ত্ৰীয়ে কি ব্যৱস্থা লৈছে জনাবনে ?

শ্রীশবৎ চন্দ্র সিংহ (মুথা মন্ত্রী): সেই বিষয়ে ডিটেইল কোৱা টান হব।

Mr. Speaker—Mr Pandit you being the mover of the motion have the right to reply. Are you going to say in reply something?

Shri Gunendra Nath Pandit: No Sir. The Chief Minister has covered everything and I do not want to make any further addition to that.

Mr. Speaker: - I now put the first amendment. The amendment is that —"But regrets that while under the cover of Emergency, the Rule of Law and the Fundamental Rights of the Citizens including the seven fundamental freedoms like (1) Freedom of Speech and Expression and right (2) to assemble peacefully and without arms (3) to form associations and unions (4) to move freely throughout the territory of India (5) to reside and settle in any part of the territory of India (6) to acquire, hold and dispose of property and

(7) to practise any profession or to carry on any occupation, trade and business with reasonable restrictions have been suspended, the promised measures to increase and improve the productive forces and to win the battle of democracy have not been seriously implemented, the difference between promises and performances has been further widened and a sense of insecurity and frustration has over whelmed the working people throughout the State." (after a pause)

The amendment is lost.

Now I put the senond amendment. The amendment is that ৰাজ্যপাল গৰাকীয়ে ৰাজ্যখনত ঘটিযোৱা ঘটনাৱলী আৰু সমস্থাৱলী শুদ্ধ আৰু কুৰ্ম ভাবে দাঙি ধৰাত সমৰ্থবান হৱ নোৱাৰিলে আৰু সৰ্ব্বদাধৰণ ৰাইজৰ অভাৱ অফ্ৰবিধা বোৰ উপলব্ধি কৰাতে৷ ব্যৰ্থ হৈছে সেয়েহে এই ভাষণে ৰাজ্যখনৰ উপকাৰ স্ধাৰ্থ বাাঘাত জ্মিব।"

(after a pause)

The amendment is lost.

Now I put the main motion. The motion is that—"That the members of the Assam Legislative Assembly assembled in this House are grateful to the Governor for his address delivered to-day, the 9th February, 1976."

After a pause

The motion is passed

The House stands adjourned till tommorrow the 19th February, 1976 at 10 A. M.

ADJOURNMENT

The House then rose at 5-01 P. M. and stood adjourned till 10 A. M. tommorrow, the 19th February, 1976.

Dated Dispur, The 18th February, 1976 P. D. Barus, Secretary,

Assam Legislative Assembly

